

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ

«Αναλυτικά Προγράμματα Μαθησιακών Δυσκολιών-Ενημέρωση-Ευαισθητοποίηση»

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

*Προσαρμογές αναλυτικών
προγραμμάτων για
το Νηπιαγωγείο*

Χ. Καρακασνάκη
Ε. Αναγνωστοπούλου

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΛΙΚ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥγχρηματοδότης
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΠΟΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρηστικό Πρόγραμμα
Εκπαιδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ
«Αναλυτικά Προγράμματα Μαθησιακών Διασκολιών-Ενημέρωση-
Ευαισθητοποίηση»

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΨΥΧΟΚΙΝΗΤΙΚΗΣ
ΚΑΙ
ΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Χ. Καρακασνάκη
Ε. Αναγνωστοπούλου

Ανάπτυξη παιδιών. Ανάπτυξη για όλους.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΕΠΕΑΕΚ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ
ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

ΠΑΙΔΕΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ
2^ο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Εκπαίδευσης και Αρχικής
Επαγγελματικής Κατάρτισης

Πίνακας περιεχομένων

ΕΝΟΤΗΤΑ: Αντίληψη του σώματος ως ολότητα –μετατοπίσεις στο χώρο	5
.....	
1 ^η Υποενότητα	6
2 ^η Υποενότητα	9
3 ^η Υποενότητα	13
4 ^η Υποενότητα	16
5 ^η Υποενότητα	19
6 ^η Υποενότητα	21
ΕΝΟΤΗΤΑ: Γνώση των μερών του σώματος – σχέσεις χώρου	24
1 ^η Υποενότητα	25
2 ^η Υποενότητα	29
3 ^η Υποενότητα	34
4 ^η Υποενότητα	40
5 ^η Υποενότητα	45
6 ^η Υποενότητα	47
Παιχνίδια και δραστηριότητες που μπορούν να πραγματοποιηθούν στο κλείσιμο της ενότητας	52
ΕΝΟΤΗΤΑ: Αμφιπλευρικότητα - σχέσεις στο χώρο	56
1 ^η Υποενότητα	57
2 ^η Υποενότητα	61
3 ^η Υποενότητα	65
4 ^η Υποενότητα	70
5 ^η Υποενότητα	74
6 ^η Υποενότητα	77
Ενότητα: Ανάπτυξη λεπτής κινητικότητας – Ενίσχυση οπτικοκινητικής αντίληψης	80
1 ^η Υποενότητα	81
2 ^η Υποενότητα	86
3 ^η Υποενότητα	92
ΕΝΟΤΗΤΑ: Πρόγραμμα σχεδιασμού δραστηριοτήτων που συμβάλουν στην προαγωγή δεξιοτήτων γραφής	94
1 ^η Υποενότητα	95
2 ^η Υποενότητα	97
3 ^η Υποενότητα	100
4 ^η Υποενότητα	103
5 ^η Υποενότητα	106
6 ^η Υποενότητα	108

7^η Υποενότητα	111
ΕΝΟΤΗΤΑ: Αντίληψη και οργάνωση βασικών εννοιών χώρου	114
Δραστηριότητα 1 ^η	115
Δραστηριότητα 2 ^η	116
Δραστηριότητα 3 ^η	117
Δραστηριότητα 4 ^η	118
Δραστηριότητα 5 ^η	119
Δραστηριότητα 6 ^η	120
Δραστηριότητα 8 ^η	121
Δραστηριότητα 9 ^η	122
Δραστηριότητα 10 ^η	123
Δραστηριότητα 11 ^η	124
Δραστηριότητα 12 ^η	125
Δραστηριότητα 13 ^η	126
Δραστηριότητα 14 ^η	127
Δραστηριότητα 15 ^η	127
Δραστηριότητα 16 ^η	128
Δραστηριότητα 17 ^η	129
Δραστηριότητα 18 ^η	130
Δραστηριότητα 19 ^η	131
Δραστηριότητα 20 ^η	132
Δραστηριότητα 21 ^η	133
Συνοπτικός πίνακας δραστηριοτήτων με βάση τις επιδιώξεις	134
Παράρτημα	135
Ενδεικτικό υλικό δραστηριοτήτων.....	135

ΕΝΟΤΗΤΑ: Αντίληψη του σώματος ως ολότητα – μετατοπίσεις στο χώρο

Κατεύθυνση: ΠΑΙΔΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ

Άξονας: Πρόγραμμα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων φυσικής αγωγής

Ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν:

- Ανάπτυξη της κινητικότητας
- Ανάπτυξη σωματικής δραστηριότητας και προαγωγή της υγείας
- Αποδοχή και τήρηση κανόνων ασφαλείας
- Σωστός χειρισμός εκπαιδευτικού υλικού
- Ανάπτυξη θετικών στάσεων για συνεργασία και αλληλοαποδοχή

Εμπλεκόμενες κατευθύνσεις:

- Μαθηματικά
- Προφορική επικοινωνία
- Φυσικό περιβάλλον και αλληλεπίδραση
- Παιδί και δημιουργική έκφραση: Δραστηριότητες εικαστικών
Δραστηριότητες δραματικής τέχνης
Δραστηριότητες μουσικής

Βασικές επιδιώξεις σχεδίου διδασκαλίας:

• Να συνειδητοποιήσουν το σώμα τους σφαιρικά σαν ολότητα• Να κατακτήσουν κινήσεις που μπορούν να κάνουν με το σώμα τους• Μέσα από τις διάφορες μετακινήσεις να αντιληφθούν το χώρο σε σχέση με το σώμα τους και να μάθουν να μοιράζονται το χώρο με τους άλλους• Να ανταποκρίνονται σε λεκτικά και ηχητικά ερεθίσματα• Να αντιλαμβάνονται το χρόνο και το ρυθμό

1^η Υποενότητα

Στόχοι:

- *Να μετακινούνται ελεύθερα στο χώρο με διάφορους τρόπους*
- *Να μάθουν να ανταποκρίνονται σε λεκτικά και ηχητικά ερεθίσματα*
- *Να ακολουθούν συγκεκριμένους ρυθμούς*
- *Να συνειδητοποιήσουν το χώρο σε σχέση με το σώμα τους*
- *Να μάθουν να μοιράζονται το χώρο με τους άλλους*

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Υλικά: Ταμπουρίνο

Περιγραφή δραστηριότητας (1^ο μέρος)

Προετοιμασία:

Η νηπιαγωγός προτείνει στα παιδιά να κάνουν μια μεγάλη βόλτα στην τάξη τους.

Ζητάει από μία μικρή ομάδα παιδιών (4 παιδιά) να περπατήσουν σε όλους τους χώρους της τάξης προσέχοντας να μην ακουμπούν ο ένας τον άλλο, αλλά και τα έπιπλα της τάξης.

Η νηπιαγωγός συνοδεύει τη μετακίνηση των παιδιών με το ρυθμικό «**περπατώ-περπατώ κανέναν και τίποτα δεν ακουμπώ**» σε ρυθμό τετάρτων. Τα παιδιά ξεκινούν τη μετακίνηση στην αρχή της φράσης και σταματούν στο τέλος, μένοντας ακίνητα για λίγα δευτερόλεπτα. Κατά τη διάρκεια της παύσης ζητούν από έναν φίλο τους να σηκωθεί και να περπατήσει μαζί τους. Η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται έως ότου σηκωθούν όλα τα παιδιά της τάξης.

Δράση:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να καθίσουν κάτω, τους παρουσιάζει το ταμπουρίνο και τους προτείνει να συνεχίσουν τη βόλτα τους με τη συνοδεία του. Χτυπάει ρυθμούς τετάρτων και όγδοων στο ταμπουρίνο και ζητάει από τα παιδιά να της υποδείξουν τρόπους μετακίνησης για τον κάθε ρυθμό.

Δίνει εναλλάξ τους ρυθμούς με ενδιάμεσες παύσεις και τα παιδιά μετακινούνται σε όλο το χώρο που έχουν στη διάθεσή τους.

Σε κάθε παύση ζητάει από τα παιδιά να μείνουν ακίνητα, να καθίσουν κάτω, να ακουμπήσουν κάποιο έπιπλο της τάξης κ.λπ.

Χαλάρωση

Τα παιδιά σε όρθια στάση και ακίνητα χαϊδεύουν απαλά το σώμα τους από το κεφάλι ως τα πόδια και από τα πόδια ως το κεφάλι. Εισπνέουν από τη μύτη και ανοίγουν τα χέρια τους στην έκταση, εκπνέουν από το στόμα κατεβάζοντας τα χέρια κάτω (παράλληλα με τον κορμό του σώματος).

Περιγραφή δραστηριότητας (2^ο μέρος)

Προετοιμασία:

Όλα τα παιδιά της τάξης μετακινούνται στο χώρο με το ρυθμικό και τους περιορισμούς του πρώτου μέρους.

Τα παιδιά συνεχίζουν τη μεγάλη βόλτα τους συνοδεύοντάς τη με το ρυθμικό «**περπατώ-περπατώ, κανέναν και τίποτα δεν ακουμπώ, περπατώ -περπατώ και όποιον δω μπροστά μου από το χέρι τον κρατώ και σταματώ**» (ρυθμός τετάρτων). Στο τέλος της φράσης κρατούν το χέρι κάποιου παιδιού που είναι δίπλα τους και μενουν ακίνητα, (σε κάθε παύση κρατούν και ένα διαφορετικό φίλο από το χέρι).

Δράση:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να κλείσουν τα μάτια τους και να φανταστούν ότι η τάξη τους είναι ένα μεγάλο και πολύ όμορφο πάρκο, τους προτείνει να κάνουν μια μεγάλη βόλτα.

Οι κινήσεις που πρέπει να εκτελέσουν τα παιδιά παρουσιάζονται ως μέρος μιας ιστορίας, ο ρυθμός δίνεται με το ταμπουρίνο:

«**Περπατώ** στα δρομάκια του πάρκου και προσέχω να μην ακουμπώ τα άλλα παιδιά που κάνουν και αυτά βόλτα στο πάρκο. Βλέπω ένα κόκκινο λουλούδι. **Σταματώ, σκύβω** και το μυρίζω. **Περπατώ.** Στο πάρκο αυτό υπάρχουν πολλά λουλούδια. **Σταματώ, σκύβω** και τα μυρίζω.

Συνεχίζω τη βόλτα μου, **περπατώ.** Βλέπω μια φωλιά με μυρμήγκια. **Σταματώ**, δεν θέλω να τα πατήσω. **Σηκώνω το ένα μου πόδι ψηλά** και περνάω από πάνω. Βλέπω κι άλλη φωλιά. Πολλές φωλιές με μυρμήγκια, περνάω από πάνω, δεν πατάω καμία.

Βλέπω μια πεταλούδα να πετάει, **τρέχω** να την πιάσω. Σταμάτησε πάνω σε ένα λουλούδι. **Σταματώ, σκύβω, απλώνω τα χέρια μου** για να την πιάσω. Ωχ! μου ξέφυγε. **Τρέχω** να την πιάσω. Σταμάτησε πάνω σε ένα άλλο λουλούδι. **Σταματώ, σκύβω, απλώνω τα χέρια μου σιγά-σιγά** και την πιάνω. **Περπατώ αργά και προσεκτικά** κρατώντας την πεταλούδα στα δυο μου χέρια.

Είμαι πολύ χαρούμενος. Βρίσκω ένα φίλο μου, **σταματώ** και του δείχνω την πεταλούδα μου. Αφήνω τη πεταλούδα να πετάξει, **σηκώνω τα χέρια μου ψηλά, τα ανοίγω.** Η πεταλούδα πέταξε προς τα πάνω, μακριά.

Πιάνω το φίλο μου από το χέρι και περπατάμε μαζί.

Αξιολόγηση:

Αναπαραγωγή του περιπάτου σε ζευγάρια (συνεργασία με άλλον) χρησιμοποιώντας τις βασικές έννοιες π.χ. περπατώ, σταματώ, σκύβω, σηκώνω το πόδι ψηλά και περνάω από πάνω κ.λπ.

« **Η ώρα όμως πέρασε και τρέχουμε** να γυρίσουμε στο σπίτι. Ήταν πολύ όμορφη η βόλτα που κάναμε. Αύριο θα ξαναπάμε»

Χαλάρωση:

Τα παιδιά κάθονται κάτω και με τα δυο τους χέρια χαϊδεύουν απαλά το σώμα τους ξεκινώντας από το κεφάλι και καταλήγοντας στις άκρες των ποδιών (σαν να περ-

πατάει ένα μικρό μυρμήγκι στο σώμα τους, από αυτά που είδαν στο πάρκο και πρόσεξαν να μην πατήσουν).

Σηκώνονται σιγά-σιγά επάνω, βάζουν τα χέρια τους στο στήθος τους, παίρνουν μια βαθιά αναπνοή από τη μύτη και εκπνέουν σιγά-σιγά από το στόμα.

Παρατηρήσεις:

- Οι ασκήσεις αυτές γίνονται τις πρώτες μέρες που τα παιδιά έρχονται στο σχολείο.
- Οι δραστηριότητες μπορούν να γίνουν σε δύο μέρες ή σε μια ανάλογα με τις δυνατότητες των παιδιών και τον χρόνο που έχουμε στη διάθεσή μας (χωρίς επαναλήψεις των δραστηριοτήτων προετοιμασίας και χαλάρωσης).
- Αν οι δραστηριότητες γίνουν στην αυλή, καλό είναι πριν ξεκινήσουν, να οριοθετηθεί ο χώρος που θα μπορούν να κινηθούν τα παιδιά.
- Είναι σημαντικό ανάμεσα στις εναλλαγές του ρυθμού και των παύσεων να δίνεται χρόνος στα παιδιά, ώστε να υπάρχει η συνειδητοποίησή τους.
- Αν τα παιδιά δεν έχουν ξαναδεί ταμπουρίνο είναι χρήσιμο να προηγηθούν κάποιες δραστηριότητες γνωριμίας με το μουσικό όργανο, στις οποίες θα έχουν τη δυνατότητα να το χρησιμοποιήσουν και να πειραματιστούν με τους ήχους που παράγει.

Επέκταση της δραστηριότητας:

1^η Γνωριμία με τον αύλειο χώρο του νηπιαγωγείου:

Αν υπάρχει αυλή στο νηπιαγωγείο τα παιδιά μπορούν να βγουν μια βόλτα έξω να περπατήσουν, να τρέξουν, να πηδήσουν, να παρατηρήσουν το χώρο, να ψάξουν για έντομα, μυρμηγκοφωλιές, να μυρίσουν λουλούδια.

2^η Γλωσσικές ασκήσεις: Συγκεντρωμένα τα παιδιά στην παρεούλα συζητούν για το μεγάλο περίπατο που έκαναν. Η νηπιαγωγός θέτει ερωτήματα όπως: «Τι κάναμε όταν συναντήσαμε μια μυρμηγκοφωλιά, όταν είδαμε μια πεταλούδα, κ.λπ.» Ζητούμε από τα παιδιά να θυμηθούν και να περιγράψουν με όση περισσότερη ακρίβεια μπορούν τις κινήσεις που έκαναν. Δίνουμε τη δυνατότητα στα παιδιά που δυσκολεύονται στην περιγραφή ή έχουν προβλήματα λόγου να δείξουν αυτό που έκαναν ενώ ταυτόχρονα η νηπιαγωγός εκφράζει με λόγο τις κινήσεις που κάνουν.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να αφηγηθούν μία προσωπική τους εμπειρία πχ. από μια βόλτα στο πάρκο, από μια πεταλούδα που είδαν να πετάει, από κάποιο μυρμήγκι που συνάντησαν κ.λπ.

2^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να βιώσουν διάφορες οργανωμένες ομαδικές και ατομικές μετακινήσεις στο χώρο
- Να μάθουν να ακολουθούν συγκεκριμένους ρυθμούς
- Να προσαρμόζουν τις κινήσεις τους ανάλογα με τις ανάγκες
- Να αντιλαμβάνονται το χώρο σε σχέση με το σώμα τους.

Προϋποθέσεις για την εκτέλεση της δραστηριότητας:

- Να έχουν προηγηθεί δραστηριότητες ελεύθερης μετακίνησης (ο καθένας μόνος του, χωρίς εμπόδια).
- Να έχουν εξοικειωθεί τα παιδιά με το ρυθμό του ταμπουρίνου.

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά: Ταμπουρίνο, ρυθμικό μουσικό κομμάτι, τσάντες παιδιών,
ένα ξεφούσκωτο μπαλόνι

Περιγραφή δραστηριότητας (1^ο μέρος)

Προετοιμασία

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να σηκωθούν όρθια και να πιαστούν από το χέρι για να κάνουν μια μεγάλη αλυσίδα. Προτέρεπτε τα παιδιά να την ακολουθήσουν στη μεγάλη βόλτα που θα κάνουν, δίνοντας το ρυθμό με το ταμπουρίνο (τέταρτα).

Περπατάνε στο χώρο, γύρω και ανάμεσα από τα έπιπλα της τάξης, προσέχοντας να μην τα ακουμπάνε και να μην σπάσουν την αλυσίδα (να μην αφήσουν τα χέρια τους). Πηγαίνουν στο χώρο που είναι οι τσάντες τους και ο καθένας παίρνει τη δική του.

Τα παιδιά επιστρέφουν στην τάξη κάνοντας μια μεγάλη γραμμή (ο ένας πίσω από τον άλλο). Μετακινούνται στο χώρο της τάξης, ανάμεσα από τα έπιπλα προσέχοντας να μην τα ακουμπούν και χωρίς να χαλάσουν τη σειρά τους στο ίδιο ρυθμό. Στην παύση ακουμπούν τις τσάντες τους κάτω και κάθονται δίπλα τους.

Δράση

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να υποδείξουν διάφορους τρόπους με τους οποίους μπορούν να κουβαλήσουν την τσάντα τους. Βάζει μουσική και τα παιδιά κινούνται ελεύθερα στο χώρο κρατώντας την τσάντα τους με τον τρόπο που τα ίδια έχουν επιλέξει. Σε κάθε παύση της μουσικής μένουν ακίνητα και αλλάζουν τον τρόπο που κουβαλούσαν την τσάντα τους.

Αφήνουν τις τσάντες τους κάτω τη μία μακριά από την άλλη και μετακινούνται στο χώρο στο ρυθμό της μουσικής προσέχοντας να μην πατήσουν ή σκοντάψουν σε κάποια τσάντα. Στις παύσεις της μουσικής κάθε παιδί βρίσκει την τσάντα του, στέκεται δίπλα της και παίρνει την τσάντα του αγκαλιά.

Η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά να αφήσουν τις τσάντες τους κάτω, στο κέντρο του χώρου που έχουν στη διάθεσή τους, τη μία κοντά στην άλλη. Ζητάει από τα παιδιά να περπατήσουν το ένα πίσω από το άλλο γύρω από τις τσάντες τους, στο ρυθμό της μουσικής προς τη μία και την άλλη κατεύθυνση με ενδιάμεσες παύσεις. Σε κάθε παύση τα παιδιά μένουν όρθια ακίνητα ή κάθονται κάτω.

Χαλάρωση

Το κάθε παιδί βρίσκει και παίρνει την τσάντα του. Κάθονται όλοι κάτω. Τους έλειψε πολύ η τσάντα τους, την αγκαλιάζουν σφιχτά και την αφήνουν κάτω. Σηκώνονται σιγά-σιγά όρθια. Παίρνουν μια βαθιά εισπνοή από τη μύτη και εκπνέουν από το στόμα. Επιτέλους βρήκαν την αγαπημένη τους τσάντα.

Περιγραφή δραστηριότητας (2^ο μέρος)

Προετοιμασία

Η νηπιαγωγός προτείνει στα παιδιά να κάνουν σήμερα ένα μεγάλο ταξίδι με τις τσάντες τους.

Ζητάει από τα παιδιά να προτείνουν τρόπους για να πάνε να πάρουν τις τσάντες.

Η νηπιαγωγός δίνει το ρυθμό στο ταμπουρίνο και τα παιδιά μετακινούνται με τον τρόπο που τα ίδια πρότειναν (αν είναι απαραίτητο η νηπιαγωγός εμπλουτίζει τον τρόπο μετακίνησης που πρότειναν τα παιδιά ή προτείνει η ίδια την επανάληψη μετακίνησης του πρώτου μέρους)

Δράση

Οι κινήσεις που πρέπει να κάνουν τα παιδιά παρουσιάζονται ως μέρος μιας ιστορίας. Ο ρυθμός δίνεται από τη νηπιαγωγό με το ταμπουρίνο αλλά και λεκτικά.

Τα παιδιά κρατούν την τσάντα τους με το ένα χέρι και ξεκινάνε όλοι μαζί για ένα μεγάλο και μακρινό ταξίδι.

«Θέλουμε να ανέβουμε στην κορυφή ενός πολύ ψηλού βουνού.

Περπατάμε σε ένα πολύ ωραίο μονοπάτι. Δίπλα μας υπάρχουν πολύ ψηλά δέντρα και πολλά λουλούδια. Φτάσαμε στην αρχή του βουνού. **Σταματάμε** για να ξεκουραστούμε λίγο. Άλλάζουμε το χέρι που κουβαλούσαμε την τσάντα μας.

Περπατάμε αργά ανεβαίνουμε στο μεγάλο βουνό η ανηφόρα είναι πολύ μεγάλη. Κουραστήκαμε, **σταματάμε και αλλάζουμε** τον τρόπο με τον οποίο κουβαλούσαμε την τσάντα μας (με το άλλο χέρι) και συνεχίζουμε να **περπατάμε αργά**. Επιτέλους φτάσαμε στην κορυφή. **Σταματάμε** και καθόμαστε να ξεκουραστούμε. Όλα φαίνονται πολύ όμορφα από εδώ πάνω.

Είναι η ώρα να κατέβουμε από την άλλη πλευρά του βουνού, που είναι κατηφόρα. **Περπατούμε γρήγορα**. Κατεβήκαμε, **σταματούμε**, βάζουμε την τσάντα στην πλάτη. Τώρα ο δρόμος είναι ίσιος και μπορούμε να **τρέξουμε**.

Επιτέλους φτάσαμε, αφήνουμε τις τσάντες κάτω τη μία μακριά από την άλλη. Είμαστε πολύ χαρούμενοι **τρέχουμε**, **περπατάμε αργά**, **περπατάμε γρήγορα**, ανάμεσα στις τσάντες προσέχοντας να μην πατήσουμε ή σκοντάψουμε σε καμία (η νηπιαγωγός δίνει τις εναλλαγές του ρυθμού χωρίς λόγια).

Σε κάθε παύση της μουσικής παίρνουμε όποια τσάντα είναι κοντά μας και την πάμε σε μία άλλη θέση.

Περπατούμε αργά, στην παύση **σταματούμε**, βρίσκουμε την τσάντα μας, την παίρνουμε στην αγκαλιά μας και καθόμαστε κάτω.

Η ώρα πέρασε το ταξίδι ήταν πολύ μακρινό και κουραστικό. «Δεν είναι εύκολο να ταξιδεύεις κουβαλώντας μια τόσο βαριά τσάντα.»

Αξιολόγηση

Τα παιδιά σε ζευγάρια. Το ένα παιδί από το ζευγάρι δίνει ένα ρυθμό με το ταμπουρίνο, ενώ το άλλο παιδί ακούει το ρυθμό, λέει τι πρέπει να κάνει (πώς να μετακινηθεί) και ακολουθώντας το ρυθμό πηγαίνει και αφήνει την τσάντα του. (Το ρυθμό μπορεί να τον δίνει και η νηπιαγωγός και να εκτελούν δύο ή τρία παιδιά μαζί). Τα παιδιά επιστρέφουν στη θέση τους.

Χαλάρωση

Η νηπιαγωγός κρατώντας ένα ξεφούσκωτο μπαλόνι στο χέρι της ζητάει από τα παιδιά να μιμηθούν με το σώμα τους το φούσκωμα και το ξεφούσκωμα του μπαλονιού. Η ίδια φουσκώνει το μπαλόνι και το αφήνει να ξεφουσκώσει σιγά-σιγά. Ζητάει από τα παιδιά να εισπνεύσουν και να γίνουν μεγάλα, πολύ μεγάλα (όπως το φουσκωμένο μπαλόνι) και μετά σιγά-σιγά να εκπνεύσουν και να γίνουν μικρά, πολύ μικρά όπως το ξεφούσκωτο μπαλόνι.

Παρατηρήσεις

- Παρόμοιες δραστηριότητες μπορούν να γίνουν και στην αυλή, χρησιμοποιώντας αντί για τσάντες σακουλάκια γυμναστικής ή κάποιο άλλο υλικό.
- Οι δραστηριότητες της υποενότητας μπορούν να γίνουν σε δύο ή μία μέρα παραλείποντας τις επαναλήψεις των μετακινήσεων που υπάρχουν.
- Στην αρχή της δραστηριότητας τις εναλλαγές του ρυθμού συνοδεύουν και τα ανάλογα **ΛΕΣΤΙΚΑ** ερεθίσματα. Έτσι δίνεται στα παιδιά η δυνατότητα όχι μόνο να συνειδητοποιήσουν τις αλλαγές αλλά και να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους. Στην πορεία της δραστηριότητας όμως μπορούμε να δίνουμε τις εναλλαγές του ρυθμού χωρίς λόγια.
- Φροντίζουμε να ελέγχουμε κάθε φορά αν οι έννοιες που δίνουμε είναι κατανοητές στα παιδιά.

Εμπλουτισμός

1. Η δραστηριότητα μπορεί να επαναληφθεί κάποια άλλη μέρα εμπλουτίζοντας τις κινήσεις που πρέπει να εκτελέσουν τα παιδιά (εμπλουτίζοντας τις έννοιες) π.χ.

«Άρχισε να βρέχει, **βάζουμε την τσάντα μας πάνω στο κεφάλι** για να μην βραχούμε και περπατάμε γρήγορα, τρέχουμε, περπατάμε αργά (οι εναλλαγές του ρυθμού δίνονται χωρίς λεκτικά ερεθίσματα). Η βροχή σταμάτησε και εμείς κουραστήκαμε. Αφήνουμε τις τσάντες κάτω τη μία μακριά από την άλλη.

Οι τσάντες μας γίνονται λακκούβες με νερό και εμείς πρέπει να **περάσουμε από πάνω** για να μην βραχούμε. Περνάμε πάνω από όλες τις λακκούβες. **Μπαίνουμε** ο ένας

πίσω από τον άλλο σε μία γραμμή και περπατάμε αργά, γρήγορα, τρέχουμε ανάμεσα στις τσάντες.»

2. Ασκήσεις μίμησης: Με τις τσάντες στην πλάτη τα παιδιά μπορούν να μιμηθούν τα «σαλιγκάρια» που σέρνονται, τις «χελώνες» που περπατάνε αργά με τα τέσσερα. Με την τσάντα στην κοιλιά και στηριζόμενα στα τέσσερα άκρα τους γίνονται «αράχνη» και προσπαθούν να μετακινηθούν χωρίς να τους πέσει η τσάντα. Με την τσάντα μπροστά τους και όρθια γίνονται «καγκουρό» και πηδάνε, κ.λπ.

3. Βίωση εναλλαγών του ρυθμού «περπατώ» «περπατώ αργά», «περπατώ γρήγορα», «τρέχω», «προσπερνώ εμπόδια» σε στατική θέση χρησιμοποιώντας μόνο τα πόδια. Τα παιδιά κάθονται στον κύκλο και κουνάνε μόνο τα πόδια.

Επέκταση της δραστηριότητας

Γλωσσικές ασκήσεις

1. Τα παιδιά μπορούν να κρατήσουν τις τσάντες τους στην παρεούλα και να συζητήσουν για το περιεχόμενο της τσάντας τους.
 - Να δείξουν και να ονομάσουν τα αντικείμενα που έχουν μέσα.
 - Να μιλήσουν για την χρηστικότητα των αντικειμένων, τον τρόπο χρήσης τους.
 - Να συζητήσουν για την φροντίδα των προσωπικών αντικειμένων.
 - Αν η δραστηριότητα πραγματοποιηθεί στην αυλή και υπάρχουν κατάλληλες συνθήκες, η συζήτηση για το περιεχόμενο της τσάντας μπορεί να γίνει σε ένα σκιερό μέρος της αυλής και να ακολουθήσει το πρόγευμα στον εξωτερικό χώρο.
2. Τα παιδιά αφηγούνται στον φιογκάκια (κούκλα κουκλοθέατρου) το μακρινό ταξίδι που έκαναν. Ο φιογκάκιας ζητάει από τα παιδιά να του δείξουν κάθε κίνηση που ονομάζουν. Προσπαθεί να μιμηθεί τις κινήσεις που του υποδεικνύουν τα παιδιά και ζητάει να τον χειροκροτούν κάθε φορά που το κάνει σωστά, αλλά κάνει πάντα τα αντίθετα. Τα παιδιά διορθώνουν και ζητούν να επαναλάβει την κάθε κίνηση (έμφαση δίνεται στη λεκτική περιγραφή από τα παιδιά του τρόπου μετακίνησης τους και όχι στη χρονική σειρά με την οποία πραγματοποιήθηκαν οι μετακινήσεις).

3^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να μάθουν να μετακινούνται στο χώρο με διάφορους τρόπους ελεύθερα και οργανωμένα
- Να συντονίζουν τις κινήσεις τους και τον προσωπικό τους ρυθμό με την ομάδα

Προϋποθέσεις για την εκτέλεση της δραστηριότητας

Θα πρέπει να έχουν προηγηθεί οργανωμένες μετακινήσεις στο χώρο σε γραμμή χωρίς να ακουμπάει το ένα παιδί το άλλο και πιασμένα από το χέρι.

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Υλικά: Σφυρίχτρα, ρυθμικό μουσικό κομμάτι, μεγάλο κομμάτι φόδρας, λούτρινα ζωάκια ή παιχνίδια της τάξης ή μπάλες

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Τα παιδιά μπαίνουν στη γραμμή το ένα πίσω από το άλλο και κάνουν ένα μεγάλο τραίνο (τα χέρια στους ώμους). Το τραίνο ξεκινά όταν ακουστεί το σφύριγμα και σταματάνε όταν τελειώσει το ρυθμικό τραγούδι που τραγουδούν. «**Δες το τραίνο προχωρεί, το τραβάει η μηχανή, κι αν μας πάει μακριά, πάλι πίσω μας γυρνά. Τσαφ-τσουφ τσαφ-τσουφ**».

Το «τραίνο» στην αρχή ξεκινάει αργά, μετά πάει γρήγορα, τρέχει, ανεβαίνει ανηφόρες και πάει πολύ αργά, κατεβαίνει κατηφόρες και πάει πολύ γρήγορα. Οι εναλλαγές στον τρόπο μετακίνησης συνοδεύονται και από τις εναλλαγές του ρυθμού του τραγουδιού που λένε, στην αρχή νηπιαγωγός και παιδιά μαζί και μετά μόνο τα παιδιά.

Δράση

Η νηπιαγωγός εμφανίζει ένα μεγάλο πανί στα παιδιά. Όλα τα παιδιά κρατούν το πανί με τα δύο χέρια και παίζουν με αυτό. Το μαζεύουν για να γίνει μικρό (τα παιδιά πλησιάζουν το ένα το άλλο), το απλώνουν για να γίνει μεγάλο (τα παιδιά απομακρύνονται το ένα από το άλλο). Το ακουμπάνε κάτω στο πάτωμα, το σηκώνουν ψηλά, το τινάζουν προς τα πάνω και προσπαθούν να μπουν από κάτω χωρίς να το αφήσουν από τα χέρια τους. Το αφήνουν κάτω και κάθονται όλοι πάνω.

Οι κινήσεις συνοδεύονται από μουσική. Οι εντολές για την εκτέλεση συγκεκριμένων ενεργειών κατά τη διάρκεια της παύσης δίνονται από τη νηπιαγωγό εκ των προτέρων πχ..

«Αφήνουμε το πανί απλωμένο στο πάτωμα και **περπατάμε ελεύθερα** (ή ακολουθώντας το ρυθμό της μουσικής) **γύρω από το πανί**. Όταν σταματήσει η μουσική **καθόμαστε πάνω στο πανί με τον ποπό μας** (χέρια και πόδια ψηλά). **Χοροπηδάμε** γύρω από το πανί, στην παύση **κρυβόμαστε κάτω** από το πανί. **Περπατάμε γύρω από το πανί με πλάγια βήματα** (κοιτώντας το πανί). Στην παύση **γονατίζουμε πάνω στο πάνι**. Το πανί μας είναι ένα μεγάλο κομμάτι πάγος, μπαίνουμε στη σειρά και **περπατάμε**

πάνω στο πανί προσεκτικά για να μην γλιστρήσουμε. Το πανί μας γίνεται ποτάμι και κολυμπάμε» (τα παιδιά με τη σειρά διασχίζουν το πανί κολυμπώντας).

Αξιολόγηση

Στη μία άκρη της αίθουσας τοποθετούμε λούτρινα ζωάκια ή κάποια παιχνίδια της τάξης ή μπάλες και στην άλλη στέκονται τα παιδιά. Το κάθε παιδί επιλέγει τον τρόπο που θέλει για να πάει απέναντι και να πάρει το παιχνίδι που του αρέσει. Ονομάζει τον τρόπο με τον οποίο θα περάσει απέναντι και μετά εκτελεί την κίνηση πχ. χοροπηδώντας ή τρέχοντας, κολυμπώντας κ.λπ. (Παροτρύνουμε τα παιδιά να επιλέξουν το καθένα ένα δικό του τρόπο).

Χαλάρωση

Τα παιδιά κάθονται κάτω με τα πόδια απλωμένα, τοποθετούν το παιχνίδι που επέλεξαν στην κοιλιά τους, μαζεύουν τα πόδια και το κρύβουν. Απλώνουν τα πόδια προσεκτικά να μην τους φύγει. Κρατούν το αντικείμενο στην αγκαλιά τους και σηκώνονται όρθια, χωρίς να στηριχτούν στα χέρια τους. Το κάθε παιδί τακτοποιεί το αντικείμενο που κρατά στη σωστή του θέση.

Παρατηρήσεις

- Καλό είναι στις καινούργιες έννοιες που δίνονται, πριν την εκτέλεση των ασκήσεων από τα παιδιά να υπάρχει επεξήγηση ή υπόδειξη από κάποιο παιδί ή τη νηπιαγωγό ώστε να είμαστε σίγουροι ότι είναι κατανοητές από τα παιδιά.
- Οι μετακινήσεις με τα γόνατα καλό είναι να αποφεύγονται ή να κρατούν μικρό χρονικό διάστημα λόγω της ευαισθησίας που υπάρχει στη συγκεκριμένη περιοχή.

Εμπλουτισμός

- Τα παιχνίδια με το πανί μπορούν να συνεχιστούν και μια άλλη μέρα με εμπλουτισμό των εννοιών που θέλουμε να βιώσουν τα παιδιά.

«Το πανί γίνεται ένα τούνελ και **περνάω από κάτω με τα τέσσερα** (ζητάμε από τέσσερα παιδιά να κρατήσουν το πανί από τις τέσσερις γωνίες σε μικρό ύψος από το έδαφος). Γίνομαι ένα μεγάλο φίδι και **σέρνομαι κάτω από το πανί**.

Το πανί γίνεται ένα μικρό ποτάμι και **πηδάμε** πάνω από το ποτάμι (σουρώνουμε το πανί για να μπορέσουν τα παιδιά να πηδήξουν από πάνω).

Σηκώνουμε όλοι τα χέρια ψηλά και γινόμαστε ψηλοί, πολύ ψηλοί. Ξαπλώνουμε στο πανί όπως είμαστε ψηλοί με τα χέρια τεντωμένα ψηλά και με τη σειρά **κυλιόμαστε πάνω στο πανί**. Ξαπλώνουμε πάνω στο πανί ο ένας κοντά στον άλλο γιατί κρυώνουμε και θέλουμε να ζεσταθούμε. Το πανί μας γίνεται πάπλωμα και **μας σκεπάζει**. Μόνο το κεφάλι μας είναι έξω.

Καθόμαστε όλοι πάνω στο πανί (τα πόδια μαζεμένα για να χωρέσουμε όλοι) και το πανί γίνεται ένα μαγικό χαλί και **πετάμε**.» Τα παιδιά μπορούν να φανταστούν και να περιγράψουν τι βλέπουν από ψηλά.

Παιχνίδι: (συντονισμού)

Στόχος: Να μην πέσει η μπάλα κάτω από το πανί.

Υλικά: Μεγάλο πανί, μία μπάλα

Περιγραφή δραστηριότητας

Τα παιδιά όρθια κρατούν το πανί με τα δυο τους χέρια. Η νηπιαγωγός αφήνει πάνω στο πανί την μπάλα. Με το σύνθημα ανεβοκατεβάζουν τα χέρια και αφήνουν την μπάλα να ταξιδέψει. Τινάζουν το πανί ψηλά όλοι μαζί και η μπάλα πετάγεται πάνω.

Κάθε φορά που πέφτει η μπάλα κάτω τα παιδιά αφήνουν το πανί κάτω και μιμούνται ένα ζώο ή εκτελούν μια άσκηση (τρέχουν γύρω από πανί, κάνουν πηδήματα επιτόπου, κάνουν κουτσό κλπ.).

Το παιχνίδι με την μπάλα μπορεί να παιχτεί και σε ζευγάρια με μικρότερα πανιά για μεγαλύτερη ευκολία και εξάσκηση στο συντονισμό των κινήσεων.

Επέκταση της δραστηριότητας

Γλωσσική ανάπτυξη: Εμπλουτισμός λεξιλογίου, κατανόηση εννοιών.

1. Διάφορες εικόνες με ανθρώπους, ζώα ή μεταφορικά μέσα που απεικονίζουν έννοιες που έχουν βιώσει τα παιδιά. Περιγράφουμε την κάθε εικόνα δίνοντας έμφαση στην κίνηση του αντικειμένου, προσώπου ή ζώου που απεικονίζεται χρησιμοποιώντας κινητικά ρήματα (π.χ. παιδάκι που τρέχει, περπατάει, πηδάει, κολυμπάει, κάποιος που περπατάει προσεκτικά, καβουράκι που περπατάει πλάγια κ.λπ.)

2. Τοποθετούμε τις κάρτες ανάποδα στο κέντρο της παρεούλας. Το κάθε παιδί με τη σειρά γυρίζει μία κάρτα και την παρατηρεί.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά

- Να περιγράψουν, να ονομάσουν τις έννοιες, να τις αναπαραστήσουν ή να μιμηθούν τις κινήσεις.
- Ένα παιδί να περιγράψει την κάρτα και ένα δεύτερο εκτελεί την κίνηση.
- Το παιδί που παίρνει την κάρτα μιμείται ή εκτελεί την κίνηση που δείχνει η κάρτα του και ένα δεύτερο ονομάζει ή περιγράφει αυτό που βλέπει.

4^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να μάθουν να μετακινούνται με διάφορους τρόπους σε συγκεκριμένες διαδρομές
- Αντίληψη του χώρου σε σχέση με το σώμα τους
- Να μάθουν να μοιράζονται το χώρο με τους άλλους

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Υλικά: Κολλητική ταινία (ή χρωματιστές κιμωλίες αν η δραστηριότητα πρόκειται να γίνει στην αυλή). Ένα «θησαυρό» (π.χ. ένα κουτί γεμάτο πολύχρωμες κλωστές, κόλλα, χαρτιά και μαρκαδόρους). Ένα σημείωμα όπου πάνω γράφει: «Στον πύργο της μάγισσας Λολίτας κρύβεται ένας μεγάλος θησαυρός. Πολλοί άνθρωποι προσπάθησαν να φτάσουν στον πύργο της μάγισσας για να βρουν το θησαυρό, κανείς όμως δεν τα κατάφερε, γιατί ο δρόμος είναι πολύ δύσκολος. Αν θέλετε να πάρετε τον θησαυρό, μπορείτε να προσπαθήσετε και εσείς». Ρυθμικά μουσικά κομμάτια.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Τα παιδιά μετακινούνται στο χώρο με τα χέρια ανοιχτά, μιμούμενα το αεροπλάνο που προσγειώνεται και απογειώνεται (η νηπιαγωγός τα παροτρύνει να προσέχουν να μην ακουμπάνε το ένα το άλλο). Συνοδεύουν τις κινήσεις τους με το τραγούδι «Μικρό αεροπλάνο» της Κυνηγού- Φλάμπουρα ή με τον χαρακτηριστικό ήχο των αεροπλάνων βουουουουουου.

Δράση

Η δραστηριότητα μπορεί να ξεκινήσει δίνοντας στα παιδιά τη δυνατότητα να δοκιμάσουν να περπατήσουν πάνω σε διάφορα είδη ανοιχτών γραμμών. Με κολλητική ταινία ή κιμωλία η νηπιαγωγός σχεδιάζει ευθείες, καμπύλες και τεθλασμένες γραμμές στο δάπεδο ενώ ταυτόχρονα τις ονομάζει. Παροτρύνει τα παιδιά να περπατήσουν ελεύθερα πάνω στις γραμμές (οι κινητικές δραστηριότητες μπορούν να συνοδεύονται από αργά ρυθμικά μουσικά κομμάτια). Στην παύση της μουσικής τα παιδιά κάθονται κάτω.

Η νηπιαγωγός δείχνει στα παιδιά ένα σημείωμα που βρήκε το πρωί στο γραμματοκιβώτιο του σχολείου. Διαβάζει το σημείωμα και ρωτάει τα παιδιά αν θέλουν να πάνε στον πύργο της μάγισσας Λολίτας για να προσπαθήσουν να πάρουν τον θησαυρό. Για να φτάσουν στον πύργο πρέπει να περάσουν διάφορα εμπόδια:

Οι μετακινήσεις που πρέπει να κάνουν τα παιδιά συνοδεύονται από ένα αργό μουσικό ρυθμικό κομμάτι και παρουσιάζονται ως μέρος μιας ιστορίας.

«Περπατάμε στο χώρο ελεύθερα **χωρίς να πατάμε τις γραμμές**. Φτάνουμε μπροστά σε ένα στενό μονοπάτι, το οποίο πρέπει να περάσουμε (τα παιδιά κάνουν μια γραμμή). Περπατάμε **πάνω στις γραμμές**, ο **ένας πίσω από τον άλλο** (χωρίς να ακουμπάμε ο ένας τον άλλο). Καθώς προχωράμε το μονοπάτι στενεύει τόσο πολύ που πρέπει να **περπατήσουμε ακουμπώντας τη μύτη του παπουτσιού στο τακούνι του**

άλλου. Απλώνουμε τα χέρια για να κρατήσουμε την ισορροπία μας. Μόλις περάσουμε το μονοπάτι συναντάμε ένα ρυάκι. Για να το περάσουμε πρέπει να **περπατήσουμε με τα πόδια ανοιχτά** (η γραμμή γίνεται ρυάκι ανάμεσα στα πόδια μας).

Πλησιάζουμε στο κάστρο. Η μάγισσα δεν πρέπει να μας δει, γινόμαστε μικροί και **περπατάμε με διπλωμένα γόνατα.** Μια χαρά τα καταφέραμε. **Περπατάμε με σταυρωτά βήματα κατά μήκος των γραμμών, επιτέλους φτάσαμε** παίρνουμε το θησαυρό. Φεύγουμε από τον πύργο όσο πιο γρήγορα μπορούμε (γρήγορο ρυθμικό κομμάτι) **τρέχοντας** από ένα άλλο μονοπάτι **χωρίς να πατάμε τις γραμμές».**

Στην παύση της μουσικής τα παιδιά κάθονται κάτω.

Αξιολόγηση

Χωρίζονται τυχαία σε δύο ομάδες. Η μια ομάδα κάθεται κάτω και περιγράφει την πορεία προς το κάστρο (σημασία δίνεται στην ποικιλία των κινήσεων και όχι στη χρονική σειρά που εκτελέστηκαν) και η άλλη εκτελεί. Οι ομάδες εναλλάσσονται.

Χαλάρωση

Τα παιδιά παίρνουν βαθιές αναπνοές, ξαπλώνουν κάτω, τεντώνουν και μαζεύουν τα χέρια και τα πόδια τους. Προσπαθούμε να σηκωθούμε από το πάτωμα χωρίς να ακουμπήσουμε τα χέρια κάτω.

Η νηπιαγωγός εμφανίζει στα παιδιά το θησαυρό.

Εμπλοουτισμός

- Η δραστηριότητα μπορεί να επεκταθεί με τη μάγισσα να αντιλαμβάνεται τα παιδιά και να τους ζητάει να εκτελέσουν διάφορες κινήσεις, π.χ. η μάγισσα αντιλαμβάνεται τα παιδιά και με το μαγικό της ραβδί τα μεταμορφώνει **σε διάφορα ζώα**» (π.χ. σε πελαργούς που πρέπει να σταθούν στο ένα πόδι, σε βατραχάκια που περπατούν με μικρά πηδηματάκια κ.τ.λ.) Η μάγισσα ικανοποιημένη δείχνει στα παιδιά τον κρυμμένο θησαυρό. Για να τον πάρουν όμως πρέπει να **πηδήσουν όλα πάνω από ένα μεγάλο ποτάμι»** (η γραμμή γίνεται ποτάμι).
- Τα εμπόδια (διάφορες μετακινήσεις) που συναντάνε τα παιδιά για να φτάσουν στο θησαυρό μπορούν να εμπλουτιστούν ανάλογα με τη διάθεση των παιδιών και το χρόνο που έχει η νηπιαγωγός στη διάθεσή της (π.χ. πηδήματα με τα πόδια ενωμένα, κάποια παιδιά μπορούν να γίνουν τούνελ και τα άλλα να περάσουν από κάτω κ.τ.λ.)

Επέκταση δραστηριότητας

Γλωσσικές ασκήσεις

1. Τα παιδιά περιγράφουν τα υλικά που υπάρχουν μέσα στο κουτί του θησαυρού, προτείνουν ιδέες για τον τρόπο που μπορούν να τα χρησιμοποιήσουν. Να χρησιμοποιήσουν το υλικό για πραγματοποιήσουν τις ιδέες τους.
2. Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να περιγράψουν τη διαδρομή που βίωσαν για τον πύργο με τη χρονική σειρά που εκτελέστηκαν οι κινήσεις (η νηπιαγωγός

μπορεί στην αρχή να βοηθήσει τα παιδιά δίνοντας λέξεις κλειδιά πχ. στενό μονοπάτι, ρυάκι κ.λπ.) και τα παιδιά να περιγράφουν τον τρόπο που μετακινήθηκαν.

Εικαστικά

Με τα υλικά που υπήρχαν στο κουτί του θησαυρού τα παιδιά μπορούν να αναπαραστήσουν τις γραμμές που βιώσανε με το σώμα σε ένα χαρτί, να τοποθετήσουν κόλλα για να κολλήσουν τις κλωστές και στο τέλος να ονομάσουν τις γραμμές.

Παιχνίδι με οικοδομικό υλικό

Δίνουμε στα παιδιά οικοδομικό υλικό και ζητάμε να αναπαραστήσουν τις διαδρομές που έκαναν (ευθεία γραμμή, καμπύλη, τεθλασμένη).

5^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να μιμηθούν κινήσεις και στάσεις με το σώμα τους με τη βοήθεια προτύπου
- Να ελέγχουν και να προσαρμόζουν τις κινήσεις τους με βάση τις ανάγκες τους

Χώρος: Μέσα στην τάξη

Υλικά: Διάφορα έπιπλα της τάξης (τραπεζάκια, καρεκλάκια, πάγκοι κ.λπ.) ένα στεφάνι, μία κορδέλα ή ένα σχοινί. Τα αντικείμενα τοποθετούνται σε κυκλική διάταξη. Κλασσικό μελωδικό κομμάτι.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Τα παιδιά κάνουν μία γραμμή και πιάνονται από τη μέση. Η νηπιαγωγός είναι πρώτη στη σειρά. Η νηπιαγωγός είναι η αλεπού και τα παιδιά η ουρά της. Ό,τι κάνει η αλεπού πρέπει να κάνει και η ουρά της. Περπατάνε στο χώρο αργά, γρήγορα, με μεγάλα βήματα, με μικρά βήματα, κάνουν πηδηματάκια, πλάγια βήματα. Μετακινούνται σε όλο το χώρο της τάξης, ανάμεσα από τα έπιπλα χωρίς να τα αγγίζουν.

Δράση

Η νηπιαγωγός τοποθετεί σε κυκλική διάταξη ένα παγκάκι, ένα τραπέζι, το στεφάνι, το σχοινί ή την κορδέλα, και δύο καρεκλάκια σε μικρή απόσταση το ένα από το άλλο (π.χ. 10cm). Ζητάει από τα παιδιά να τροτείνουν τρόπους με τους οποίους μπορούν να μετακινηθούν στο χώρο και να τους παρουσιάσουν. Τα παιδιά εκτελούν με τη σειρά όσες μετακινήσεις είναι εφικτές.

Τα παιδιά γίνονται «αλεπουδάκια» που μαθαίνουν πώς να προσπερνούν εμπόδια (η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν με διάφορους τρόπους αξιοποιώντας τις προτάσεις τους και εμπλουτίζοντας τις μετακινήσεις) για να βρουν την τροφή τους (π.χ. **ανεβαίνουν και περπατούν** πάνω στο παγκάκι, **περνούν κάτω** από το τραπέζι, **πηδούν μέσα** στο στεφάνι, **ανεβαίνουν στα καρεκλάκια και πηδούν κάτω, πηδούν πάνω** από το απλωμένο σχοινί ή κορδέλα κ.λπ.) Το κάθε παιδί περιμένει τη σειρά του και ξεκινάει μόλις το προηγούμενο ολοκληρώσει την άσκηση (οι μετακινήσεις συνοδεύονται από μουσική υπόκρουση).

Αξιολόγηση

Τα αλεπουδάκια δείχνουν στη μαμά τους τι έμαθαν. Το κάθε παιδί περνάει τα εμπόδια με όποιο τρόπο θέλει. Για επιβράβευση δίνουμε σε όλα τα παιδιά ένα πούπουλο κότας (ένα μικρό φτερό, ή ένα μικρό γκοφρέ χαρτάκι).

Χαλάρωση

Τα παιδιά προσπαθούν με την αναπνοή τους να μετακινήσουν το πούπουλο πάνω στο τραπέζι χωρίς να τους πέσει κάτω. Ξαπλώνουν κάτω, τοποθετούν το πούπουλο ή το χαρτάκι πάνω στο στόμα τους και φυσώντας δυνατά προσπαθούν να το στείλουν ψηλά.

Παρατηρήσεις

- Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε διάφορα έπιπλα ή αντικείμενα που έχουμε στη διάθεσή μας, αφεί να εξυπηρετούν τους στόχους μας.
- Η νηπιαγωγός βοηθάει όσα παιδιά έχουν πρόβλημα ή δυσκολεύονται να περάσουν τα εμπόδια.

Εμπλουτισμός

Η νηπιαγωγός μπορεί να ζητήσει από τα παιδιά να μετακινηθούν με διάφορους τρόπους ανάλογα με τους στόχους που θέτει (π.χ. περπατούν στις μύτες, σέρνονται με την κοιλιά, ισορροπούν πάνω στο σχοινί κ.λπ.)

Επέκταση δραστηριότητας

Έννοιες χώρου

Συγκεντρώνουμε τα παιδιά στην παρεούλα και τους ζητάμε να μας βοηθήσουν να τοποθετήσουμε τα έπιπλα της τάξης έτσι όπως ήταν πριν. Στην αρχή τους ζητάμε να μας περιγράψουν λεκτικά τη θέση που βρισκόταν το κάθε έπιπλο, να μας υποδείξουν τη θέση και μετά να το τοποθετήσουν.

Εικαστικά

Τα παιδιά χρησιμοποιούν το πούπουλο που κέρδισαν σε μία χειροτεχνική κατασκευή (πχ. κολλούν το πούπουλο πάνω σε μία κάρτα ή σε ένα χαρτόνι σε στρογγυλό σχήμα και το στολίζουν γύρω-γύρω ζωγραφίζοντας διάφορα σχέδια). Αυτό θα είναι το βραβείο τους.

Γλωσσική άσκηση

Η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε παιδί που τελειώνει την κατασκευή του να θυμηθεί και να περιγράψει ή να απαριθμήσει ασκήσεις που προηγήθηκαν τις οποίες γράφει στο πίσω μέρος της κάρτας. Έμφαση δίνεται στη σωστή χρήση των εννοιών που βίωσαν τα παιδιά.

Σημ. Η νηπιαγωγός την επόμενη μέρα, κατά τη διάρκεια των ελεύθερων δραστηριοτήτων, μπορεί να βοηθήσει τα παιδιά που δυσκολεύονται στην κατανόηση εννοιών (πάνω, πάνω σε, κάτω, κάτω από, μέσα σε) χρησιμοποιώντας την κάρτα που έφτιαξαν την προηγούμενη μέρα, βιώνοντας ξανά τις έννοιες.

6^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να βιώσουν την έννοια του κύκλου
- Να επεξεργαστούν τις έννοιες ανοιχτό-κλειστό, μέσα-έξω μέσω του σώματος
- Να μετακινηθούν οργανωμένα με διάφορους τρόπους

Προϋποθέσεις για την εκτέλεση της δραστηριότητας

Τα παιδιά να έχουν βιώσει τους διάφορους τρόπους μετατοπίσεων στο χώρο μέσα από ελεύθερες κινήσεις.

Χώρος: Μέσα στην τάξη ή έξω στην αυλή

Υλικά: Ένα μεγάλο σχοινί με δεμένες τις άκρες του ή ένας κύκλος χαραγμένος στο πάτωμα. Μία χάρτινη μπάλα από εφημερίδα ή σακουλάκι γυμναστικής. Ταμπουρίνο. Μουσική με δύο επαναλαμβανόμενες μελωδικές φράσεις (π.χ. από την κασέτα «Κύκλοι γραμμές και ζευγάρια» της Μ. Κυνηγού). Πιατίνια ή κουδουνάκια.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Τα παιδιά πιάνονται από το χέρι και κάνουν ένα μεγάλο φίδι. Το φίδι μετακινείται σε όλους τους χώρους της τάξης με διάφορους τρόπους πχ. σε ευθείες, καμπύλες γραμμές, κουλουριάζεται κ.λπ. Στο τέλος, το πρώτο παιδί πιάνει το τελευταίο της γραμμής και έτσι σχηματίζεται μια μεγάλη κλειστή γραμμή, μετακινούνται στο χώρο από το ένα σημείο της τάξης στο άλλο χωρίς να αφήσουν τα χέρια τους.

Δράση

Η νηπιαγωγός δίνει στα παιδιά το σχοινί και τους ζητάει να το κρατήσουν με τα δυο τους χέρια και να το τεντώσουν (σχηματίζοντας έναν μεγάλο κύκλο). Τα παιδιά αφήνουν το σχοινί στο πάτωμα.

Η νηπιαγωγός πετάει μια χάρτινη μπάλα ή το σακουλάκι γυμναστικής σε διάφορα σημεία της τάξης και δίνοντας ένα σύνθημα προτρέπει τα παιδιά να απομακρυνθούν από τον κύκλο και να πάνε στο σημείο που είναι η χαρτόμπαλα (ή το σακουλάκι). Με ένα δεύτερο σύνθημα τα παιδιά επιστρέφουν στον κύκλο και στέκονται έξω ή μέσα σ' αυτόν, σύμφωνα με τις οδηγίες της νηπιαγωγού.

Με τη βοήθεια του ταμπουρίνου η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν γύρω από τον κύκλο με διάφορους τρόπους (να περπατήσουν γρήγορα, αργά, με μεγάλα βήματα ή με μικρά βήματα, με τις μύτες, με τα τέσσερα, να τρέξουν) κοιτώντας ο ένας την πλάτη του άλλου. Τα παιδιά κινούνται στην αρχή μόνο προς τη δεξιά φορά του κύκλου. Παρόμοιες ή ίδιες δραστηριότητες επαναλαμβάνονται και στην αντίθετη φορά του κύκλου (προς τα αριστερά).

Η νηπιαγωγός ζητά από τα παιδιά να μετακινηθούν στον κύκλο αλλάζοντας κάθε φορά, τη φορά που μετακινούνται (πότε προς τη μία πλευρά του κύκλου και πότε προς την άλλη) με ενδιάμεσες παύσεις. Σε κάθε παύση τα παιδιά κάθονται κάτω, έξω από τον κύκλο, κάθονται κάτω με τα πόδια μόνο μέσα στον κύκλο κ.λπ.

Αξιολόγηση

Μαζεύουμε το σχοινί και ζητάμε από τα παιδιά όπως είναι στον κύκλο να κάνουν ένα βήμα μπροστά και να πιαστούν αγκαζέ (ο ένας κοντά στον άλλο). Μοιάζουν με ένα μεγάλο μήλο.

Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά. «Έξω από το μήλο είναι ένα σκουληκάκι. Πεινάει και κρυώνει πολύ. Σέρνεται γύρω από το μήλο και σκέφτεται, πόσο τυχερό είναι, που βρήκε αυτό το λαχταριστό μήλο, θα έχει μια πολύ ζεστή φωλιά για το χειμώνα και νόστιμο φαγητό για πολλές μέρες, το μόνο που έχει να κάνει είναι να καταφέρει να μπει μέσα».

Η νηπιαγωγός ή ένα παιδί κάνει το σκουληκάκι. Τα παιδιά περπατούν στον κύκλο με πλάγια βήματα και το πρόσωπο γυρισμένο προς το κέντρο του κύκλου, προς τη μία φορά και προς την άλλη αντίστοιχα με την φορά που πάει το σκουλήκι, εμποδίζοντάς το να μπει μέσα.

Όλα μαζί τα παιδιά όπως είναι πιασμένα στον κύκλο, μετακινούνται στο χώρο και αλλάζουν θέση για να ξεφύγουν από το σκουληκάκι (από τη μία φρουτιέρα στην άλλη, από τη φρουτιέρα στο τραπέζι κλπ.).

Χαλάρωση

Ξαπλώνουν κάτω όπως είναι στον κύκλο με τεντωμένο το σώμα και κλειστά μάτια. Γίνονται ακτίνες του ήλιου που ζεσταίνουν τους ανθρώπους. Οι ακτίνες το βράδυ μαζεύονται (τα παιδιά μαζεύουν και αγκαλιάζουν τα πόδια τους) και την ημέρα τεντώνονται για να ζεστάνουν τους ανθρώπους(τα παιδιά τεντώνουν χέρια και πόδια).

Σηκώνονται σιγά – σιγά επάνω, πιάνονται από τα χέρια και με μικρά βήματα προς τα πίσω (χωρίς να αφήσουν τα χέρια) γίνονται ένας μεγάλος κύκλος. Με μικρά βήματα προς τα μπρος ο κύκλος γίνεται μικρός.

Παρατηρήσεις

- Χρησιμοποιούμε κυρίως τις εκφράσεις προς τη μία και προς την άλλη πλευρά του κύκλου. Αν χρησιμοποιήσουμε τους όρους δεξιά-αριστερά πρέπει συγχρόνως να δείχνουμε στα παιδιά προς τα που πρέπει να μετακινηθούν.
- Οι παύσεις ανάμεσα στις εναλλαγές της φοράς του κύκλου στην αρχή πρέπει να είναι πολύ εμφανείς ώστε να δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να συνειδητοποιούν την αλλαγή της κατεύθυνσης.

Εμπλουτισμός

1.Ζητάμε από τα παιδιά να κάνουν έναν κύκλο και να πιαστούν από τα χέρια.

Χρησιμοποιώντας μουσική με δύο εναλλασσόμενες μελωδικές φράσεις, τα παιδιά μετακινούνται στον κύκλο.

- Στην πρώτη μελωδική φράση περπατούν προς τη μία πλευρά του κύκλου (δεξιά φορά του κύκλου).
- Στη δεύτερη μένουν ακίνητα.

- Στην πρώτη περπατούν προς την άλλη πλευρά του κύκλου.
- Στη δεύτερη μένουν ακίνητα και χτυπούν τα χέρια τους.
- Στην πρώτη περπατούν προς τη δεξιά πλευρά χωρίς να κρατιούνται από τα χέρια.
- Στη δεύτερη μένουν ακίνητα.
- Στην πρώτη περπατούν στην αντίθετη φορά του κύκλου χωρίς να κρατιούνται από τα χέρια.
- Στη δεύτερη τα χέρια τους γίνονται φτερά πουλιού που πετάει.

2. Τα παιδιά γίνονται ένα τεράστιο πορτοκάλι που το στύβουν στο λεμονοστύφτη.

Πιάνονται από τα χέρια σε κύκλο, κάνουν κινήσεις προς τη μία και την άλλη πλευρά του κύκλου χωρίς να μετακινούνται από τη θέση τους.

3. Τα παιδιά χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες. Κάθε ομάδα σχηματίζει έναν κύκλο και αποφασίζει πώς θέλει να μετακινηθεί στον κύκλο. Η κάθε ομάδα μετακινείται με τη σειρά γύρω από τον κύκλο όπως έχει προαποφασίσει. Όταν ακούσουν τον ήχο από τα πιατίνια ή τα κουδουνάκια πρέπει να αλλάξουν τη φορά που μετακινούνται.

Επέκταση δραστηριότητας

Ασκήσεις μίμησης

Οι ασκήσεις στον κύκλο μπορούν να δοθούν και με ασκήσεις μίμησης με πρότυπο. Τα ζώα του δάσους θα κάνουν μια μεγάλη γιορτή και θέλουν να μάθουν να χορεύουν σε κύκλο. Ένα παιδί μπαίνει στο κέντρο του κύκλου και δείχνει στα υπόλοιπα να μετακινηθούν στον κύκλο όπως π.χ. ο λαγός (πηδώντας), η αρκούδα (με αργά και βαριά βήματα) κ.λπ. Τα υπόλοιπα παιδιά εκτελούν.

Παραδοσιακά παιχνίδια

Πολλά παραδοσιακά παιχνίδια προσφέρονται για βαδίσματα σε κύκλο (γύρω-γύρω όλοι, η μικρή Ελένη, βρέχει χιονίζει κ.λπ.)

Παραδοσιακοί χοροί

Χρησιμοποιώντας παραδοσιακή μουσική, χορεύουμε σε κύκλο ένα απλό δημοτικό χορό (π.χ. στα τρία).

Παιχνίδι: Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες. Μία ομάδα παιδιών κάνει ένα κύκλο κι είναι η φωλιά, η δεύτερη ομάδα είναι μικρά πουλάκια, ενώ ένα παιδί είναι ο αετός. Τα πουλάκια πετούν έξω από τη φωλιά τους όση ώρα ακούγεται μουσική. Στην παύση πετούν πολύ γρήγορα να μπουν μέσα στη φωλιά τους για να μην τους πιάσει ο αετός. Το παιδί που θα πιάσει ο αετός παίρνει το ρόλο του. Οι ομάδες εναλλάσσονται.

ΕΝΟΤΗΤΑ: Γνώση των μερών του σώματος – σχέσεις χώρου

Κατευθύνσεις: ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΠΑΙΔΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ

Άξονες: Φυσικό περιβάλλον και αλληλεπίδραση
Προγράμματα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων φυσικής αγωγής.

Ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν:

- Διεύρυνση των γνώσεων για το ανθρώπινο σώμα
- Διάκριση και ονομασία εξωτερικών μερών του ανθρώπινου σώματος
- Συνείδηση του σώματός τους και των δυνατοτήτων του.
- Ανάπτυξη της κινητικότητας

Εμπλεκόμενες κατευθύνσεις:

- Μαθηματικά
- Γλώσσα – προφορική επικοινωνία
- Παιδί και δημιουργική έκφραση : Δραστηριότητες εικαστικών
Μουσικής
Δραματικής τέχνης
Ρυθμικής Αγωγής

Βασικές επιδιώξεις του σχεδίου διδασκαλίας:

- Να διακρίνουν, να αναγνωρίζουν, και να ονομάζουν εξωτερικά μέρη του σώματός τους
- Να βιώσουν και να κατακτήσουν κινήσεις που μπορούν να εκτελέσουν με κάθε μέλος ξεχωριστά αλλά και συνολικά με όλο τους το σώμα
- Να συνειδητοποιήσουν τη θέση, τις σχέσεις των μελών του σώματος μεταξύ τους
- Να προσαρμόζουν τις κινήσεις τους και τις στάσεις του σώματός τους ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν
- Να αντιληφθούν το χώρο σε σχέση με το σώμα τους και τους άλλους
- Να αντιληφθούν τον προσωπικό τους χρόνο και το ρυθμό. Να προσαρμόζουν τον προσωπικό τους ρυθμό με το ρυθμό των άλλων.
- Να ανταποκρίνονται σε λεκτικά και ηχητικά ερεθίσματα
- Να εκφράζουν συναισθήματα

1^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να διακρίνουν, να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν μέρη του σώματός τους όπως κεφάλι, πλάτη, στήθος, κοιλιά και πόδια
- Να βιώσουν διάφορες κινήσεις και στάσεις του σώματος
- Να προσαρμόσουν τις κινήσεις τους και τις στάσεις τους σώματός τους ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Υλικά:

- Σακουλάκια γυμναστικής (αν είναι η πρώτη τους επαφή με το υλικό, καλό είναι να προηγηθεί η δραστηριότητα γνωριμίας με το υλικό)
- Διάφορα μουσικά κομμάτια (με γρήγορο και αργό ρυθμό)
- Ταμπουρίνο

Γνωριμία με το υλικό:

Η δραστηριότητα αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί την προηγούμενη μέρα ή την ίδια πριν τη δράση παραλείποντας την προετοιμασία.

Η νηπιαγωγός τοποθετεί σακουλάκια γυμναστικής στο κέντρο του χώρου που έχουν στη διάθεσή τους. Τα παιδιά σχηματίζουν έναν κύκλο γύρω από τα σακουλάκια, παίρνουν ένα σακουλάκι στα χέρια τους και κάθονται κάτω.

Η νηπιαγωγός παροτρύνει τα παιδιά να παρατηρήσουν και να πειραματιστούν με το αντικείμενο που κρατούν στα χέρια τους, ακούγοντας ένα απαλό μουσικό κομμάτι, (μπορούν να το στρίψουν, να το πιέσουν, να το γυρίσουν γύρω – γύρω, να το πετάξουν λίγο ψηλά και να το πιάσουν, να το κάνουν μπάλα πιέζοντάς το με τα χέρια).

Σε αυτή τη φάση πιθανές ερωτήσεις που μπορεί να κάνει η νηπιαγωγός είναι: Τι είναι αυτό που κρατάτε στα χέρια σας; Με τι μοιάζει; Τι μπορεί να έχει μέσα; Είναι ελαφρύ μπορούμε να το κουβαλήσουμε εύκολα ή βαρύ; Τι μπορούμε να κάνουμε με το σακουλάκι που κρατάμε;

Παροτρύνει τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο (σε μικρές ομάδες ή όλα μαζί) στο ρυθμό της μουσικής (εναλλαγές γρήγορου και αργού ρυθμού) κρατώντας το σακουλάκι τους με όποιο τρόπο θέλουν (πχ. πάνω στο κεφάλι, με το ένα χέρι κ.λπ.) Σε κάθε παύση της μουσικής τους ζητάμε να αλλάζουν τον τρόπο που το κουβαλούν.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο ελεύθερα στο ρυθμό της μουσικής (εναλλαγές γρήγορου και αργού ρυθμού) και τους υπενθυμίζει ότι πρέπει να προσέχουν να μην ακουμπάει το ένα το άλλο. Σε κάθε παύση της μουσικής τα παιδιά μένουν ακίνητα σε στάση προσοχής (κλειστά πόδια, χέρια κολλημένα στον κορμό του σώματός τους). Στην τελευταία παύση παίρνουν στην αγκαλιά τους ένα σακουλάκι γυμναστικής.

Δράση

Ο ρυθμός στις επόμενες κινητικές ασκήσεις δίνεται με το ταμπουρίνο.

Κεφάλι:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να τοποθετήσουν το σακουλάκι **πάνω στο κεφάλι τους και κρατώντας το με τα χέρια** να μετακινηθούν στο χώρο με διάφορους τρόπους, δίνοντας το ρυθμό με το ταμπουρίνο, π.χ. αργά, γρήγορα.

Σε κάθε παύση μένουν ακίνητα, **ισορροπούν το σακουλάκι** πάνω στο κεφάλι τους (χωρίς να το κρατούν με τα χέρια).

Με μία κίνηση του κεφαλιού τους **ρίχνουν το σακουλάκι κάτω**, άλλοτε μπροστά τους και άλλοτε πίσω τους από τη μία και την άλλη πλευρά (χωρίς να χρησιμοποιήσουν τα χέρια τους).

Πλάτη:

Τοποθετούν το σακουλάκι πίσω **στην πλάτη** σαν να κουβαλούν ένα βαρύ τσουβάλι, **τα χέρια πάνω από τους ώμους**, κρατώντας το από τις δύο γωνίες του. **Μετακινούνται στο χώρο** με διάφορους τρόπους και ρυθμούς.

Σε κάθε παύση **ισορροπούν το σακουλάκι στην πλάτη τους**, χωρίς να το κρατούν και μένουν στη στάση αυτή για μερικά δευτερόλεπτα. Τεντώνουν τον κορμό του σώματός τους και **αφήνουν** το σακουλάκι να πέσει πίσω τους.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο **κρατώντας** το σακουλάκι στην πλάτη τους με έναν διαφορετικό τρόπο (π.χ. κρατώντας το σακουλάκι με τα δύο χέρια πίσω από το σώμα τους). Στην παύση ισορροπούν το σακουλάκι στην πλάτη, τεντώνουν το σώμα τους και το σακουλάκι πέφτει πίσω από το σώμα τους

Στήθος:

Μετακινούνται στο χώρο **κρατώντας** το σακουλάκι σφιχτά στην αγκαλιά τους (σαν μωρό) ή μπροστά στο στήθος τους με τα δύο τους χέρια.

Σε κάθε παύση **ισορροπούν** το σακουλάκι στο στήθος χωρίς να το κρατούν, γέρνοντας το σώμα τους πίσω, μένουν για λίγα δευτερόλεπτα σ' αυτή τη στάση.

Σηκώνουν το σώμα τους και **αφήνουν** το σακουλάκι να πέσει κάτω μπροστά τους.

Πόδια:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να τοποθετήσουν το σακουλάκι **ανάμεσα στα πόδια τους** στο σημείο που εκείνα θέλουν και **να μετακινηθούν** στο χώρο με διάφορους τρόπους, δίνοντας το ρυθμό με το ταμπουρίνο (π.χ. να περπατήσουν, να τρέξουν, να πηδήσουν, να μετακινηθούν με σταυρωτά βήματα), χωρίς να τους πέσει.

Σε κάθε παύση τα παιδιά ανοίγουν τα πόδια, **αφήνουν** το σακουλάκι τους να πέσει κάτω και σπρώχνοντάς το μια με το ένα και μια με το άλλο πόδι το αλλάζουν θέση (χαλάρωση των ποδιών).

Αξιολόγηση

Τα παιδιά χωρίζονται σε τέσσερις ομάδες. Τα παιδιά της κάθε ομάδας με τη σειρά, ισορροπούν (χωρίς να το κρατούν με τα χέρια) το σακουλάκι σε κάποιο μέλος του

σώματός τους που τα ίδια αποφασίζουν και ανακοινώνουν στις άλλες ομάδες και μετακινούνται στο χώρο όση ώρα κρατάει το μουσικό κομμάτι προσέχοντας να μην τους πέσει κάτω. Οι ομάδες με τη σειρά χρησιμοποιούν όλα τα μέλη του σώματος που επεξεργαστήκαμε κατά τη διάρκεια της δράσης.

Χαλάρωση:

Τα παιδιά ξαπλωμένα στο πάτωμα σε ύππια θέση, τοποθετούν τα σακουλάκια πάνω στην κοιλιά τους, αναπνέουν και εκπνέουν αργά παρακολουθώντας το σακουλάκι τους που ανεβοκατεβαίνει.

Επαναλαμβάνουν την άσκηση με κλειστά μάτια, ανοίγουν τα μάτια και σηκώνονται σιγά-σιγά από κάτω (πρώτα ξεκολλάει από το πάτωμα το κεφάλι, μετά η πλάτη, η μέση, παίρνουν το σακουλάκι αγκαλιά και σηκώνονται χωρίς να στηρίζονται στα χέρια).

Κρατούν το σακουλάκι όσο πιο μακριά γίνεται από το σώμα τους και το τακτοποιούν.

Παρατηρήσεις:

- Κάθε φορά που τα παιδιά έρχονται σε επαφή με καινούργιο υλικό δίνουμε το χρόνο να πειραματιστούν με αυτό.
- Αν τα παιδιά δυσκολεύονται να προτείνουν τρόπους μετακίνησης, προτείνει η νηπιαγωγός.
- Αν δεν υπάρχουν σακουλάκια γυμναστικής, μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε κάπποιο άλλο αντικείμενο π.χ. μαντίλες, κομμάτια από ύφασμα κ.λπ.

Εμπλουτισμός

- Παρόμοιες δραστηριότητες μπορούν να γίνουν και με άλλα μέλη του σώματος.
- Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο με διάφορους τρόπους ισορροπώντας το σακουλάκι τους στα διάφορα μέρη του σώματός τους χωρίς να το κρατούν με τα χέρια και προσέχοντας να μην τους πέσει: πχ.: Μιμούνται τη χελώνα, το σακουλάκι στην πλάτη τους γίνεται καβούκι της χελώνας. Μιμούνται τον κάβουρα, το σακουλάκι στην κοιλιά τους. Στάση του πελαργού (στέκομαι με το ένα πόδι) το σακουλάκι στην μηρό του ενός ποδιού
- Στις παύσεις φροντίζουμε να χαλαρώνουν το μέρος του σώματος με το οποίο κουβαλούσαν το σακουλάκι (π.χ. όταν το ισορροπούν στο στήθος μετά την παύση παίρνουν το σακουλάκι αγκαλιά).

Στις δραστηριότητες αυτές μεγαλύτερη έμφαση δίνεται στη συνειδητοποίηση μερών του σώματος (πχ. ισορροπώ το σακουλάκι στο κεφάλι μου, μετακινούμαι κρατώντας όμως το κεφάλι μου όσο πιο σταθερό γίνεται για να μην μου πέσει το σακουλάκι).

- Παιχνίδι σε ζευγάρια: Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να βρουν ένα φίλο τους και να γίνουν ζευγάρια. Ζητάει από κάθε ζευγάρι παιδιών να μετακινηθεί στο χώρο κουβαλώντας μαζί ένα σακουλάκι στο ρυθμό της μουσικής όση ώρα κρατάει το άδειασμα της κλεψύδρας ή τη μουσική (π.χ. ισορροπώντας το σε δύο κεφάλια, με τις πλάτες ενωμένες, στο στήθος αγκαλιασμένα, σταθε-

ροποιώντας το με τα πόδια τους κ.λπ). Προτάσεις των παιδιών γίνονται δεκτές και ενισχύονται. “Νικητές” τα ζευγάρια που κατάφεραν να κρατήσουν το σακουλάκι τους ως το τέλος του χρόνου.

Επέκταση δραστηριότητας

Δραστηριότητες γλωσσικής έκφρασης

- Η νηπιαγωγός συζητά με τα παιδιά για τον τρόπο με τον οποίο κουβάλησαν το σακουλάκι τους. Τα παιδιά ονομάζουν και δείχνουν τα μέλη του σώματος.
- Ζητούμε από τα παιδιά να περιγράψουν μία άσκηση που τους δυσκόλεψε περισσότερο, να ονομάσουν το μέλος ή τα μέλη που χρησιμοποίησαν και να τα δείξουν πάνω σε ένα άλλο παιδί.
- Ζητούμε από τα παιδιά, κοιτάζοντας σε έναν καθρέφτη, να ονομάσουν και να δείξουν τα μέλη του σώματος που χρησιμοποίησαν κατά τη διάρκεια της δραστηριότητας που προηγήθηκε και συγχρόνως να περιγράψουν το σημείο που βρίσκονται (π.χ. το κεφάλι είναι πάνω, η πλάτη είναι πίσω, το στήθος μπροστά, η κοιλιά μας μπροστά και πιο κάτω, πιο κάτω είναι τα πόδια).
- Τοποθετούμε σε ένα σημείο και σε όρθια θέση ένα αρθρωτό ανθρωπάκι ή μια μεγάλη κούκλα και σε μικρή απόσταση, σε ευθεία γραμμή, ένα στεφάνι. Εντοπίζουν, ονομάζουν και δείχνουν μέλη του σώματος που έχουν μάθει πάνω στο αρθρωτό ανθρωπάκι ή την κούκλα. Το κάθε παιδί διαλέγει ένα συμμαθητή του. Δένουμε τα μάτια του ενός παιδιού που στέκεται μέσα στο στεφάνι, το παιδί που είναι ζευγάρι στέκεται δίπλα του, του ζητάει να δείξει πάνω στο αρθρωτό ανθρωπάκι ένα συγκεκριμένο μέλος του σώματος και το βοηθάει αν χρειαστεί δίνοντας του λεκτικές οδηγίες (πχ. πιο πάνω, πιο κάτω, από πίσω).

2^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να διακρίνουν να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν διάφορα μέρη του σώματός τους (πχ. λαιμός, αυχένας, ώμοι, πλάτη)
- Να βιώσουν διάφορες κινήσεις και στάσεις που μπορούν να κάνουν με κάθε μέλος του σώματός τους
- Να διακρίνουν και να ονομάζουν τη θέση που βρίσκεται ένα μέλος του σώματός τους σε σχέση με άλλα

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Υλικά:

- Ένα χαρτόνι ή ένα φύλλο χαρτιού από περιοδικό διαστάσεις A4
- Διάφορα μουσικά κομμάτια με αργό και γρήγορο ρυθμό, απαλό μουσικό κομμάτι
- Ταμπουρίνο

Περιγραφή δραστηριότητας (1^ο μέρος)

Προετοιμασία

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μπουν το ένα πίσω από το άλλο σε μια σειρά. Τα παιδιά μετακινούνται στο χώρο σε διάφορους σχηματισμούς και με διάφορους τρόπους: αργά, γρήγορα, με τα χέρια στην έκταση σαν αεροπλάνα, κουνώντας τα χέρια σαν πουλιά.

Σημ. Ο τρόπος μετακίνησης υποδεικνύεται από κάποιο παιδί της ομάδας το οποίο αναλαμβάνει και την καθοδήγηση της ομάδας. Η νηπιαγωγός παρεμβαίνει και βοηθάει όταν αυτό κρίνεται απαραίτητο. Ο ρυθμός μετακίνησης, η έναρξη και η παύση δίνονται με μουσική ή με ήχους (ήχος αεροπλάνου). Στο τέλος η νηπιαγωγός οδηγεί τα παιδιά σε κύκλο και δίνοντάς τους από ένα φύλλο χαρτιού τους ζητάει να καθίσουν κάτω στο πάτωμα πάνω στο φύλλο χαρτιού.

Δράση:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να προτείνουν παιχνίδια που μπορούν να παίξουν χωρίς να μετακινηθούν από τη θέση τους. Τα μόνα αντικείμενα που έχουν στη διάθεσή τους είναι το κασετόφωνο και μία κασέτα. Η νηπιαγωγός ακούει τις προτάσεις των παιδιών, δοκιμάζονται όσες από αυτές είναι εφικτές χωρίς να παραβιαστεί ο κανόνας ότι δεν μετακινούμαστε από τη θέση μας. Εκείνη με τη σειρά της προτείνει να παίξουν με τα μέλη του σώματός τους.

Κεφάλι, λαιμός, αυχένας:

Τα παιδιά όπως είναι καθισμένα στο πάτωμα με τα πόδια απλωμένα μπροστά, **τοποθετούν τα χέρια τους στο λαιμό** (αγκαλιάζουν το λαιμό τους απαλά με τα χέρια) και **κινούν το κεφάλι τους** προς όλες τις κατευθύνσεις ακούγοντας ένα απαλό κλασικό μουσικό κομμάτι. Η νηπιαγωγός συνοδεύει τις ασκήσεις με λεκτικές οδηγίες σε αργό ρυθμό, υποδεικνύει και καθοδηγεί τα παιδιά, π.χ. να γείρουμε το κεφάλι μας μπρο-

στά, το σαγόνι μας να φτάσει στο στήθος και πάνω, τώρα προς τα πίσω να τεντώσει ο λαιμός μας και πάνω, πλάι να πλησιάσει το αυτί μας τον ώμο και πάνω, τώρα από την άλλη μεριά κ.λπ.

Στην παύση γέρνουν χαλαρά το κεφάλι τους μπροστά.

Στη συνέχεια η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά **να μπλέξουν** τα δυο χέρια τους πίσω από **τον αυχένα τους** και να προσπαθήσουν **να γείρουν το κεφάλι τους** προς τη μία και προς την άλλη πλευρά, **να γυρίσουν** προς τη μία και προς την άλλη μεριά, **να σηκώσουν** το κεφάλι ψηλά χωρίς να κουνήσουν τον κορμό του σώματός τους.

Στόχος της δραστηριότητας αυτής είναι να ανακαλύψουν τα παιδιά το ρόλο που παίζει ο αυχένας στις κινήσεις του σώματος και ειδικότερα του κεφαλιού.

Ζητάμε από τα παιδιά να βάλουν **τα χέρια τους στη μέση** και ακούγοντας ένα κλασσικό κομμάτι μουσικής:

- Να κινήσουν το κεφάλι τους σε διάφορες κατευθύνσεις, π.χ. μπροστά - κέντρο – πίσω - κέντρο, να γείρουν το κεφάλι προς τη μία πλευρά –κέντρο - προς την άλλη πλευρά - κέντρο.
- Να γυρίσουν το κεφάλι προς τη μία πλευρά - κέντρο προς την άλλη πλευρά. Στόχος μας είναι να χαλαρώσουν οι μύες του αυχένα και να συνειδητοποιήσουν τη σημαντικότητά του.

Ωμοί:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά όπως κάθονται κάτω να μαζέψουν και να σταυρώσουν τα πόδια τους (θέση οκλαδόν), τα χέρια τους να είναι παράλληλα και κολλημένα στο κορμό του σώματός τους και οι πταλάμες τους να ακουμπούν κάτω. Ακούγοντας ένα απαλό μουσικό κομμάτι τους ζητάει να **σηκώσουν τους ώμους τους ψηλά** για να φτάσουν ως τα αυτιά τους, στην αρχή και τους δύο μαζί, μετά τον καθένα χωριστά.

Να αγγίξουν τον κάθε ώμο με το αντίστοιχο χέρι, να τους **τραβήξουν μπροστά** στην αρχή και τους δύο μαζί και μετά τον καθένα χωριστά. Να σταυρώσουν τα χέρια τους μπροστά στο στήθος να αγγίξουν τους ώμους τους, να τους τραβήξουν μπροστά στην αρχή και τους δύο μαζί και μετά τον καθένα χωριστά. Να **τεντώσουν τους ώμους τους προς τα πίσω**, και τους δύο μαζί και μετά τον καθένα χωριστά.

Η δραστηριότητα αυτή βοηθάει τα παιδιά να διαφοροποιήσουν τις κινήσεις που μπορούν να κάνουν με τα μέλη τους.

Χαλάρωση:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να σηκωθούν όρθια (τα φύλλα χαρτιών βρίσκονται μπροστά τους) με τα χέρια τους κάτω, χαλαρά, παράλληλα με το σώμα τους με αργό ρυθμό, να κινήσουν τους ώμους τους **προς διάφορες κατευθύνσεις** πχ. πάνω, κάτω, προς τα μπρος και προς τα πίσω, κάνοντας κυκλικές κινήσεις με κατεύθυνση προς τα μπρος και προς τα πίσω.

Να γείρουν το κεφάλι από τη μια μεριά - στο κέντρο και μετά προς την άλλη, προς τα πίσω - στο κέντρο, μπροστά - στο κέντρο. Σηκωνόμαστε όρθιοι σιγά-σιγά, παίρνουμε μια βαθιά αναπνοή, γινόμαστε μεγάλοι και εκπνέουμε με ένα παρατεταμένο «αααααα».

Τσαλακώνουν το χαρτί τους και κάνουν μια μπάλα την οποία πετούν μέσα σε ένα καλάθι από μικρή απόσταση.

Περιγραφή δραστηριότητας (2^ο μέρος)

Προετοιμασία: Επαναλαμβάνουμε την προετοιμασία του 1^{ου} μέρους

Δράση

Πλάτη:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά ακούγοντας ένα γρήγορο μουσικό κομμάτι να κινηθούν γύρω από τον κύκλο. Στην παύση της μουσικής τους ζητάει να προσπαθήσουν **να ακουμπήσουν** την πλάτη τους με τα δύο και μετά με το ένα χέρι, **με διάφορους τρόπους**, π.χ. τα χέρια πάνω από τους ώμους, από κάτω, με το δεξί χέρι την αριστερή πλευρά της πλάτης κ.λπ.

Βάζουμε στα παιδιά ένα γρήγορο ρυθμικό κομμάτι και ζητούμε **να χορέψουν** γύρω από τον κύκλο **ακουμπώντας την πλάτη τους με τα δυο χέρια**. Τα παιδιά θα δυσφορήσουν γιατί δυσκολεύονται. Στην παύση της μουσικής τα παιδιά κάθονται κάτω (πάνω στο φύλλο χαρτιού) και συζητούμε μαζί τους για το πού οφείλεται η δυσκολία αυτή. Η δραστηριότητα αυτή βοηθάει τα παιδιά να κατανοήσουν τη θέση που βρίσκεται ένα μέρος του σώματός τους.

Είναι πολύ πιο εύκολο όμως **να ακουμπήσουν την πλάτη κάπτοιου άλλου**. Η νηπιαγωγός παροτρύνει τα παιδιά να σηκωθούν όρθια, να ακουμπήσουν την πλάτη κάπτοιου άλλου και να κινηθούν ελεύθερα στο χώρο στο ρυθμό της μουσικής προσέχοντας να μην πατήσουν τα φύλλα χαρτιών πχ. μετακινούνται αγκαλιασμένα ή το ένα πίσω από το άλλο σε κυκλική διάταξη. Όλα τα χέρια πρέπει να ακουμπούν μια πλάτη (συνεργασία). Στην παύση της μουσικής επανέρχονται στη θέση που είχαν στον κύκλο και κάθονται πάνω στο χαρτί.

Τα παιδιά ξαπλώνουν στο πάτωμα σε ύππια θέση με τα γόνατα λυγισμένα. Ο κορμός του σώματός τους ακουμπάει στο πάτωμα. Τεντώνουν τα πόδια και εντοπίζουν ποιο μέλος του σώματός τους δεν ακουμπάει κάτω (μέση). Η νηπιαγωγός ζητάει να βάλουν τα χέρια τους από κάτω χωρίς να σηκώσουν το σώμα τους. Μαζεύουν τα πόδια τους, τα πέλματα ακουμπούν κάτω, και δοκιμάζουν να βάλουν πάλι τα χέρια τους κάτω από το σώμα τους στο ύψος της μέσης χωρίς όμως να τα καταφέρουν. Επαναλαμβάνουν την άσκηση με αργό ρυθμό και με αργές κινήσεις σηκώνονται όρθια.

Αξιολόγηση:

Τα παιδιά χορεύουν στο ρυθμό της μουσικής γύρω από τον κύκλο. Σε κάθε παύση της μουσικής η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να ακουμπήσουν κάποιο μέλος του σώματός τους πάνω στο φύλλο χαρτιού, π.χ. το κεφάλι, τον ένα ώμο, την πλάτη κλπ. Οι εντολές, η έναρξη και οι παύσεις μπορούν να δίνονται και από ένα παιδί της ομάδας το οποίο στέκεται στο κέντρο του κύκλου, πάνω σε ένα καρεκλάκι ή φοράει ένα καπέλο ώστε να ξεχωρίζει από την υπόλοιπη ομάδα.

Χαλάρωση:

Τη χαλάρωση συνοδεύει ένα απαλό μουσικό κομμάτι.

Τεντώνουν χέρια και πόδια με πολύ αργό ρυθμό και γίνονται πολύ μεγάλοι, μαζεύουν τα χέρια και τα πόδια και γίνονται μικροί σαν μια μπάλα. Επαναλαμβάνουμε την άσκηση συνοδεύοντάς την με εισπνοές και εκπνοές.

Τσαλακώνουν το χαρτί τους και κάνουν μια μπάλα την οποία πετούν μακριά πολύ μακριά. Αφού την πετάξουν την μαζεύουν και την πετάνε μέσα σε ένα καλάθι από μικρή απόσταση.

Παρατηρήσεις:

- Οι κινήσεις που κάνουμε με το κεφάλι δεν πρέπει να είναι απότομες και γρήγορες. Μετά από κάθε κίνηση το κεφάλι μας πρέπει να επανέρχεται πρώτα στο κέντρο. Απότομες και γρήγορες κινήσεις μπορεί να μας ζαλίσουν.
- Ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται και όταν πρέπει να σηκωθούμε από το πάτωμα. Οι κινήσεις πρέπει να είναι αργές και να δίνουμε λίγο χρόνο ανάμεσα στις στάσεις του σώματος.

Εμπλουτισμός:

1. Παρόμοιες ασκήσεις μπορούν να γίνουν και με άλλα μέλη του σώματος.
2. Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία στα παιδιά.

Π.χ. Ο Μπομπ το σκανταλιάρικο σκυλάκι της τάξης, κουβάλησε σήμερα στο σχολείο έναν κουβά με ένα άσπρο υγρό και είπε στα παιδιά ότι είναι ένα μαγικό υγρό που αν βουτήξουν μέσα τα χέρια τους αυτά θα γίνουν σαν τα φτερά πουλιών. Τα παιδιά όλο περιέργεια βούτηξαν τα χέρια τους μέσα και καθώς πήγαινε το ένα να αγγίζει το άλλο κολλούσαν μεταξύ τους. Το μαγικό υγρό ήταν κόλλα.

- Ζητάμε από τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο με κάποιο συγκεκριμένο ρυθμό ακουμπώντας ένα μέλος του σώματος ενός άλλου παιδιού, π.χ. πλάτη, κοιλιά, κεφάλι κ.λπ. Κάθε παιδί ονομάζει ποιο μέλος του σώματος του άλλου παιδιού αγγίζει.
- Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να κινηθούν ακούγοντας ένα γρήγορο μουσικό κομμάτι. Στην παύση της μουσικής όλα τα παιδιά θα πρέπει να σταθούν στο χώρο με τέτοιο τρόπο ώστε όλα να ακουμπούν με τα χέρια τους ένα μέλος του σώματος κάποιου άλλου π.χ. μια πλάτη, ένα κεφάλι, μία μέση.
- Τα παιδιά κάθονται κάτω σε κυκλική διάταξη ή μία γραμμή ακούγοντας ένα απαλό μουσικό κομμάτι. Κάθε παιδί χαλαρώνει (χαϊδεύει) το μέλος του σώματος του μπροστινού του, κάνοντας κυκλικές κινήσεις με τις παλάμες και τα δάχτυλα του χεριού του.

Επέκταση δραστηριότητας:

1. Τα παιδιά χωρίζονται σε μικρές ομάδες των τεσσάρων ή πέντε παιδιών. Ένα παιδί από κάθε ομάδα είναι ο γλύπτης που θέλει να φτιάξει ένα μεγάλο γλυπτό. Ζητάει από κάθε παιδί της ομάδας του να αγγίζει ένα μέλος του σώματος ενός άλλου παιδιού και να μείνει σ' αυτή τη θέση, για να συνθέσει το γλυπτό.

Κάθε βράδυ που ο γλύπτης πάει για ύπνο τα παιδιά που συνθέτουν το γλυπτό, στήνουν ένα τρελό πάρτι. Όταν έρθει όμως το πρωί όλοι πρέπει να είναι στη θέση τους (τα παιδιά χορεύουν στο ρυθμό της μουσικής και όταν σταματήσει η μουσική προσπαθούν να πάρουν τη θέση που είχαν στο γλυπτό). Πάνω στη βιασύνη τους όμως όλο και κάτι κάνουν λάθος. Ο γλύπτης το πρωί που ξυπνάει πάει στο εργαστήριό του και ελέγχει αν το γλυπτό του είναι εντάξει γιατί όλο το βράδυ άκουγε να γίνεται φασαρία στο εργαστήριό του.

Τα αποτελέσματα των γλυπτών φωτογραφίζονται για να χρησιμοποιηθούν σε επόμενες δραστηριότητες.

- Περιγράφουν την κάθε φωτογραφία.
- Μετρούν πόσα παιδιά είναι σε κάθε φωτογραφία.
- Χωρίζονται σε αντίστοιχες ομάδες με αυτές των φωτογραφιών.
- Κάθε ομάδα αναπαριστά το γλυπτό που βλέπει στη φωτογραφία με τη βοήθεια ενός παιδιού που είναι ο γλύπτης. Τα παιδιά κάθε ομάδας συζητούν και αποφασίζουν για τη στάση που θα πάρει το κάθε μέλος της.
- Ένα παιδί ή μια άλλη ομάδα παιδιών ελέγχουν, με βάση τη φωτογραφία, αν τα παιδιά αναπαράστησαν σωστά το γλυπτό.
- Τα παιδιά ζωγραφίζουν σε χαρτί A4 ένα από τα γλυπτά που τους έκανε εντύπωση.

2. Τα παιδιά ανακαλύπτουν στο κουτί των εκπλήξεων της τάξης, μια σακούλα η οποία περιέχει άσπρα χάρτινα πιάτα μιας χρήσεως, ένα κουτί με μπισκότα, δακτυλομπογιές και ένα σημείωμα.

Το σημείωμα γράφει. Για να φάτε αυτά τα νόστιμα μπισκότα πρέπει να ακολουθήσετε τις οδηγίες :

- *Να χωριστείτε σε δύο ομάδες. Η μία θα είναι οι σερβιτόροι και η άλλη οι πελάτες ενός καφέ*
- *Οι πελάτες να καθίσουν στα τραπέζια.*
- *Οι σερβιτόροι θα πρέπει να βάλουν σε κάθε πιάτο ένα μόνο μπισκότο.*
- *Να σερβίρουν τα πιάτα με το μπισκότο, χωρίς να κρατούν το πιάτο με τα χέρια τους (χωρίς να χρησιμοποιήσουν την παλάμη και δάχτυλα).*
- *Φάτε το νόστιμο μπισκότο.*
- *Στολίστε το πιάτο σας με τις πολύχρωμες μπογιές που έχετε χρησιμοποιώντας τα δάχτυλα των χεριών σας.*

Η νηπιαγωγός διαβάζει τις εντολές στα παιδιά. Τοποθετεί το σημείωμα με τις εντολές σε ένα εμφανές σημείο. Διαβάζει μία-μία τις εντολές. Συζητά μαζί τους και ζητάει να προτείνουν τρόπους για την εκτέλεση της κάθε εντολής. Π.χ. πώς θα χωριστούν οι δύο ομάδες, πώς μπορούμε να ελέγξουμε αν η κάθε ομάδα έχει τόσα παιδιά όσα έχει και η άλλη, με ποιους τρόπους μπορούμε να μεταφέρουμε τα πιάτα; κ.λπ. (Πριν πραγματοποιηθεί η 5^η εντολή, οι ομάδες αλλάζουν ρόλους).

3^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να διακρίνουν, να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν τα μέρη των χεριών
- Να βιώσουν κινήσεις που μπορούν να εκτελέσουν με αυτά
- Να προσαρμόζουν τις κινήσεις τους ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά:

- Μαντήλια ή μικρά κομμάτια υφάσματος σε διάφορα χρώματα
- Διάφορα μουσικά ρυθμικά κομμάτια με γρήγορους και αργούς ρυθμούς, απαλό μουσικό κομμάτι
- Ταμπουρίνο

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο στο ρυθμό της μουσικής. Στην παύση της μουσικής να μείνουν ακίνητα σε στάση προσοχής.

Ζητάει από τα παιδιά χωρίς να μετακινηθούν από τη θέση τους και να ξεκολλήσουν τα χέρια από τον κορμό του σώματος να κινήσουν στο ρυθμό της μουσικής με τη σειρά και με ενδιάμεσες παύσεις, διάφορα μέλη του σώματός τους που ήδη γνωρίζουν (πχ. κεφάλι, ώμους κ.λπ.)

Δράση:

Τα παιδιά κάνουν έναν κύκλο γύρω από το κουτί με τα μαντήλια και κάθονται κάτω. Ακούγοντας ένα απαλό μουσικό κομμάτι, σταυρώνουν τα χέρια τους μπροστά στο στήθος τους, αγκαλιάζουν το σώμα τους ακουμπώντας με τα δάχτυλα των χεριών τους ώμους τους. Ανοίγουν σιγά-σιγά τα χέρια τους κάνοντας μια μικρή παύση σε κάθε μέρος του χεριού. Η νηπιαγωγός καθοδηγεί λεκτικά τα παιδιά ώστε οι κινήσεις που κάνουν να είναι αργές και ονομάζει τα μέρη των χεριών (μπράτσο, αγκώνας, καρπός, παλάμη, δάχτυλα, νύχια).

Το κάθε παιδί παίρνει ένα μαντήλι από το κέντρο του κύκλου μετακινούμενο με τα γόνατα (αρκουδίζοντας) και επιστρέφει στη θέση του.

Η νηπιαγωγός παροτρύνει τα παιδιά να παίξουν με τα μαντήλια τους λέγοντας ότι:

«Το μαντήλι που έχετε πάρει είναι μαγικό, όταν το κρατάτε με τα δυο σας χέρια και ακούει μουσική χορεύει-χορεύει τρελά». **Kινούν** το μαντήλι τους στο ρυθμό της μουσικής **κρατώντας το με τα δύο χέρια** μπροστά στο σώματος, από τη μία και την άλλη πλευρά του σώματός τους, πίσω τους.

«Όταν όμως κρατάτε το μαντήλι με το ένα μόνο χέρι νοιώθει αδύναμο και το μόνο που μπορεί να κάνει είναι να κινείται αργά πάνω –κάτω». Τα παιδιά **κρατώντας το μαντήλι μια με το ένα και μια με το άλλο χέρι το κινούν** πάνω κάτω μπροστά στο σώμα τους, από τη μία και την άλλη πλευρά, πίσω από το σώμα τους.

« Όταν κάνετε το μαντήλι σας μια μικρή μπαλίτσα και το μαζέψετε στη χούφτα σας αυτό νομίζει ότι είναι σφουγγάρι και με πολύ αργές κινήσεις καθαρίζει τα χέρια μας». Τα παιδιά κρατώντας το μαντήλι στο ένα χέρι **τρίβουν** τον ώμο τους, το μπράτσο, τον αγκώνα, τον καρπό, την παλάμη τα δάχτυλα, τα νύχια του άλλου χεριού με τη λεκτική καθοδήγηση της νηπιαγωγού. Οι κινήσεις επαναλαμβάνονται και με το άλλο χέρι από πάνω προς τα κάτω και μετά από κάτω προς τα πάνω.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να στρώσουν το μαντήλι μπροστά τους και:

- Να κλείσουν τα δάχτυλα και να σφίξουν δυνατά, να λυγίσουν το χέρι τους και να βάλουν δύναμη στο μπράτσο τους, να μας δείξουν πόσο δυνατά είναι (να κάνουν μπράτσα). Η νηπιαγωγός πιέζει ελαφρά τους μας των χεριών του κάθε παιδιού και ενισχύει την προσπάθειά τους.
- Να ενώσουν τους πήχεις των χεριών τους (από τον αγκώνα ως τον καρπό) και να κουνήσουν παλάμες και δάχτυλα.
- Να ενώσουν τις παλάμες και τα δάχτυλα των χεριών τους και να κινήσουν τα μπράτσα και τους πήχεις.
- Να ενώσουν τις παλάμες τους και να κουνήσουν τα δάχτυλά τους.
- Να μπλέξουν τα δάχτυλά τους και να σηκωθούν όρθια χωρίς την βοήθεια των χεριών τους.

Αξιολόγηση:

Τα παιδιά χορεύουν γύρω από τα μαντήλια τους στο ρυθμό της μουσικής. Σε κάθε παύση ένα παιδί που στέκεται στο κέντρο του κύκλου ή η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να ακουμπήσουν και ένα διαφορετικό μέρος των χεριών τους ή του χεριού τους πάνω στο μαντήλι. Το παιδί που βρίσκεται στο κέντρο ελέγχει αν τα παιδιά έχουν τοποθετήσει το μέρος που ζήτησε.

Στο τέλος του παιχνιδιού τα παιδιά κρατώντας το μαντήλι τους με τους δύο αγκώνες τους, τρέχουν γύρω από ένα τραπέζι και το τακτοποιούν σε ένα κουτί ή καλάθι.

Χαλάρωση:

Τα παιδιά χαϊδεύουν και πιέζουν τα μέρη των χεριών τους. Στην αρχή τα μπράτσα τους, μετά τους πήχεις, τους καρπούς, τις παλάμες και τα δάχτυλα των χεριών τους εναλλάξ.

Έχοντας κολλημένα τα μπράτσα τους στον κορμό τους, κάνουν κυκλικές κινήσεις με τους πήχεις των χεριών τους προς τη μία και την άλλη πλευρά.

Ενώνουν και απομακρύνουν όσο περισσότερο μπορούν τους δύο αγκώνες τους. Περιγράφουν κύκλους με τους αγκώνες κρατώντας τους μακριά από το υπόλοιπο σώμα.

Εισπνέουμε σηκώνοντας τα χέρια στην έκταση και εκπνέουμε κατεβάζοντας τα χέρια κάτω.

Εμπλουτισμός:

- Ζητούμε από τα παιδιά να μεταφέρουν διάφορα αντικείμενα από ένα σημείο της τάξης σε άλλο με διάφορους τρόπους. Π.χ. έχοντας κολλημένα τα μπράτσα

τους και τους αγκώνες στον κορμό τους, πάνω στους καρπούς των χεριών, μόνο με τα δάχτυλα, μέσα στις παλάμες τους κ.λπ.

- Να μεταφέρουν μικρά και μεγάλα αντικείμενα από ένα σημείο σε ένα άλλο σε ζευγάρια πχ. ένα ογκώδες κουτί παιχνιδιών, ένα πολύ μικρό μπαλάκι, μία μπίλια.
- Ποιος θα τελειώσει πρώτος; Τα παιδιά σε ζευγάρια, φορώντας γάντια που δεν ξεχωρίζουν τα τέσσερα δάχτυλά τους πρέπει να μαζέψουν μικρά αντικείμενα από το πάτωμα και να τα τοποθετήσουν μέσα σε ένα κουπάκι π.χ. δέκα φασόλια. Νικητής το παιδί που τελειώνει πρώτο. (Αν δεν υπάρχουν γάντια η νηπιαγωγός μπορεί να τοποθετήσει γύρω από τα τέσσερα δάχτυλα του χεριού που θα χρησιμοποιήσει στο παιχνίδι ένα κομμάτι χαρτοτέίπ)
- Τα παιδιά πατώντας πάνω σε ένα φύλλο χαρτιού ή κρατώντας ένα αντικείμενο ανάμεσα στα πόδια τους (π.χ. μπαλόνι, μπάλα ή σακουλάκι γυμναστικής) με προσοχή μην τους πέσει στο πάτωμα, μιμούνται με τα χέρια τους κινήσεις που τους υποδεικνύει λεκτικά ένα παιδί που παίζει το ρόλο του αρχηγού και είναι ανεβασμένο πάνω σε ένα καρεκλάκι. Π.χ. κάνουν τον τροχονόμο, τον σκουπιδιάρη που σκουπίζει το δρόμο, ένα πουλί που πετάει κτλ.. Το αντικείμενο κάτω ή ανάμεσα στα πόδια λειτουργεί περιοριστικά για τα παιδιά και αποτρέπει κάθε μετακίνηση με τα πόδια.
- Ένα παιδί ξαπλώνει στη μέση του κύκλου με κλειστά τα μάτια και τα χέρια στην έκταση. Ένα άλλο παιδί του χαιδεύει και του πιέζει ελαφρά τα χέρια από την μία άκρη ως την άλλη, ονομάζοντας τα μέρη του χεριού που πιέζει, ή το παιδί που του χαιδεύουν τα χέρια ονομάζει κάθε φορά το μέρος του χεριού που του αγγίζουν. Οι ρόλοι εναλλάσσονται.
- Τα χέρια μας γίνονται: Τα παιδιά εκτελούν διάφορες κινήσεις με τα χέρια μιμούμενα κινήσεις ζώων ή αντικειμένων που τους ζητάει η νηπιαγωγός ή προτείνουν τα ίδια πχ. τα χέρια μου γίνονται έλικας ελικοπτέρου και γυρίζουν πάνω από το κεφάλι μου, φτερά αεροπλάνου και μένουν τεντωμένα στο πλάι, φτερά πουλιού και κινούνται τεντωμένα στο πλάι μου, η γλώσσα ενός βάτραχου που πετάγεται για να αρπάξει ένα κουνούπι, φύλλο δέντρου που το ταξιδεύει ο αέρας, έμβολο ενός παλιού τραίνου.
- Ένα παιδί της ομάδας κάνει το γιατρό, κρατώντας ένα κομμάτι βαμβάκι στα χέρια του, κλείνει τα μάτια του. Τα υπόλοιπα παιδιά της ομάδας επιλέγουν και τυλίγουν ένα μέρος του χεριού τους με το μαντήλι παριστάνοντας τους τραυματίες. Το παιδί γιατρός ανοίγει τα μάτια και λέει στην ομάδα ποια παιδιά θα φροντίσει κάθε φορά πχ. αυτά που έχουν χτυπήσει τον αγκώνα τους. Τα παιδιά που έχουν τυλιγμένο τον αγκώνα τους πλησιάζουν τον γιατρό ο οποίος τους λύνει το μαντήλι-επίδεσμο και τους φροντίζει την πληγή. Το μέρος του χεριού που φροντίζει κάθε φορά ο γιατρός είναι διαφορετικό.

Παραλλαγή παιχνιδιού: το παιδί γιατρός παίρνει μια γάζα ή ένα μαντήλι και τυλίγει κάθε φορά το μέρος του χεριού που του υποδεικνύει ένα παιδί αφού πρώτα το ονομάσει.

Επέκταση δραστηριότητας

Εικαστικά:

Ζωγραφική με αγκώνες

Κολλάμε χαρτιά καβαλέτου μεγέθους Α3 πάνω στα τραπέζια. Δίνουμε δακτυλομπογιές σε μεγάλα και ρηχά πάτα και ζητάμε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν πάνω στο χαρτί με τους αγκώνες τους. Π.χ. να σχεδιάσουν διάφορες γραμμές, να κάνουν το αποτύπωμα των αγκώνων τους. Μερικά υγρά σφουγγάρια λύνουν το πρόβλημα της καθαρίστας των παιδιών. Το κάθε παιδί παίρνει ένα σφουγγάρι και καθαρίζει τον κάθε αγκώνα του.

Αποτύπωμα παλάμης

Μπορεί να γίνει σε χαρτί με δακτυλομπογιές, σε γύψο ή χρωματίζοντας την παλάμη και τα δάχτυλα μας με ένα φαρδύ πινέλο βουτηγμένο σε δακτυλομπογιά και μετά να το πιέσουμε πάνω σε ένα φύλλο χαρτιού.

Περίγραμμα Παλάμης

Τα παιδιά σχεδιάζουν το περίγραμμα της παλάμης του κάθε χεριού τους, στη συνέχεια γράφουμε το όνομα του παιδιού πίσω από την εργασία του.

Οι εργασίες των παιδιών μεταφέρονται στο κέντρο του κύκλου ανακατεμένες και κάθε παιδί ψάχνει να βρει τις παλάμες του. Επιβεβαιώνει αν βρήκε τις δικές του παλάμες τοποθετώντας τα χέρια του πάνω στο περίγραμμα και διαβάζοντας το όνομα που γράφει από πίσω με την βοήθεια του πίνακα αναφοράς των ονομάτων των παιδιών.

Κουκλοθέατρο

Σχεδιάζουν στις παλάμες τους ή σε κάποιο δάχτυλό τους ή σε όλα τους τα δάχτυλα ένα πρόσωπο (μάτια, μύτη, στόμα, μαλλιά), του δίνουν ένα όνομα και παίζουν κουκλοθέατρο.

Παιχνίδια με τα δάχτυλά μας

- Ονομάζουμε τα δάχτυλά του χεριού μας με το παραδοσιακό τραγουδάκι:
*«Ένα ο αντίχειρας,
δύο ο δεικτικός,
τρία ο μεσαίος,
τέσσερα παράμεσος,
και πέντε ο μικρός»*
- Παίζουμε με τα δάχτυλά και τραγουδάμε το τραγούδι *«Πού είναι ο αντίχειρας»*.
*Πού είναι ο αντίχειρας; (δις) (τα δάχτυλα των χεριών κλειστά)
Είμαι εδώ, είμαι εδώ. (ανοίγουμε τους αντίχειρες των χεριών)
Πώς είσαι σήμερα;
Είμαι καλά. (κινούμε μια τον ένα και μια τον άλλο αντίχειρα)
Γεια σου τώρα.*

(Η στροφή επαναλαμβάνεται για όλα τα δάχτυλα του χεριού).

Πού είναι η οικογένεια; (δις)
Είναι εδώ, είναι εδώ.
Πώς είστε σήμερα;
Είμαστε καλά.
Γεια σας τώρα. (δις) (κινούνται όλα τα δάχτυλα του χεριού)

- Παίζουμε με την παλάμη μας και τα δάχτυλα το παραδοσιακό «Τούτο είν’ το περιβόλι».
- *Τούτο είναι το περιβόλι* (Κάνουμε με το ένα χέρι το περίγραμμα της παλάμης του άλλου χεριού)
- *Τούτος ο περιβολάρης* (Με το δείκτη του ενός χεριού δείχνουμε τον αντίχειρα του άλλου χεριού)
- *Τούτος έκωψε ένα μήλο* (Με το δείκτη του ενός χεριού δείχνουμε το δείκτη του άλλου χεριού)
- *Τούτος λέει να το φάμε* (Με το δείκτη του ενός χεριού δείχνουμε το μεσαίο του άλλου χεριού)
- *Τούτος λέει να μην το φάμε* (Με το δείκτη του ενός χεριού δείχνουμε τον παράμεσο του άλλου χεριού)
- *Ο μικρός ο Μπίλη –Μπίλη θα το πει στο νοικοκύρη* (Με το δείκτη του ενός χεριού δείχνουμε το μικρό του άλλου χεριού και μετά τον αντίχειρα)
- *Να κλειδώσει να αμπαρώσει και ψωμί να μην τους δώσει* (Κάνουμε το ένα χέρι μας χουφτίτσα κλείνοντας μέσα το δείκτη του άλλου χεριού τον οποίο και γυρίζουμε σαν να κλειδώνουμε την πόρτα με κλειδί).

- Παίζουμε με τα δάχτυλά μας το «δέκα μικρά ανθρωπάκια».
- *Δέκα μικρά ανθρωπάκια πάνε γύρω – γύρω.* (τα παιδιά κινώντας τα δάχτυλα κάνουν κυκλικές κινήσεις με τα χέρια τους)
- *Δέκα μικρά ανθρωπάκια κάνουν όλα το ίδιο.* (κρύβουν τα χέρια τους πίσω από το σώμα τους)
- *Δέκα μικρά ανθρωπάκια κρυφτήκανε στο δάσος.* (ζητούμε από τα παιδιά να φωνάξουν τα ανθρωπάκια δυνατά, πολύ δυνατά. «Ανθρωπάκια, ανθρωπάκια», φωνάζουν τα παιδιά. Βγαίνουν τα ανθρωπάκια. Τα παιδιά μετρούν τα δάχτυλα – ανθρωπάκια και μετά απαγγέλλουν):
- *Δέκα μικρά ανθρωπάκια ήρθαν πάλι εδώ.* (κάνουν κυκλικές κινήσεις και χτυπούντε παλαμάκια).

Μουσική

Παράγουμε διάφορους ήχους χτυπώντας τα χέρια μας, τα δάχτυλά μας τους αγκώνες μας μεταξύ τους, χτυπώντας τα σε διάφορα μέρη του σώματος μας, πάνω σε έπιπλα ή άλλα αντικείμενα. Τις εντολές προτείνει η νηπιαγωγός ή ένα από τα παιδιά της ομάδας.

- Χτυπούντε παλαμάκια αργά-γρήγορα, δυνατά–σιγανά.

- Χτυπούνε με το ένα ή περισσότερα δάχτυλα του ενός χεριού την παλάμη του άλλου.
- Χτυπούνε τα χέρια τους πάνω στο τραπέζι, μόνο τις παλάμες, με το ένα δάχτυλο ή και περισσότερα.
- Χτυπούνε την πόρτα

4^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να διακρίνουν, να αναγνωρίζουν και να ονομάζουν μέρη του ποδιού
- Να βιώσουν κινήσεις που μπορούν να εκτελέσουν με τα πόδια τους
- Να προσαρμόζουν τις κινήσεις τους ανάλογα με το σκοπό που επιδιώκουν

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά:

- Ράβδοι γυμναστικής
- Μουσικά κομμάτια με γρήγορο ρυθμό, απαλό μουσικό κομμάτι
- Ταμπουρίνο
- Ένα μεγάλο φτερό, ή φαρδύ πινέλο

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία: (1^ο μέρος)

Η νηπιαγωγός λέει στα παιδιά ότι σήμερα θα επισκεφθούν μια φάρμα με άλογα. Ζητάει να της πουν τι κάνουν τα άλογα στη φάρμα και να μιμηθούν τις κινήσεις τους. Τα παιδιά προτείνουν και μιμούνται διάφορες κινήσεις που κάνουν τα άλογα. Τρέχουν, πηδούν εμπόδια, στηρίζονται στα τέσσερα και κλωτσούν μια με το ένα πόδι και μια με το άλλο.

Η νηπιαγωγός εξηγεί στα παιδιά ότι για να μπορούν τα άλογα να τα καταφέρνουν τόσο καλά, γυμνάζουν πολύ τα πόδια τους κάθε μέρα και τους ζητάει να κάνουν και αυτά το ίδιο.

Δράση

Η νηπιαγωγός δίνει μια ράβδο γυμναστικής σε κάθε παιδί και τις τοποθετεί πάνω τους. Ζητάει:

- Να βγάλουν τα παπούτσια τους και να καθίσουν κάτω με απλωμένα τα πόδια, το ένα παιδί μακριά από το άλλο. Ακούγοντας ένα απαλό μουσικό κομμάτι ζητάει από τα παιδιά:
- Να κυλήσουν τη ράβδο με τα δυο τους χέρια πάνω στα πόδια τους από τους μηρούς ως τα δάχτυλα των ποδιών κάνοντας μικρές παύσεις στα διάφορα μέρη του ποδιού. Κάθε φορά η νηπιαγωγός ονομάζει το μέρος του ποδιού που έχει σταματήσει η ράβδος (μηροί, γόνατα, κνήμη, δάχτυλα). Στη συνέχεια ζητάει να κυλήσουν τη ράβδο από τα δάχτυλα στους μηρούς.
- Να ξαπλώσουν σε ύππια θέση στο πάτωμα. Να αφήσουν τη ράβδο κάτω από τα γόνατά τους, να σηκώσουν τα πόδια τους ψηλά και με τα χέρια τους να πιάσουν τους αστραγάλους, τα δάχτυλα, τα πέλματα, τις φτέρνες των ποδιών τους, όση ώρα ακούν ένα απαλό μουσικό κομμάτι.
- Να μαζέψουν τα πόδια (τα γόνατα κοντά στον κορμό του σώματός τους), να πατήσουν με τα πέλματά τους τη ράβδο και να την κυλήσουν με αργές κινήσεις στο πάτωμα χωρίς να τους ξεφύγει.

- Να τοποθετήσουν τη ράβδο στο πίσω μέρος των γονάτων τους, να μαζέψουν τα πόδια και χωρίς να κρατούν τη ράβδο με τα χέρια τους να σηκώσουν τα πόδια ψηλά και να τα κατεβάσουν κάτω. Να τεντώσουν τα πόδια τους και να αφήσουν τη ράβδο να πέσει κάτω.
- Να ακουμπήσουν τα πέλματα των ποδιών στο πάτωμα. Οι γάμπες και οι μηροί είναι στον αέρα και τα γόνατα ενωμένα. Να απομακρύνουν το ένα γόνατο από το άλλο όσο περισσότερο μπορούν, ενώνοντας τα πέλματα των ποδιών και να τα επαναφέρουν σιγά-σιγά στην αρχική τους θέση.
- Να ξαπλώσουν μπρούμπα και να σηκώσουν ψηλά τεντωμένο μια το ένα και μια το άλλο πόδι και στη συνέχεια και τα δύο μαζί.
- Να διπλώσουν μια το ένα και μια το άλλο πόδι με δύναμη και να προσπαθήσουν να χτυπήσουν τον ποπό τους.
- Να σηκώσουν ψηλά το κεφάλι και με τα χέρια τους να πιάσουν τους αστραγάλους των ποδιών τους, να μείνουν για λίγο σ' αυτή τη θέση, να αφήσουν τα πόδια τους, να τεντώσουν πόδια και χέρια ψηλά και με αργές κινήσεις να τα κατεβάσουν κάτω.

Στο τέλος της δραστηριότητας σηκώνονται όρθια, φορούν τα παπούτσια τους, τοποθετούν τη ράβδο ανάμεσα στα πόδια τους, την κρατούν από τη μία πλευρά και τρέχουν στο χώρο με τα καλογυμνασμένα αλογάκια τους ακούγοντας ένα χαρούμενο ρυθμικό κομμάτι.

Χαλάρωση:

- Κρατούν τη ράβδο με τα δυο χέρια μπροστά τους και τινάζουν μια το ένα και μια το άλλο πόδι για να χαλαρώσουν.
- Κρατούν τη ράβδο από τις άκρες με τα δυο τους χέρια, την ακουμπούν στο πάτωμα μπροστά τους και σιγά-σιγά σηκώνονται χαϊδεύοντας με τη ράβδο το σώμα τους και τη σηκώνουν ψηλά όσο πιο ψηλά μπορούν πταίροντας μια βαθιά αναπνοή κατεβάζουν τη ράβδο κάτω εκπνέοντας.
- Περπατώντας στις μύτες των ποδιών τακτοποιούν τις ράβδους σε μια γωνιά της τάξης.

Προετοιμασία: (2^ο μέρος)

Τα παιδιά μιμούνται το τρέξιμο των αλόγων που είναι άλλοτε χαρούμενα, άλλοτε θυμωμένα, πεινασμένα, τεμπέλικα κ.λπ. και σε κάθε παύση του ρυθμού το χλιμίντρισμά τους.

Δράση:

Η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά να πάνε στην παρεούλα και να σταθούν όρθια. Να βγάλουν τα παπούτσια τους, και αντί να καθίσουν στα παγκάκια ή στα καρεκλάκια τους, να ξαπλώσουν στο πάτωμα και να ακουμπήσουν πάνω τους τα πόδια τους στο ύψος των αστραγάλων. Τα χέρια τους γίνονται μαξιλάρι πίσω από το κεφάλι.

Ζητάει από τα παιδιά να κάνουν διάφορες κινήσεις με τα μέρη των ποδιών τους

- Να κινήσουν τα πέλματα και τα δάχτυλα των ποδιών, ακούγοντας ένα χαρούμενο μουσικό κομμάτι (τα πέλματα και τα δάχτυλα των ποδιών χορεύουν στο ρυθμό της μουσικής).
- Να σηκώσουν ψηλά μια το ένα και μια το άλλο πόδι, να τα κατεβάσουν πάνω στο καρεκλάκι, να κουνήσουν μια το ένα πέλμα του ποδιού τους και μια το άλλο και να χαιρετήσουν τους φίλους τους.
- Να χαιρετήσουν τους φίλους τους κουνώντας μόνο τα δάχτυλα των ποδιών τους (με τη δραστηριότητα αυτή δίνεται η δυνατότητα στα παιδιά να έχουν καλύτερη οπτική επαφή με τα πέλματα των ποδιών τους και τις κινήσεις που κάνουν με αυτά).
- Να κινήσουν μόνο τις γάμπες και τους μηρούς στο ρυθμό χαρούμενης μουσικής.
- Να μαζέψουν τα πόδια τους κοντά στο σώμα, με τη βοήθεια των χεριών και χωρίς να ακουμπήσουν τα πόδια τους κάτω να καθίσουν και να γυρίσουν προς το κέντρο της παρεούλας. Να τεντώσουν τα πόδια του μπροστά.

Αξιολόγηση

Ένα παιδί χαϊδεύει με ένα μεγάλο φτερό ή φαρδύ πινέλο ένα μέρος του ποδιού ενός παιδιού. Το παιδί πρέπει να ονομάσει το μέρος του ποδιού που του χάιδεψαν. Αν το ονομάσει σωστά μαζεύει τα πόδια του. Το παιχνίδι τελειώνει όταν όλα τα παιδιά έχουν μαζέψει τα πόδια τους.

Χαλάρωση

Τα παιδιά τεντώνουν τα πόδια τους και προσπαθούν να αγγίξουν με τα χέρια τους τα δάχτυλα των ποδιών τους κρατώντας τα πόδια τους όσο πιο τεντωμένα γίνεται.

Μαζεύουν τα πόδια, ακουμπούν το κεφάλι τους στα γόνατα, και αγκαλιάζουν τα πόδια τους.

Σηκώνονται επάνω χωρίς να ακουμπήσουν τα χέρια τους στο πάτωμα.

Εμπλουτισμός

- Ασκήσεις με σακουλάκια.
 - Μεταφέρουν με το ένα και το άλλο πόδι ένα σακουλάκι από ένα σημείο της τάξης σε ένα άλλο (το πόδι με το σακουλάκι πατάει στη φτέρνα).
 - Ισορροπούν το σακουλάκι στο μηρό του ενός και του άλλου ποδιού τους και προσπαθούν να μείνουν ακίνητα για λίγο (ισορροπία στο ένα πόδι).
 - Κάθονται στο πάτωμα, κρατούν το σακουλάκι με τα δύο πέλματα των ποδιών τους και το μετακινούν από τη μια στην άλλη πλευρά προσέχοντας να μην τους πέσει.
- Τα παιδιά κάθονται στο πάτωμα σε ζευγάρια. Η νηπιαγωγός κρατώντας ένα μαντήλι ή πολύ φαρδύ πινέλο περνάει από κάθε ζευγάρι και χαϊδεύοντας τα πέλματα των ποδιών τους, λέει στα παιδιά ότι τους βάζει κόλλα και τους ζητάει να ενώσουν τα πέλματά τους. Ζητάει από τα παιδιά να εκτελέσουν διάφορες ασκήσεις με ενωμένα τα πέλματα των ποδιών τους, π.χ. να σηκώσουν τα πό-

δια ψηλά και να τα ξανακατεβάσουν χωρίς να τα ξεκολλήσουν, να μετακινηθούν από τη θέση που είναι σε μία άλλη χωρίς να ξεκολλήσουν τα πέλματά τους κ.λπ.

- Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο.

Η νηπιαγώγος τους λέει ότι θα πάνε μια μεγάλη βόλτα χωρίς να μετακινηθούν από τη θέση τους (όλες οι κινήσεις γίνονται μόνο με τα πόδια καθώς τα παιδιά παραμένουν καθιστά σε όλη τη διάρκεια του παιχνιδιού). Περπατούν αργά, γρήγορα, τρέχουν, περπατούν με μεγάλα βήματα, με σταυρωτά βήματα, πηδάνε μικρά και μεγάλα εμπόδια. Ανεβαίνουν ανηφόρες, κατεβαίνουν κατηφόρες.

Απλώνουν τα πόδια μπροστά και τα τεντώνουν να φτάσουν όσο πιο μακριά γίνεται και τα μαζεύουν όσο γίνεται πιο κοντά στο σώμα τους. Τα αγκαλιάζουν σφιχτά.

Επέκταση δραστηριότητας

1. Μαθηματικά

Τα παιδιά βγάζουν τα παπούτσια τους και τα τοποθετούν ανακατεμένα στο κέντρο του κύκλου που έχουν σχηματίσει. Δύο παιδιά κάθε φορά προσπαθούν να βρουν ένα ζευγάρι από παπούτσια όση ώρα κρατάει το άδειασμα της κλεψύδρας. Τα ζευγάρια των παπουτσιών τοποθετούνται στη σειρά. Στο τέλος ένα παιδί περιγράφει τα παπούτσια του σε κάποιο φίλο του ο οποίος πρέπει να σηκωθεί και να του τα φέρει.

2. Εικαστικά

Τα παιδιά σχηματίζουν ζευγάρια και ζωγραφίζουν με δακτυλομπογιά το ένα τις ξυπόλυτες πατούσες του άλλου. Το κάθε παιδί μπορεί να θαυμάσει και να παίξει με τις πατούσες του μπροστά σε έναν καθρέφτη.

3. Κουκλοθέατρο

Τα παιδιά σχηματίζουν ζευγάρια. Είναι ξυπόλυτα και σχεδιάζουν το ένα το περιγραμμα των ποδιών του άλλου σε χαρτόνι κάνσον. Κόβουν τα περιγράμματα των ποδιών τους, ζωγραφίζουν πάνω στις πατούσες τους χαρακτηριστικά προσώπου (μάτια μύτη και στόμα), τις κολλούν σε ένα καλαμάκι και παίζουν κουκλοθέατρο αυτοσχεδιάζοντας.

4. Ρυθμική αγωγή

Τα παιδιά βρίσκονται καθισμένα σε καρεκλάκια και παράγουν διάφορους ήχους χτυπώντας τα πόδια τους στο πάτωμα με διαφορετική ένταση και δύναμη κάθε φορά.

Η νηπιαγώγος αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία και τα παιδιά εκτελούν αντίστοιχες κινήσεις

Ένα φθινοπωρινό απόγευμα ο ουρανός γέμισε με γκρίζα σύννεφα. Άρχισε να πέφτει μια σιγανή ψιχάλα. (Τα παιδιά χτυπάνε τη μύτη του ενός ποδιού τους στο πάτωμα σε ρυθμό τετάρτων).

Η ψιχάλα σιγά-σιγά άρχισε να δυναμώνει (Μύτες και των δύο ποδιών εναλλάξ).

Η ψιχάλα όλο και δυνάμωνε (Μύτες και των δύο ποδιών συγχρόνως σε ρυθμό όγδοων).

Ο Γιώργος πήρε την ομπρέλα του και θέλησε να κάνει μια βόλτα για να απολαύσει τη βροχή. Οι σταγόνες της βροχής χτυπούσαν πάνω στην ομπρέλα. (Χτυπάνε τη φτέρνα του ποδιού τους στο πάτωμα σε ρυθμό τετάρτων).

Σε λίγο όμως η βροχή δυνάμωσε περισσότερο (Χτυπάνε φτέρνες και των δύο ποδιών εναλλάξ σε ρυθμό τετάρτων).

Μάλλον έπρεπε να μείνει στο σπίτι του. Η βροχή είναι πολύ δυνατή. Αυτό δεν είναι βροχή, είναι καταιγίδα. (Χτυπάνε τις φτέρνες και των δύο ποδιών στο πάτωμα συγχρόνως σε ρυθμό όγδοων).

Δεν μπορεί να συνεχίσει τη βόλτα του με τέτοια καταιγίδα. Ας καθίσει κάπου να περιμένει να σταματήσει. Πω-πω! Αστράφτει! (Απότομο τέντωμα των ποδιών μπροστά στον αέρα, αθόρυβο κατέβασμα).

Και μπουμπουνίζει. (Δυνατό χτύπημα των ποδιών στο πάτωμα).

Η καταιγίδα σταμάτησε. Η βροχή τώρα είναι σιγανή. (Χτυπάνε φτέρνες και των δύο ποδιών εναλλάξ σε ρυθμό τετάρτων).

Τώρα μπορεί να επιστρέψει στο σπίτι. Ο δρόμος όμως είναι γεμάτος λακκούβες με νερό. Περπατάει προσεκτικά στην αρχή. (Βήματα επιτόπου στο πάτωμα σε ρυθμό τετάρτων).

Είναι βαρετό να περπατάς προσεκτικά μέσα σε λακκούβες με νερό σκέφτεται. Ας δοκιμάσω να τρέξω, ίσως είναι καλύτερα. (Γρήγορα βήματα επιτόπου σε ρυθμό όγδοων).

Έφτασε στο σπίτι. Ήταν μια καταπληκτική βόλτα. Τα ρούχα του όμως είναι μούσκεμα. Για να δούμε αν και η μαμά του Γιώργου θα είναι τόσο ευχαριστημένη όπως αυτός όταν δει τα βρεγμένα του ρούχα.

5^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να εκφράζουν δράσεις και συναισθήματα με το σώμα τους

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά:

- Εφημερίδες
- Χαρούμενο μουσικό κομμάτι

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία:

Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία στα παιδιά και τους ζητά να εκτελέσουν διαφορετικές κινήσεις.

Σήμερα είναι μια πολύ ωραία μέρα. Θα πάμε μια βόλτα στο πάρκο να χαρούμε τον ήλιο και να διαβάσουμε την εφημερίδα μας. (Μοιράζει σε όλα τα παιδιά από ένα διπλό φύλλο εφημερίδας).

Παίρνουμε την εφημερίδα μας, τη διπλώνουμε, την βάζουμε κάτω από τη μασχάλη και ξεκινάμε. (Τα παιδιά μιμούνται τις κινήσεις).

Βιαζόμαστε θέλουμε να φτάσουμε γρήγορα. (Μετακινούνται στο ρυθμό της μουσικής).

Επιτέλους φτάσαμε.

Δράση

Ας ξαπλώσουμε λίγο στο όμορφο χορτάρι να απολαύσουμε τον ήλιο.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να ξαπλώσουν κάτω, να τοποθετήσουν την εφημερίδα τους κάτω από το κεφάλι και να την κάνουν μαξιλάρι.

Τι όμορφα που είναι εδώ στο πάρκο! Ας τεμπελιάσουμε λίγο!

Παροτρύνει τα παιδιά να μαζέψουν το ένα τους πόδι και να βάλουν το άλλο από πάνω σταυρωτά. Να αλλάξουν τη θέση των ποδιών τους.

Και τι όμορφα που μυρίζουν τα λουλούδια εδώ στο πάρκο! Τα παιδιά εισπνέουν από τη μύτη και να εκπνέουν από το στόμα.

Ο ήλιος είναι πολύ δυνατός και τους ενοχλεί. Ας βάλουμε την εφημερίδα μπροστά στο πρόσωπό μας. Βάζουν την εφημερίδα μπροστά στο πρόσωπο τους.

Μας ενοχλεί, δυσκολευόμαστε να αναπνεύσουμε. Ας φυσήξουμε δυνατά να ρίξουμε την εφημερίδα κάτω. Τα παιδιά φυσούν δυνατά.

Ωρα να διαβάσουμε την εφημερίδα μας. Ας καθίσουμε. Τα παιδιά κάθονται.

Διαβάσαμε κάπι που μας προβλημάτισε πολύ.

Η νηπιαγωγός παροτρύνει τα παιδιά να αφήσουν την εφημερίδα στην άκρη. Να μαζέψουν τα πόδια, να ακουμπήσουν τους αγκώνες στα γόνατα, να στηρίξουν το κεφάλι τους με τις παλάμες των χεριών τους και να σκεφτούν. Μπορεί να ζητήσει από τα παιδιά να πουν κάτι που τους προβληματίζει ή να σχολιάσει κάτι η ίδια.

Ας συνεχίσουμε όμως το διάβασμα της εφημερίδας στην άλλη σελίδα. Απλώνουμε τα πόδια μας και ξαναπαίρουμε την εφημερίδα. Τα παιδιά μιμούνται την κίνηση.

Εδώ γράφει ότι σε μια μακρινή χώρα χτίστηκε ένα πολύ όμορφο χωριό μόνο για παιδιά με πολλά παιχνίδια. Αχ! πόσο θα θέλαμε να είμαστε εκεί.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να αφήσουν την εφημερίδα κάτω, να μαζέψουν τα πόδια τους, να ακουμπήσουν το ένα τους χέρι στο μάγουλο και τον αγκώνα τους στο ένα γόνατο και να φανταστούν. Να φανταστούν ένα ωραίο μέρος που θα ήθελαν να είναι τώρα εκεί.

Ας συνεχίσουμε το διάβασμα. Α! μα αυτό που διαβάσαμε είναι πολύ κακό. Και εμείς θυμώνουμε – θυμώνουμε πολύ.

Τα παιδιά αφήνουν την εφημερίδα κάτω, σταυρώνουν τα χέρια τους μπροστά στο στήθος, σηκώνονται όρθια και περπατούν εκνευρισμένα γύρω από την εφημερίδα τους.

Ίσως στην άλλη σελίδα να έχει κάτι πιο ευχάριστο. Μα αυτό που γράφει είναι πολύ αστείο, μα πάρα πολύ αστείο.

Η νηπιαγωγός παροτρύνει τα παιδιά να γελάσουν, να αφήσουν την εφημερίδα κάτω και να γελάσουν δυνατά, πολύ δυνατά. Να μαζέψουν τα πόδια τους, να πιάσουν την κοιλιά τους και να γελάσουν δυνατά χτυπώντας τα δύο πόδια κάτω στο πάτωμα.

Είμαστε χαρούμενοι πολύ χαρούμενοι και θέλουμε να χορέψουμε.

Τα παιδιά να αφήνουν την εφημερίδα τους κάτω και κινούνται στο ρυθμό της μουσικής.

Κουραστήκαμε από τον πολύ χορό. Ας ξεκουραστούμε για λίγο γιατί η ώρα πέρασε και πρέπει να γυρίσουμε στο σπίτι.

Χαλάρωση

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να πάρουν μια βαθιά εισπνοή σηκώνοντας ταυτόχρονα τα χέρια τους ψηλά όσο πιο ψηλά μπορούν και να γίνουν ψηλά όσο πιο ψηλά μπορούν. Να εκπνεύσουν αργά πολύ αργά κατεβάζοντας τα χέρια κάτω αργά πολύ αργά και να γίνουν μικρά όσο πιο μικρά μπορούν.

Να σηκωθούν όσο πιο αργά γίνεται.

Εμπλουτισμός

Η νηπιαγωγός δείχνει στα παιδιά διάφορες φωτογραφίες ή εικόνες με άτομα που εκφράζουν συναισθήματα. Ζητάει από τα παιδιά να αναγνωρίσουν τα συναισθήματα που εκφράζονται σε κάθε εικόνα ή φωτογραφία να αιτιολογήσουν την απάντησή τους, να μιμηθούν την στάση του σώματος ή την έκφραση προσώπου της εικόνας.

Επέκταση της δραστηριότητας

Γλωσσική ανάπτυξη

- Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να της διηγηθούν κάτι ευχάριστο που διάβασαν στην εφημερίδα τους, κάτι που τους έκανε να θυμώσουν πολύ, κάτι που τους έκανε να ονειρεύονται, κάτι που τους προβλημάτισε.
- Τα παιδιά ζωγραφίζουν σε ένα φύλλο χαρτιού κάτι από αυτό που διηγήθηκαν.

6^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Να συνειδητοποιήσουν τις σχέσεις των μελών του σώματος μεταξύ τους
- Να βιώσουν κινήσεις που μπορούν να κάνουν με καθένα από αυτά

Χώρος: Τάξη

Υλικά:

- Μπαλόνια
- Διάφορα μουσικά κομμάτια
- Ταμπουρίνο
- Κουτί έκπληξη με πολύχρωμους φακέλους. Μέσα σε κάθε φάκελο υπάρχει μία ανθρώπινη φιγούρα, κομμένη σε μικρότερα κομμάτια είτε με βάση τα μέλη, είτε οριζόντια.

Παρατηρήσεις

- Πριν τη δραστηριότητα με τα μπαλόνια δίνουμε στα παιδιά τη δυνατότητα να παίξουν μ' αυτά πχ. τα παιδιά κάθονται σε κύκλο, στο κέντρο του οποίου, βρίσκονται τα φουσκωμένα μπαλόνια. Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να της πουν τι μπορούν να κάνουν με τα μπαλόνια, προτρέποντας κάθε παιδί να προτείνει μία διαφορετική λύση και να την δείξει στην ομάδα παίρνοντας ένα μπαλόνι από το κέντρο του κύκλου το οποίο και το κρατάει.
- Τα παιδιά σηκώνονται όρθια και μετακινούνται στο χώρο με το ρυθμό της μουσικής κουβαλώντας το μπαλόνι τους όπως θέλουν. Στην παύση κρατούν το μπαλόνι τους αγκαλιά.
- Στο τέλος τις δραστηριότητας τα παιδιά μπορούν να παίξουν ελεύθερα με τα μπαλόνια.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά:

- Να κινηθούν ελεύθερα στο χώρο στο ρυθμό της μουσικής. Στην παύση τα παιδιά μένουν ακίνητα σε στάση προσοχής με το σώμα τους τεντωμένο σαν να έχουν καταπιεί ένα μπαστούνι.
- Να περπατήσουν στο χώρο με τεντωμένο το σώμα τους χωρίς να λυγίζουν τα πόδια τους. Στην παύση της μουσικής χαλαρώνουν (γέρνουν ελαφριά το κεφάλι και τους ώμους μπροστά, λυγίζουν ελαφριά τα γόνατα).
- Να περπατήσουν στο χώρο με τεντωμένο το σώμα τους αλλά αυτή τη φορά ένα δεύτερο μπαστούνι κρατάει και τα χέρια τους τεντωμένα στην έκταση. Η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά να μετακινηθούν προσεκτικά ώστε να μην ακουμπάει το ένα το άλλο. Στην παύση της μουσικής αγκαλιάζουν το σώμα τους, κάθονται κάτω μαζεμένα σαν μια μικρή μπάλα.

Δράση

Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία αξιοποιώντας ιδέες των παιδιών από προηγούμενη ενασχόληση τους με τα μπαλόνια και εμπλουτίζοντας την ιστορία με διάφορες κινήσεις για την επίτευξη των στόχων και τα παιδιά εκτελούν τις κινήσεις. (Πριν την εκτέλεση κάθε δραστηριότητας η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να της δείξουν το μέλος του σώματος που θα χρησιμοποιήσουν στην αμέσως επόμενη άσκηση, ώστε να είναι σίγουρη ότι όλα τα παιδιά το γνωρίζουν.)

Π.χ. Σήμερα είμαστε καλεσμένοι σε ένα πάρτι. Θα πάρουμε και το μπαλόνι μαζί μας. (Ο ρυθμός δίνεται με το ταμπουρίνο)

«Περπατούμε στο δρόμο **κρατώντας το μπαλόνι με τα δύο χέρια μπροστά μας**. Πω! πω! κόσμος! Δυσκολευόμαστε να περπατήσουμε. Κρατάμε με τα δύο χέρια μας **το μπαλόνι πάνω στο κεφάλι μας**.

Αγοράζουμε ένα λαχταριστό κουπάκι με παγωτό. Τοποθετούμε **το μπαλόνι κάτω από τη μία και μετά κάτω από την άλλη μασχάλη** και συνεχίζουμε τη βόλτα μας τρώγοντας το παγωτό. Είναι δύσκολο να κουβαλάει κανείς ένα μπαλόνι κάτω από τη μασχάλη. Το βάζουμε **ανάμεσα στα πόδια μας** και συνεχίζουμε τη βόλτα μας. **Περπατάμε** και άλλοτε **πηδάμε** με το μπαλόνι ανάμεσα στα πόδια μας.

Φτάσαμε στο πάρτι. Κουραστήκαμε και θέλουμε να καθίσουμε αλλά δεν υπάρχει χώρος. **Καθόμαστε με το ποπό μας πάνω στο μπαλόνι**, προσέχοντας να μην το σκάσουμε.

Η μουσική άρχισε. Ωρα **να χορέψουμε** (διάφορα χαρούμενα μουσικά κομμάτια). Στις παύσεις της μουσικής τα παιδιά μένουν ακίνητα και ακουμπούν το μπαλόνι τους σε κάποιο σημείο του σώματός τους. Ζητάμε να μας πουν σε ποιο σημείο του σώματός τους ακουμπάει το μπαλόνι.

Χορεύουμε κουνώντας το μπαλόνι **πάνω από το κεφάλι μας**, με τα δύο χέρια. **Το μπαλόνι μας γίνεται μια μεγάλη κοιλιά** (τοποθετούμε το μπαλόνι μπροστά στην κοιλιά μας) **και συνεχίζουμε το χορό**.

Κουραστήκαμε καιρός να χορέψει και το μπαλόνι. Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά **να περιστρέψουν** το μπαλόνι γύρω από το σώμα τους στο ύψος των ποδιών, της κοιλιάς, του στήθους και της πλάτης, γύρω από το κεφάλι τους, **χωρίς να μετακινηθούν** από τη θέση τους.

Χορεύουμε κρατώντας **το μπαλόνι ανάμεσα στα δύο πόδια μας** στο ύψος των αστραγάλων, κουνώντας όλο το πάνω μέρος του σώματός μας.

Χορεύουμε με τον ποπό μας, **σταθεροποιώντας το μπαλόνι μας στην κοιλιά και τα πόδια** (γέρνοντας το κορμί μας προς τα μπρος). Η δραστηριότητα αυτή αναγκάζει τα παιδιά να κινήσουν μόνο το συγκεκριμένο μέρος του σώματός τους. Αυτό συμβάλλει στη συνειδητοποίηση των μερών του σώματος.

Χορεύουμε κρατώντας το μπαλόνι **πίσω στην πλάτη μας με τα δύο χέρια**.

Κουραστήκαμε πολύ **ας καθίσουμε** να ξεκουραστούμε.

Χαλάρωση

Καθόμαστε στο πάτωμα με τεντωμένα πόδια και κυλάμε το μπαλόνι από την κοιλιά μας, ώστε τα δάχτυλα των ποδιών μας και ξανά πίσω.

Ξαπλώνουμε κάτω στο πάτωμα με τεντωμένα πόδια κρατώντας το μπαλόνι πάνω στην κοιλιά μας με τα δύο χέρια. Μαζεύουμε και απλώνουμε τα πόδια. Κρατώντας το μπαλόνι με τα δύο χέρια το απομακρύνουμε από το σώμα μας χωρίς να ξεκολλήσει ο κορμός μας και τα πόδια μας από το πάτωμα, προς τη μία και την άλλη πλευρά, προς τα μπρος και ψηλά και προς τα πίσω πάνω από το κεφάλι μας (σε κάθε στάση μένουμε για λίγα δευτερόλεπτα).

Μαζεύουμε χέρια και πόδια κρατώντας το μπαλόνι στην κοιλιά και γέρνουμε από τη μία και την άλλη πλευρά (σαν βαρελάκια).

Τεντώνουμε τα πόδια, καθόμαστε, αφήνουμε το μπαλόνι πίσω μας και σιγά-σιγά σηκωνόμαστε.

Γινόμαστε μεγάλοι, πολύ μεγάλοι εισπνέοντας και πολύ μικροί εκπνέοντας.

Τακτοποιούμε τα μπαλόνια σε μια γωνιά κουβαλώντας τα με τους αγκώνες μας, για να παίξουμε μαζί τους αργότερα.

Αξιολόγηση

Η νηπιαγωγός εμφανίζει το κουτί έκπληξης. Όλα τα παιδιά παίρνουν από ένα φάκελο και τον ανοίγουν. Συναρμολογούν σωστά τη φιγούρα τους, την κολλούν στην άκρη ενός χαρτιού A4, περιγράφουν στη νηπιαγωγό πως τοποθέτησαν τα κομμάτια και γιατί. Ζωγραφίζουν δίπλα μια ανθρώπινη φιγούρα.

Εμπλουτισμός

Η νηπιαγωγός μπορεί να προσθέσει διάφορες κινήσεις για τα μέλη του σώματος ανάλογα με τις δυνατότητες των παιδιών και τους στόχους που θέλει να πετύχει.

- Παιχνίδι με τα μπαλόνια. Τα παιδιά τοποθετούν καρεκλάκια σε δύο σειρές η μία απέναντι από την άλλη, κάθονται στα καρεκλάκια και παίζουν σε ζευγάρια ένα μπαλόνι με τα πόδια τους χωρίς να τους ξεφύγει, (η απόσταση ανάμεσα στα καρεκλάκια θα πρέπει να είναι τόση ώστε τα παιδιά με τεντωμένα πόδια να μπορούν να ακουμπούν τα δάχτυλα των ποδιών τους).
 - Το ένα παιδί σπρώχνει το μπαλόνι στο άλλο που κάθεται απέναντι του χωρίς να τους φύγει.
 - Μεταφέρουν το μπαλόνι με τα πέλματα των ποδιών από το ένα στο άλλο χωρίς να τους πέσει κάτω.
 - Παίζουν το μπαλόνι με τα χέρια τους πετώντας το ο ένας στον άλλο χωρίς να τους ξεφύγει.
- Ασκήσεις χαλάρωσης

Κρατώντας το μπαλόνι με τις παλάμες και τα δάχτυλα του χεριού μας το πιέζουμε απαλά, κάνοντας ρυθμικές κινήσεις, το χτυπάμε με τα δάχτυλα, το στριφογυρίζουμε στις παλάμες μας.

Κρατώντας το μπαλόνι μπροστά μας με τα δύο χέρια παίρνουμε μια βαθιά εισπνοή ανεβάζοντας το μπαλόνι ψηλά, όσο πιο ψηλά μπορούμε. Εκπνέουμε αργά-αργά κατεβάζοντας το μπαλόνι κάτω ως τις μύτες των ποδιών.

Επέκταση δραστηριότητας

1. Μουσική-κίνηση και γλωσσική ανάπτυξη

- Τραγούδι «Μπαλόνι στον αέρα» του Μ. Φιλιππάκη
- Παιχνίδι:

Πάνω σε ένα μεγάλο χαρτόνι αντιστοιχίζουμε τρία διαφορετικά μουσικά όργανα με εικόνες από μέλη του σώματος φτιάχνοντας έναν πίνακα αναφοράς ο οποίος θα λειτουργεί ως υπενθύμιση για τα παιδιά (π.χ. ταμπουρίνο - πόδια, ξυλάκια -κορμός -ώμοι-χέρια, κουδουνάκια - κεφάλι). Δίνοντας ρυθμό με ένα από τα μουσικά όργανα, ζητούμε από τα παιδιά να κινήσουν το μέλος του σώματός τους που αντιστοιχεί στο συγκεκριμένο μουσικό όργανο ή έστω ένα μέρος του (π.χ. κουδουνάκια -κεφάλι: μπορούν να κινήσουν όλο το κεφάλι, τα μάτια τους, τη μύτη, τα χείλη τους, να φουσκώσουν και να ξεφουσκώσουν τα μάγουλά τους, να κινήσουν το σαγόνι τους).

Επαναλαμβάνουμε την άσκηση χωρίς τα παιδιά να έχουν άμεση οπτική επαφή με τον πίνακα αναφοράς, να μπορούν όμως στο τέλος της δράσης να ελέγξουν τα ίδια αν κίνησαν το σωστό μέλος.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να κινήσουν μέρη του σώματος που μπορούν να κινήσουν, αλλά και μέρη που δεν μπορούν να κινήσουν πχ. τα μαλλιά τους ή τα αφτιά τους με στόχο να συνειδητοποιήσουν ότι υπάρχουν μέλη του σώματός μας που μπορούμε να τα κινήσουμε ενώ άλλα όχι, και ότι κάποια μέλη δεν μπορούν να κινηθούν ανεξάρτητα από κάποια άλλα (όπως οι αγκώνες σε αντίθεση με τα δάχτυλα, ή ο καρπός του χεριού μας που μπορούμε να τον κινήσουμε ανεξάρτητα από τα υπόλοιπα μέρη του χεριού μας).

2. Εικαστικά

Ζωγραφίζουμε και χρωματίζουμε με τον καρπό του χεριού μας ένα πολύχρωμο μπαλόνι σε χαρτί καβαλέτου με δακτυλομπογιές.

3. Παιχνίδια

Αρσιβαρίστες: Τα παιδιά γίνονται αρσιβαρίστες. Ως βάρη μπορούν να χρησιμοποιηθούν οι ράβδοι και δύο πλαστικές ορθογώνιες βάσεις από το υλικό ψυχοκίνησης του ΟΣΚ. Τα παιδιά σηκώνουν τα βάρη μιμούμενα τους αρσιβαρίστες με μία κίνηση (σηκώνω τα βάρη ψηλά) και με δύο κινήσεις (σηκώνω τα βάρη στο ύψος των ώμων και μετά ψηλά).

4. Ασκήσεις αναπνοής

Αναπνέουμε και κρατάμε την αναπνοή μας για ελάχιστα δευτερόλεπτα. Μοιάζουμε με φουσκωμένα μπαλόνια. Εκπνέουμε όπως ξεφουσκώνει ένα μπαλόνι άλλοτε αργά και άλλοτε γρήγορα και απότομα.

Τα παιδιά μιμούνται τις κινήσεις ενός μπαλονιού που το αφήνουμε να ξεφουσκώσει μόνο του, ενός μπαλονιού που είναι λίγο φουσκωμένο και ξεφουσκώνει απότομα, ενός μπαλονιού που ξεφουσκώνει αργά βγάζοντας έναν περίεργο ήχο.

Παιχνίδια και δραστηριότητες που μπορούν να πραγματοποιηθούν στο κλείσιμο της ενότητας

1. Γλωσσική ανάπτυξη –μίμηση

- **Στόχος:** Έλεγχος των γνώσεων που αποκτήθηκαν για τα μέρη του σώματος
Υλικό: Εικόνες παιδιών σε διάφορες στάσεις (π.χ. ένα παιδί που κρατάει τα γόνατά του, τα αυτιά του, τη μύτη του, που έχει τα χέρια του μπροστά στα μάτια, που κρατάει τις πταυόσες του, που ακουμπά το αυτί του στο γόνατο).

Περιγραφή δραστηριότητας: Ένα παιδί περιγράφει την εικόνα που βλέπει και τα υπόλοιπα μιμούνται τη στάση. Το παιδί που περιέγραψε την εικόνα ελέγχει αν τα παιδιά μιμήθηκαν σωστά τη στάση που τους περιέγραψε.

Παραλλαγή του παιχνιδιού: Ένα παιδί βλέπει την εικόνα και μιμείται τη στάση, ενώ ένα άλλο παιδί της ομάδας περιγράφει τη στάση του παιδιού χωρίς να βλέπει την εικόνα.

- **Στόχος:** Υιοθετούν διάφορες στάσεις του σώματος μετά από σχετικές οδηγίες
Υλικό: φωτογραφική μηχανή.

Περιγραφή δραστηριότητας: Η νηπιαγωγός περιγράφει μία στάση σώματος στα παιδιά, γυρίζει προς τον τοίχο κρατώντας τη φωτογραφική μηχανή, και ρωτάει τα παιδιά «ένα δύο τρία, όλοι έτοιμοι για τη φωτογραφία;». Τα παιδιά απαντούν αν είναι έτοιμα ή όχι. Αν δεν είναι έτοιμα επαναλαμβάνει τη φράση, αν είναι έτοιμα γυρίζει προς το μέρος τους, τους ζητάει να μείνουν ακίνητα και τα φωτογραφίζει.

Το ρόλο της νηπιαγωγού μπορούν να πάρουν με τη σειρά όλα τα παιδιά. Απαραίτητο για την πραγματοποίηση αυτής της δραστηριότητας είναι να έχει οριοθετήσει η νηπιαγωγός το χώρο που θα πρέπει να στέκονται τα παιδιά που μιμούνται τις στάσεις, ώστε να μπορούν να φωτογραφηθούν, καθώς και το παιδί – φωτογράφος. Επίσης απαραίτητο είναι να έχει προηγηθεί μια συζήτηση για τη φωτογραφική μηχανή.

Επέκταση της δραστηριότητας: Επίσκεψη στο φωτογραφείο, δραστηριότητες σχετικές με το θέμα.

Μετά την παραλαβή των φωτογραφιών, μπορούν να ακολουθήσουν δραστηριότητες όπως:

- Ακολουθεί συζήτηση όπου το κάθε παιδί προσπαθεί να θυμηθεί τη φωτογραφία που έβγαλε, περιγράφοντας τη στάση που απεικονίζεται σε αυτή.
- Να εντοπίσει τη φωτογραφία που έβγαλε και να περιγράψει τη στάση.
- Να μιμηθεί τη στάση και ένα παιδί από την ομάδα να εντοπίσει τη φωτογραφία και να περιγράψει τη στάση.
- Κάθε παιδί με τη σειρά λέει στην ομάδα ποια στάση του άρεσε περισσότερο ή το δυσκόλεψε περισσότερο. Δείχνει τη φωτογραφία στην ομάδα περιγράφοντας και μιμούμενο τη στάση.

2. Παιχνίδια

Στόχος: Να εντοπίσουν το μέλος του σώματος που λείπει από την κάρτα και να το ονομάσουν.

Υλικά: Διάφορες εικόνες με παιδιά όπου λείπει ένα μέλος του σώματός τους. Ένα μεγάλο κομμάτι ύφασμα

Περιγραφή δραστηριότητας: Απλώνουμε το ύφασμα στο πάτωμα, τα παιδιά κάθονται γύρω από το ύφασμα και το κρατούν σε χαμηλό ύψος. Στη μέση του υφάσματος τοποθετούμε τις εικόνες. Κάθε παιδί με τη σειρά περνάει κάτω από το πανί από τη μία άκρη ως την άλλη παίρνοντας μια εικόνα. Όταν βγει, κοιτάει την εικόνα και λέει ποιο μέλος του σώματος λείπει, δείχνοντας την εικόνα στα υπόλοιπα παιδιά για να επιβεβαιώσουν αν η απάντησή του είναι σωστή ή όχι.

1^η Παραλλαγή παιχνιδιού: Τοποθετούμε όλες τις κάρτες στο πάτωμα ώστε να τις βλέπουν όλα τα παιδιά. Ένα παιδί της ομάδας περιγράφει μία κάρτα ενώ ένα άλλο πρέπει να βρει τη σωστή κάρτα. Π.χ. «βλέπω μια κάρτα με ένα παιδί που του λείπει ο αγκώνας» κλπ..

2^η Παραλλαγή: Οι κάρτες είναι τοποθετημένες από την ανάποδη. Ένα παιδί της ομάδας παίρνει μία κάρτα, βλέπει ποιο μέλος του σώματος λείπει από το παιδί της εικόνας και δείχνοντας πάνω στον εαυτό του το συγκεκριμένο σημείο, ζητάει από ένα άλλο παιδί της ομάδας να ονομάσει το μέρος αυτό του σώματος. Στο τέλος δείχνει την κάρτα στα παιδιά για να ελέγξουν αν έδειξε το σωστό μέλος και αν το άλλο παιδί το ονόμασε σωστά.

Παραδοσιακό παιχνίδι

Τα παιδιά κάθονται σε ζευγάρια έτσι ώστε το ένα παιδί να βρίσκεται απέναντι από το άλλο με τα πόδια μαζεμένα (για να μπορούν με το χέρι τους να αγγίζουν το πρόσωπο του ζευγαριού τους). Το ένα από τα δύο παιδιά απαγγέλλει το παραδοσιακό ποιηματάκι χαϊδεύοντας το πρόσωπο του ζευγαριού του:

- Γύρω-γύρω εκκλησίτσα (με το δείκτη του χεριού του κάνει το περίγραμμα του προσώπου του)
- Δυο παραθυράκια (με το δείκτη του χεριού του κλείνει τα μάτια του)
- Μια πορτίτσα (τσιμπάει ή κλείνει τα χείλη του)
- Χριστός και παναγίτσα (τσιμπάει ή χαϊδεύει τα μάγουλά του)
- Ντιν νταν καμπανίτσα (πιάνει και κουνάει απαλά τη μύτη του).

Οι ρόλοι του ζευγαριού εναλλάσσονται.

(Το παραδοσιακό αυτό ποίημα υπάρχει σε διάφορες παραλλαγές)

3. Φωνητικές ασκήσεις

- Δείχνουμε στα παιδιά διάφορες εικόνες με πρόσωπα ανθρώπων που απεικονίζουν μια φωνητική λειτουργία (π.χ. κάποιος που τραγουδάει, γελάει, κλαίει, φωνάζει δυνατά, μιλάει κ.λπ.) Αφού περιγράψουν και συζητήσουν την κάθε εικόνα χωριστά, ονομάζουν την κάθε φωνητική λειτουργία και την παριστάνουν. Ένα παιδί ονομάζει και τα υπόλοιπα αναπαριστούν. Ένα παιδί παριστάνει τη φωνητική λειτουργία και κάποιο άλλο την ονομάζει. Ένα παιδί μιμείται μια φωνητική λειτουργία χωρίς να παράγει ήχο και τα υπόλοιπα μαντεύουν και την εκφράζουν φωνητικά.

- Παιχνίδια με τη γλώσσα μας (βοηθούν στη συνειδητοποίηση του ρόλου της γλώσσας για την άρθρωση). Η νηπιαγωγός λέει στα παιδιά ότι θα παίξουν ένα διαφορετικό παιχνίδι με ένα μέλος του σώματός τους που δεν παίζουν συνήθως. Περιγράφει τη γλώσσα και ζητάει από τα παιδιά να μαντέψουν σε ποιο μέλος αναφέρεται. Αναφέρονται στη λειτουργία και χρήση της γλώσσας. Κάνουν διάφορους πειραματισμούς. Π.χ. φωνάζουν «αααα» κανονικά, ακουμπώντας τη γλώσσα στο πάνω χείλος, βγάζοντας τη γλώσσα έξω κ.λπ. Παράγουν διάφορους ήχους με τη βοήθεια της γλώσσας, π.χ. πλαταγίζοντας τη γλώσσα, κουνώντας τη γλώσσα μέσα έξω, χτυπώντας τη γλώσσα τους στο πάνω χείλος κ.λπ.

4. Εικαστικά

Απλώνουμε δύο μεγάλα κομμάτια χαρτί του μέτρου στο πάτωμα και ζητάμε από δύο παιδιά να ξαπλώσουν πάνω στα χαρτιά, το ένα σε ύππια και το άλλο σε πρηνή θέση και σχεδιάζουμε το περίγραμμα του σώματός τους. Ζητάμε από ένα παιδί να ζωγραφίσει στο ένα περίγραμμα τα εξωτερικά χαρακτηριστικά του προσώπου (περίγραμμα παιδιού σε ύππια θέση). Αφού πρώτα ανακοινώσει στην ομάδα τι θα ζωγραφίσει, του δίνουμε τη δυνατότητα να παρατηρήσει σε έναν καθρέφτη το συγκεκριμένο σημείο του προσώπου του, του ζητάμε να μας περιγράψει σε ποιο σημείο βρίσκεται (π.χ. τα φρύδια είναι πάνω, η μύτη κάτω από τα μάτια και πάνω από τα χείλη κ.λπ.). Στο περίγραμμα του παιδιού που ήταν σε πρηνή θέση ζητούμε από τα παιδιά να ζωγραφίσουν τα μαλλιά του. Κολλάμε τα δύο περιγράμματα στον τοίχο και παίζουμε με τα παιδιά διάφορα παιχνίδια.

- Ζητάμε από τα παιδιά να μας δείξουν τα διάφορα μέλη τους σώματος ή τη θέση που βρίσκονται διάφορα μέλη του σώματος πάνω στον εαυτό τους στην αρχή και πάνω στα δύο περιγράμματα μετά.
- Περιγράφοντας τη λειτουργία ή τη χρηστικότητα κάποιου μέλους ζητάμε από τα παιδιά να το ονομάσουν και να μας το δείξουν πάνω στο περίγραμμα.
- Ένα παιδί ονομάζει και δείχνει ένα μέλος πάνω στα περιγράμματα και ένα άλλο περιγράφει τη λειτουργία τους ή τη χρηστικότητά τους ή μιμείται κάποιες χαρακτηριστικές κινήσεις του συγκεκριμένου μέλους.
- Κλείνουμε τα μάτια ενός παιδιού με ένα μαντήλι και του ζητάμε να μας δείξει με το δάχτυλό του ένα συγκεκριμένο μέλος του σώματος στο περίγραμμα. Ανοίγουμε τα μάτια του παιδιού πριν πάρει το χέρι του από το σημείο που έδειξε και ελέγχει αν έδειξε το μέρος που του ζητήσαμε ή όχι.
- Αν υπάρχει η δυνατότητα καλό είναι να σχεδιάσουμε σε χαρτί μέτρου τα περιγράμματα του σώματος όλων των παιδιών (η νηπιαγωγός σχεδιάζει το περίγραμμα του κάθε παιδιού ή τα παιδιά σχηματίζουν ζευγάρια και το ένα παιδί σχεδιάζει το περίγραμμα του άλλου) το οποίο θα έχει τη δυνατότητα αν θέλει να χρωματίσει ή να κολλήσει πάνω του κομμάτια από ύφασμα για ρούχα ή να σχεδιάσει πάνω του μόνο τα χαρακτηριστικά του προσώπου.

- Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να ζωγραφίσουν το εαυτό τους σε $\frac{1}{2}$ χαρτί του A4. Κάθε παιδί δείχνει τη ζωγραφιά του στην ομάδα με τη σειρά και περιγράφει τον εαυτό του. Δίνουμε στα παιδιά ένα μεγάλο κομμάτι χαρτόνι και τους ζητάμε να κολλήσουν στη μία μεριά τη ζωγραφιά που ζωγράφισαν πριν ξεκινήσουμε τις δραστηριότητες για το γνωστικό σχήμα του σώματος και στην άλλη αυτή που ζωγράφισαν τώρα. Η νηπιαγωγός ζητά από κάθε παιδί σε εξατομικευμένο επίπεδο να συγκρίνει και να σχολιάσει τις δύο ζωγραφιές.
- Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να φτιάξουν τον εαυτό τους με πλαστελίνη πάνω σε ένα κομμάτι κάνσον. Μετά περνούν την κατασκευή τους με ένα πινέλο βουτηγμένο σε κρυσταλιζέ ατλακόλ. Στολίζουν το περίγραμμα με μικρά κομμάτια πολύχρωμων χαρτιών φτιάχνοντας μια κορνίζα.

ΕΝΟΤΗΤΑ: Αμφιπλευρικότητα - σχέσεις στο χώρο

Κατευθύνσεις: ΠΑΙΔΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ
ΠΑΙΔΙ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Άξονες: Προγράμματα σχεδίασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων φυσικής αγωγής:

Ανθρωπογενές περιβάλλον και αλληλεπίδραση

Ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν:

- Γνώση και διαχωρισμός των δύο πλευρών του σώματός τους
- Συνειδητοποίηση της επικρατέστερης πλευράς
- Διεύρυνση του χώρου και προσανατολισμός σε σχέση με το σώμα μας και με άλλα σταθερά σημεία αναφοράς
- Απεικόνιση του χώρου με απλά μέσα. Περιγραφή μετακινήσεων και διαδρομών

Εμπλεκόμενες κατευθύνσεις:

- Μαθηματικά
- Προφορική επικοινωνία
- Παιδί και περιβάλλον: Φυσικό περιβάλλον και αλληλεπίδραση
- Παιδί και δημιουργική έκφραση : Δραστηριότητες εικαστικών Δραστηριότητες δραματικής τέχνης

Βασικές επιδιώξεις σχεδίου διδασκαλίας:

• Να ανακαλύψουν και τις δύο πλευρές του σώματός τους• Να αποκτήσουν την αίσθηση της συμμετρίας των δύο πλευρών σε σχέση με το σώμα τους• Να διαχωρίζουν τις δύο πλευρές του σώματός τους• Να αναγνωρίζουν και να συνειδητοποιήσουν την επικρατέστερη πλευρά τους• Να συνειδητοποιήσουν τις έννοιες δεξί –αριστερό σε σχέση με το σώμα τους• Να προσανατολίζονται στο χώρο με σημείο αναφοράς τις δύο πλευρές του σώματός τους

1^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Ανακάλυψη των δύο πλευρών του σώματος
- Ισόρροπη ανάπτυξη των δύο πλευρών

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Υλικά: Διάφορα όργανα γυμναστικής (ράβδοι, σακουλάκια, στεφάνια, τουβλάκια) ταμπουρίνο, ξυλάκια

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά μια αυτοσχέδια ιστορία και τα παιδιά εκτελούν διάφορες ασκήσεις μιμούμενα τον ήρωα της ιστορίας, (Ο ρυθμός δίνεται με το ταμπουρίνο):

«Ο Γιάννης σήμερα το πρωί ξύπνησε κακόκεφος και θυμωμένος. Σηκώνεται από το κρεβάτι και:

Προετοιμασία:

Περπατάει μια **με αργά** και μια με **γρήγορα** βήματα στο δωμάτιο του, (η νηπιαγωγός ή ένα παιδί δίνει το ρυθμό με τα ξυλάκια).

Δράση:

- Τεντώνει στο πλάι μια το ένα και μια το άλλο χέρι
- Σηκώνει το ένα του χέρι του ψηλά, το κατεβάζει πίσω από το κεφάλι του, το κρύβει πίσω στην πλάτη του. (Επανάληψη της άσκησης και με το άλλο χέρι).
- Χτυπάει απαλά με το ένα του χέρι το ένα του μάγουλο και με το άλλο του χέρι το άλλο μάγουλο.
- Ξύνει με το ένα του χέρι το ένα του αυτί, και με το άλλο χέρι το άλλο αυτί.
- Νιώθει κουρασμένος κα κάθεται στο πάτωμα.
- Σηκώνει το ένα του πόδι ψηλά και το κατεβάζει κάτω. (Επανάληψη της άσκησης και με το άλλο πόδι)
- Διπλώνει το ένα του πόδι και πιάνει το γόνατό του με το ένα χέρι. (Επανάληψη της άσκησης και με το άλλο πόδι και χέρι)
- Πλιάνει τη μύτη του παπούτσιού του με το ένα χέρι και την άλλη με το άλλο.
- Συνεχίζει να νιώθει κακόκεφος. Ξαπλώνει στο πάτωμα με τεντωμένα πόδια
- Κάνει το ένα του χέρι μαξιλάρι και ακουμπάει το κεφάλι του πάνω, δεν βολεύεται, κάνει το άλλο του χέρι μαξιλάρι.
- Γυρίζει από τη μία και την άλλη πλευρά.
- Κλείνει με το ένα του χέρι το ένα του μάτι και μετά το άλλο.
- Έτσι μοιάζει με πειρατής. Να ένα ωραίο παιχνίδι που μπορεί να παίξει για να φτιάξει το κέφι του πρώτα όμως πρέπει να τακτοποιήσει το δωμάτιό του.

Αξιολόγηση:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μεταφέρουν όργανα γυμναστικής με διάφορους τρόπους από το ένα σημείο της τάξης σε ένα άλλο ή σε μια καθορισμένη διαδρομή (με συγκεκριμένο σημείο εκκίνησης, επιστροφής και τέλος διαδρομής τα οποία ορίζει από την αρχή με αυτοκόλλητη ταινία, πχ. γύρω από τρία τραπέζια ενωμένα στο μήκος τους).

- Να περπατήσουν χρησιμοποιώντας τη ράβδο της γυμναστικής για μπαστούνι με το ένα χέρι και στην επιστροφή με το άλλο.
- Να μεταφέρουν ένα στεφάνι γυμναστικής στον ένα ώμο και να το επιστρέψουν στον άλλο ώμο.
- Να μετακινήσουν ένα μεγάλο τουβλάκι σπρώχνοντάς το με το ένα πόδι και να το επιστρέψουν με το άλλο.
- Να μετακινηθούν ισορροπώντας στο ένα τους πόδι ένα σακουλάκι γυμναστικής και να το επιστρέψουν με το άλλο πόδι.

Τώρα ο Γιάννης μπορεί να παίξει με τους φίλους του το παιχνίδι με τους πειρατές. Ας ξεκουραστεί όμως πρώτα λίγο.

Χαλάρωση:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να καθίσουν στο πάτωμα με μαζεμένα πόδια και να εκτελέσουν διάφορες ασκήσεις.

- Να τεντώσουν και να μαζέψουν μια το ένα τους πόδι και μια το άλλο.
- Να ακουμπήσουν το ένα τους αυτί στον ένα ώμο και μετά το άλλο τους αυτί στον άλλο ώμο.
- Να βάλουν τα χέρια τους στη μέση και να τεντώνουν στο πλάι το ένα τους χέρι και μετά το άλλο.
- Να σηκώσουν ψηλά τα δυο τους χέρια και να κατεβάσουν πρώτα το ένα και μετά το άλλο.
- Να χαϊδέψουν τα μαλλιά τους και το πρόσωπό τους από τη μία πλευρά με το ένα χέρι και από την άλλη μεριά με το άλλο χέρι.
- Να σηκωθούν όρθιοι να πάρουν μια βαθιά αναπνοή από τη μύτη και να εκπνεύσουν από το στόμα.
- Χαρούμενοι να κάνουν μια στροφή γύρω από τον εαυτό τους.

Τώρα νιώθει καλύτερα. Μόλις φάει το πρωινό του μπορεί να καλέσει τους φίλους του για να παίξουν το παιχνίδι με τους πειρατές.

Εμπλουτισμός:

1. Το παιχνίδι των πειρατών

Υλικά: Καρεκλάκια της τάξης, ράβδοι γυμναστικής.

Περιγραφή δραστηριότητας: Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία και τα παιδιά μιμούνται τις κινήσεις που αναφέρονται στην ιστορία, (οι ασκήσεις μπορούν να συνοδεύονται από ένα αργό ρυθμικό κομμάτι). Για καράβι τα παιδιά χρησιμοποιούν ένα καρεκλάκι.

«Ο Γιάννης σήμερα δεν έχει σχολείο. Κάλεσε τους φίλους του στο σπίτι για να παίξουν το παιχνίδι με τους πειρατές. Όλοι είναι πολύ χαρούμενοι, θέλουν να ταξιδέψουν σε μια βαθιά θάλασσα που θα έχει μικρά αλλά και μεγάλα κύματα, να ζήσουν πολλές περιπέτειες και στο τέλος να ανακαλύψουν έναν μεγάλο θησαυρό. Παιρνουν όλοι από μία ράβδο και ένα καρεκλάκι κάθονται πάνω, αυτό θα είναι το καράβι τους και ξεκινούν για το μεγάλο ταξίδι».

- Κάνουν κουπί με το ένα τους μόνο χέρι από τη μία πλευρά και μετά με το άλλο χέρι από την άλλη πλευρά.
- Κάνουν κουπί κρατώντας τη ράβδο με τα δυο τους χέρια από τη μία και την άλλη πλευρά
- Άλλαζουν θέση στο καράβι τους κουβαλώντας με το ένα τους χέρι το καρεκλάκι και με το άλλο το κουπί (ράβδος γυμναστικής).
- Στις παύσεις της μουσικής κάθονται στο καράβι τους (καρεκλάκι) σε διάφορες στάσεις πχ. με το ένα πόδι πάνω στο άλλο(σταυροπόδι) αλλάζοντας τη θέση των ποδιών για να ξεκουραστούν, κρατώντας με το ένα χέρι το κουπί και με το άλλο το μάγουλό τους σκέφτονται ποια πορεία θα ακολουθήσουν κ.λπ.)
- Βλέπουν με το κιάλι τους (χέρι) με το ένα μάτι και μετά με το άλλο. Στην αρχή με τα δυο τους χέρια και μετά με το ένα και το άλλο χέρι (δεξί χέρι –δεξί μάτι κ.λπ.)
- Η δραστηριότητα μπορεί να συνεχιστεί με τα παιδιά να ανακαλύπτουν ένα θησαυρό (πχ. υλικά από το βαγονέτο γυμναστικής ή παιχνίδια από το οικοδομικό υλικό) και να τον κουβαλούν στο καράβι τους χρησιμοποιώντας εναλλάξ τα χέρια τους και τα πόδια τους.

Επέκταση της δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός θαυμάζει τον θησαυρό του κάθε πειρατή και ζητάει από τον καθένα να της πει με ποιο τρόπο κουβάλησε το θησαυρό στο καράβι (παραγωγή λόγου).

Παιχνίδι με τα σακουλάκια γυμναστικής:

- Τα παιδιά μετακινούνται στο χώρο κουβαλώντας το σακουλάκι τους με διάφορους τρόπους πχ. στο ένα και στο άλλο χέρι, στον ένα και τον άλλο ώμο, στο ένα και στο άλλο πόδι.
- Τα παιδιά κάθονται σε ένα καρεκλάκι ή στο πάτωμα και παίζουν με το σακουλάκι τους.
- Πετούνε το σακουλάκι τους από το ένα χέρι στο άλλο.
- Πετούνε το σακουλάκι τους ψηλά με το ένα χέρι και το πιάνουν με το ίδιο (εναλλαγή χεριών).
- Γυρνούν το σακουλάκι τους γύρω από το σώμα τους δίνοντάς το από το ένα χέρι στο άλλο πίσω από την πλάτη και από μπροστά.
- Κάνοντας κουτσό με το ένα και το άλλο πόδι γύρω από το καρεκλάκι τους κρατώντας το σακουλάκι τους με το ένα ή το άλλο χέρι.

Επέκταση της δραστηριότητας

1. Παιχνίδι αφής:

Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά: *Προχθές οι πειρατές που έπαιζαν εδώ στο σχολείο ξέχασαν ένα μικρό σακούλι με διάφορα αντικείμενα. Θέλετε να δείτε τι έχει μέσα;*

Υλικά: Δύο άδεια κουτιά από παπούτσια 'Ένα σακούλι με διάφορα αντικείμενα σκληρά και μαλακά. Τα αντικείμενα τοποθετούνται ανακατεμένα στο πάτωμα. (καλό είναι πριν το παιχνίδι όλα τα παιδιά γνωρίζουν ποια αντικείμενα είναι μαλακά και ποια σκληρά).

Περιγραφή δραστηριότητας:

1^η επιλογή: Το κάθε παιδί παίρνει ένα μαλακό αντικείμενο με το ένα του χέρι και ένα σκληρό με το άλλο και τα τοποθετεί στα αντίστοιχα κουτιά.

2^η επιλογή: Τα αντικείμενα είναι ταξινομημένα μέσα στα δύο κουτιά. 'Ένα παιδί με κλειστά μάτια πιάνει ένα αντικείμενο από κάθε κουτί. Δείχνει και λέει στα υπόλοιπα παιδιά σε ποιο χέρι κρατάει το σκληρό και σε ποιο το μαλακό αντικείμενο πχ. με αυτό το χέρι κρατάω κάτι σκληρό κλπ. (για να δυσκολέψουμε λίγο το παιχνίδι αλλάζουμε κάθε φορά τη θέση των κουτιών)

2. Παιχνίδι όσφρησης:

Υλικά: δύο ίδια βάζα όπου μέσα στο ένα έχουμε βάλει κολόνια ενώ στο άλλο νερό.

Περιγραφή δραστηριότητας: Το κάθε παιδί κλείνει τα μάτια του και του δίνουμε τα δύο βάζα στα χέρια του. Αφού μυρίσει και τα δύο ανακοινώνει στα παιδιά σε ποιο χέρι κρατάει το βάζο που μυρίζει όμορφα και σε ποιο αυτό που δεν μυρίζει. 'Ένα άλλο παιδί από την ομάδα μπορεί να κάνει το έλεγχο μυρίζοντας το κάθε βάζο που κρατάει το παιδί πταίκτης.

2^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Διαχωρισμός των δύο πλευρών του σώματος

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά: Χάρτινα πιάτα, ποτήρια και κουταλάκια μιας χρήσης, χυμός, μπισκότα ή φρούτα μήλο και πορτοκάλι.

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός προτείνει στα παιδιά να κάνουν μια ωραία γιορτή σήμερα στην τάξη τους και τα παροτρύνει να πάρει ο καθένας τους από ένα ποτήρι, ένα πιάτο και ένα κουταλάκι και να τα τοποθετήσουν στα τραπέζια της τάξης.

Ζητάει από τα παιδιά στο ρυθμό μιας χαρούμενης μουσικής:

Προετοιμασία

- Να χορέψουν στο ρυθμό της μουσικής σε όλο το χώρο της τάξης και στην παύση να σταθούν μπροστά σε κάποια θέση του τραπεζιού.
- Να χορέψουν χωρίς να μετακινηθούν από τη θέση τους.

Δράση

- Στην παύση της μουσικής να πάρουν στο ένα τους χέρι το ποτήρι
- Να χορέψουν κρατώντας το ποτήρι στο ένα τους χέρι γύρω από το τραπέζι τους.
- Στην παύση της μουσικής να πάρουν στο άλλο τους χέρι το πιάτο
- Να χορέψουν κρατώντας το ποτήρι στο ένα τους χέρι και το πιάτο στο άλλο
- Στην παύση της μουσικής να κάνουν πως πίνουν χυμό από το ποτήρι τους και να το αφήσουν στο τραπέζι.
- Να χορέψουν μόνο με το πιάτο στο χέρι
- Στην παύση της μουσικής να πάρουν ένα κουτάλι στο άλλο τους χέρι και να κάνουν πως τρώνε τούρτα.
- Να χορέψουν με το κουτάλι στο ένα χέρι και το πιάτο στο άλλο σηκώνοντας μια το ένα χέρι τους ψηλά και μια το άλλο
- Στην παύση της μουσικής να μπουν ο ένας πίσω από τον άλλο. Όλοι κρατούν με το ίδιο χέρι το πιάτο και στο άλλο το κουτάλι.
- Να μετακινηθούν στη γραμμή στο ρυθμό της μουσικής σηκώνοντας ψηλά μια το χέρι που κρατούν το πιάτο και μια αυτό που κρατούν το κουτάλι.
- Να κουνήσουν στο πλάι μια το ένα τους χέρι και το αντίστοιχο πόδι και μετά το άλλο χέρι με το αντίστοιχο πόδι.
- Στην παύση της μουσικής να κρατήσουν το κουτάλι τους όρθιο και να τοποθετήσουν πάνω σ' αυτό ανάποδα το ποτήρι τους.

- Να μετακινηθούν στο χώρο, κρατώντας το πιάτο τους στην ανοιχτή παλάμη του ενός χεριού τους και στο άλλο το κουτάλι με το αναποδογυρισμένο ποτήρι.
- Στην παύση της μουσικής να σταθούν μπροστά σε ένα τραπέζι να αφήσουν το ποτήρι με το κουτάλι και να μετακινήσουν το πιάτο τους από το ένα χέρι στο άλλο με διάφορους τρόπους πχ. από μπροστά, πίσω από την πλάτη τους περνώντας το κάτω από τα ανοιχτά τους πόδια, πάνω από το κεφάλι.
- Η άσκηση επαναλαμβάνεται και κρατώντας το κουτάλι με το αναποδογυρισμένο ποτήρι.

Αξιολόγηση

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να κρατήσουν το πιάτο τους με το ένα χέρι, να βρουν μια ήσυχη γωνιά και να καθίσουν κάτω.

- Τα παιδιά κάθονται στο πάτωμα με μαζεμένα τα πόδια, αφήνουν το πιάτο τους στο πλάι από τη μία μεριά και όση ώρα κρατάει η μουσική εκτελούν διάφορες ασκήσεις με το χέρι που είναι από τη μεριά του πιάτου, πχ. κάνουν το χέρι τους έλικα που γυρίζει, φτερό πουλιού που πετάει, χαϊδεύουν το αντίστοιχο αυτί, φουσκώνουν και ξεφουσκώνουν το αντίστοιχο μάγουλο.
- Εκτελούν διάφορες κινήσεις με το αντίστοιχο πόδι πχ. το τεντώνουν και το μαζεύουν το απομακρύνουν από το άλλο και το επαναφέρουν πίσω, κρατούν το ρυθμό της μουσικής χτυπώντας το πέλμα τους στο πάτωμα.
- Στην παύση της μουσικής αλλάζουν θέση στο πιάτο τους και εκτελούν τις αντίστοιχες κινήσεις με τα μέλη της άλλης πλευράς του σώματος τους.

Χαλάρωση

Τα παιδιά σηκώνονται όρθια στέκονται μπροστά στο πιάτο τους. Το πιάτο τους είναι γεμάτο χρυσόσκονη.

- Σκύβουν κάτω, παίρνουν με τα δύο τους χέρια τη φανταστική χρυσόσκονη, σηκώνουν σιγά-σιγά τα χέρια τους πάνω ως το στήθος και πετάν τη χρυσόσκονη ψηλά με δύναμη.
- Αγκαλιάζουν το σώμα τους και σιγά-σιγά κάθονται κάτω μαζεμένα σαν μια μπάλα με τα μάτια κλειστά. Ήταν ένα πολύ όμορφο όνειρο αυτό που έζησαν.

Η δραστηριότητα μπορεί να κλείσει με χυμό και μπισκότα ή φρούτα, τα οποία θα σερβιριστούν τα παιδιά μόνα τους.

Εμπλουτισμός

1. Δραστηριότητα με χαρτοπετσέτες δύο χρωμάτων. Η δραστηριότητα συνοδεύεται με μουσική

Στο νηπιαγωγείο φύσηξε σήμερα ένα πολύ δυνατός αέρας. Πήρε όλες τις χαρτοπετσέτες και τις σκόρπισε στο πάτωμα.

Τα παιδιά παίρνουν από μία χαρτοπετσέτα διαφορετικού χρώματος σε κάθε χέρι και με το σύνθημα «φύσηξε δυνατός αέρας» πετούν τις χαρτοπετσέτες τους με δύναμη ψηλά και τις αφήνουν να πέσουν κάτω.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά:

- Να περπατήσουν στο χώρο ανάμεσα στις χαρτοπετσέτες χωρίς να τις πατήσουν.
- Να εκτελέσουν διάφορες κινήσεις με το ένα και το άλλο χέρι κρατώντας τις χαρτοπετσέτες στο χέρι, πχ., να πάρουν μια ροζ στο ένα τους χέρι και μια άσπρη στο άλλο και να εκτελέσουν διάφορες κινήσεις με το ένα και το άλλο χέρι κ.λπ.
- Να μιμηθούν διάφορες κινήσεις εντόμων με το ένα χέρι και μετά με το άλλο πχ. το κουνουπάκι που πετάει:

Ένα μικρό αλλά πολύ ενοχλητικό κουνούπι τρύπωσε το βράδυ στο δωμάτιο μου και δεν μ' αφήνει να κοιμηθώ. Τα παιδιά παράγουν τον ήχο του κουνουπιού και μιμούνται με το δάχτυλο του ενός χεριού το πέταγμά του. Το κουνούπι σταματά σε διάφορα σημεία του σώματός τους στο ένα μάγουλο, στο ένα τους αυτί, στο ένα τους μάτι, στο πόδι κ.λπ. (αγγίζουν με το δάχτυλό τους τα διάφορα σημεία) με το άλλο τους χέρι διώχνουν το κουνουπάκι. Τα χέρια εναλλάσσονται.

2.Οι δείκτες του ρολογιού:

Τα παιδιά ξαπλώνουν στο πάτωμα το ένα μακριά από το άλλο με τα πόδια τεντωμένα και τα χέρια κολλημένα στο σώμα τους και γίνονται οι δείκτες ενός χαλασμένου ρολογιού, που πάνε μια μπροστά και μια πίσω. Τα παιδιά σε κάθε «τίκ» απομακρύνουν το ένα τους πόδι από το άλλο και το αντίστοιχο χέρι προς το πλάι. Στο «τακ» τα επαναφέρουν στην αρχική τους θέση, στον επόμενο τόνο γίνεται εναλλαγή ποδιού και χεριού.

Επέκταση της δραστηριότητας

Εικαστικά:

Τα παιδιά ζωγραφίζουν το πιάτο που χρησιμοποίησαν σε προηγούμενη δραστηριότητα με δακτυλομπογίες.

Αντιστοίχηση:

Τα παιδιά σχεδιάζουν τις παλάμες τους πάνω στις χαρτοπετσέτες που χρησιμοποίησαν σε προηγούμενη δραστηριότητα (τη μία τους παλάμη στη λευκή χαρτοπετσέτα και την άλλη στην ροζ).

Οι χαρτοπετσέτες συγκεντρώνονται και χωρίζονται σε δύο ομάδες ανάλογα με το χρώμα τους. Το κάθε παιδί με τη σειρά προσπαθεί να βρει τις παλάμες που σχεδίασε αντιστοιχίζοντας την κάθε του παλάμη με αυτές που είναι σχεδιασμένες πάνω στις χαρτοπετσέτες.

Παιχνίδια στην αυλή:

1^η Επιλογή: Το κάθε παιδί με τη σειρά πετάει το πιάτο του όσο πιο ψηλά γίνεται με το ένα του χέρι και μετά με το άλλο. Η νηπιαγωγός ρωτάει το κάθε παιδί να της πει με ποιο χέρι ήταν πιο εύκολο να το πετάξει και με ποιο τα κατάφερε καλύτερα;

2^η Επιλογή: Ορίζουμε ένα σημείο από το οποίο το κάθε παιδί μπορεί να πετάξει το πιάτο του όσο πιο μακριά γίνεται με το ένα του χέρι. Στο σημείο που έχει φτάσει το πιάτο του τοποθετεί έναν κώνο και πετάει το πιάτο του με το άλλο χέρι. Η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε παιδί να της πει με ποιο χέρι πέταξε πιο μακριά το πιάτο του.

Ταξινόμηση:

Το κάθε παιδί παίρνει μια ροζ χαρτοπετσέτα με το ένα χέρι και μία άσπρη με το άλλο του χέρι. Κάνει τις χαρτοπετσέτες που κρατάει μικρές μπαλίτσες και με τη σειρά πετούνε τις μπαλίτσες τους σε ένα καλάθι από μία συγκεκριμένη απόσταση.

Στο τέλος τα παιδιά χωρίζουν τις μπάλες που έμειναν έξω από το καλάθι σε δύο ομάδες ροζ μπάλες και λευκές. Συγκρίνουν τις δύο ομάδες (ποιες είναι περισσότερες). Το ίδιο κάνουν και με τις μπάλες που μπήκαν μέσα στο καλάθι.

3^η Υποενότητα

Στόχος:

- Αναγνώριση και συνειδητοποίηση της επικρατέστερης πλευράς

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Προϋποθέσεις: Να έχουν προηγηθεί δραστηριότητες ανακάλυψης, ισόρροπης ανάπτυξης και διαχωρισμού των δύο πλευρών του σώματος.

Παρατηρήσεις: Τα παιχνίδια για την ανακάλυψη της επικρατέστερης πλευράς μπορούν να γίνουν εξατομικευμένα, σε ζευγάρια ή με μικρές ομάδες παιδιών ώστε να μπορεί ο εκπαιδευτικός να εντοπίσει τυχόν προβλήματα και δυσκολίες που αντιμετωπίζουν κάποια παιδιά.

Το κάθε παιδί επιλέγει μόνο του ποιο χέρι, πόδι ή μάτι θα χρησιμοποιήσει πρώτο σε κάθε δραστηριότητα.

Ο εκπαιδευτικός παρατηρεί:

- Ποιο χέρι χρησιμοποιεί πρώτα το παιδί για να εκτελέσει την κάθε δραστηριότητα
- Την ευκολία με την οποία εκτελεί την κάθε δραστηριότητα με το κάθε του χέρι.
- Ζητάει από το κάθε παιδί να της πει με ποιο χέρι τα κατάφερε καλύτερα και ήταν πιο εύκολο.
- Ονομάζει το χέρι του παιδιού με το οποίο εκτέλεσε με μεγαλύτερη ευκολία την δραστηριότητα (δεξί ή αριστερό χέρι)

Τα παιχνίδια που ακολουθούν είναι ενδεικτικά, η σειρά με την οποία πραγματοποιούνται δεν παίζει σημαντικό ρόλο.

Μπορούν να γίνουν οποιοδήποτε χρονικό διάστημα της ημέρας.

Περιγραφή δραστηριοτήτων

Άνω άκρα

- 1^ο παιχνίδι:

Υλικά: Δύο μικροί δίσκοι σερβιρίσματος, δύο κόκκινα σακουλάκια γυμναστικής τα οποία είναι τοποθετημένα στην αρχή της κάθε διαδρομής και δύο κίτρινα τα οποία είναι τοποθετημένα στο τέλος της κάθε διαδρομής.

Περιγραφή παιχνιδιού: Τα παιδιά ανά δύο ακούγοντας το σύνθημα (πχ. χτύπημα στο ταμπουρίνο ή σφύριγμα) θα πρέπει να διανύσουν τη διαδρομή κρατώντας το δίσκο με το σακουλάκι με όποιο χέρι εκείνα επιλέξουν. Να επιστρέψουν αλλάζοντας το σακουλάκι στο δίσκο και κρατώντας το δίσκο στο άλλο τους χέρι.

- 2^ο παιχνίδι

Υλικά: Δύο κύκλοι σχεδιασμένοι στο πάτωμα σε μικρή απόσταση ο ένας από τον άλλο, μικρά αντικείμενα πχ. δέκα μικροί κύβοι, μέσα στον έναν κύκλο, μικρό σκουπάκι.
Περιγραφή δραστηριότητας: Το κάθε παιδί μεταφέρει τα τουβλάκια από τον ένα κύκλο στον άλλο, κρατώντας το σκουπάκι με το χέρι που θα επιλέξει. Να επιστρέψει τα τουβλάκια στον άλλο κύκλο κρατώντας το σκουπάκι με το άλλο χέρι.

- 3^ο Παιχνίδι

Υλικά: Δύο μεγάλα κομμάτια φελιζόλ διαφορετικού χρώματος όπου πάνω στο καθένα έχουμε σχεδιάσει μια γραμμή, ένα κουπάκι μικρό με 6 καρφίτσες ή πινέζες ανακοινώσεων.

Περιγραφή δραστηριότητας: Το κάθε παιδί καρφώνει με το ένα χέρι τρεις καρφίτσες πάνω στη ευθεία γραμμή που έχουμε σχεδιάσει στο ένα φελιζόλ και τρεις καρφίτσες με το άλλο χέρι πάνω στην ευθεία του άλλου φελιζόλ.

- 4^ο Παιχνίδι

Υλικά: Δύο σακουλάκια διαφορετικού χρώματος, ένα στεφάνι γυμναστικής

Περιγραφή δραστηριότητας: Το κάθε παιδί μπαίνει μέσα στο στεφάνι και πετάει το ένα σακουλάκι όσο πιο μακριά γίνεται με το ένα χέρι και το άλλο με το άλλο χέρι. Ποιο σακουλάκι πήγε πιο μακριά;

- 5^ο Παιχνίδι

Υλικά: Κουβαδάκι με άμμο. Καθορισμένη διαδρομή

Περιγραφή δραστηριότητας: Το κάθε παιδί κουβαλάει το κουβαδάκι με το ένα του χέρι από την αρχή ως το τέλος της διαδρομής και επιστρέφει κουβαλώντας το κουβαδάκι με το άλλο χέρι.

- 6^ο Παιχνίδι

Υλικά: Δύο μπαλόνια κρεμασμένα λίγο πιο πάνω από το ύψος των παιδιών. Σημεία εκκίνησης από κάθε πλευρά των μπαλονιών, δύο μέτρα πιο μακριά.

Περιγραφή δραστηριότητας: Το κάθε παιδί ξεκινώντας από το σημείο εκκίνησης τρέχει και χτυπάει με το ένα του χέρι το ένα μπαλόνι. Στην επιστροφή βάζει το χέρι που χρησιμοποίησε πίσω στην πλάτη του, τρέχει και χτυπάει το άλλο μπαλόνι με το άλλο του χέρι.

- 7^ο Παιχνίδι

Υλικά: Ένα μεγάλο τετράγωνο χωρισμένο σε πολλά μικρότερα τετράγωνα τα οποία είναι χρωματισμένα με διάφορα χρώματα, Καρφίτσωμένο πάνω σε ένα ταμπλό, καρφίτσες ανακοινώσεων (σημ. τα παιδιά πρέπει να γνωρίζουν τα χρώματα του τετραγώνου).

Περιγραφή δραστηριότητας: Το κάθε παιδί τοποθετεί μία καρφίτσα στο χρώμα που του ζητάμε με το χέρι που εκείνο επιλέγει και μία με το άλλο.

- 8° Παιχνίδι

Υλικά: φύλλα εφημερίδας (1/2 της σελίδας) ή δύο κομμάτια αλουμινόχαρτο ένα καλάθι, ένα στεφάνι

Περιγραφή δραστηριότητας: Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Η νηπιαγωγός δίνει σε κάθε παιδί δύο φύλλα εφημερίδας. Ζητάει από τα παιδιά να τσαλακώσουν με κάθε τους χέρι ένα φύλλο χαρτιού ή αλουμινόχαρτου και να το κάνουν μια μπάλα. Κρατώντας τις μπάλες που έφτιαξαν με τα αντίστοιχα χέρια παρατηρούν με ποιο χέρι έφτιαξαν την καλύτερη. Τα παιδιά με τη σειρά πετάνε την κάθε τους μπάλα σε ένα καλάθι που βρίσκεται στο κέντρο του κύκλου.

- 9° Παιχνίδι

Υλικά: μικρές μπάλες (τένις), τούβλα από το υλικό ψυχοκίνησης.

Περιγραφή δραστηριότητας: Ζητάμε από τα παιδιά να φτιάξουν ένα τετράγωνο ανοιχτό από τη μία πλευρά, με τρία τούβλα από το υλικό ψυχοκίνησης. Από ένα συγκεκριμένο σημείο κυλούν την μπάλα τους με το ένα και μετά με το άλλο χέρι με στόχο να την βάλουν μέσα στο ανοιχτό τετράγωνο.

- 10° Παιχνίδι

Υλικά: Δύο μεγάλα κομμάτια χαρτιού (A3) καρφιτσωμένα στο ταμπλό, μαρκαδόροι.

Περιγραφή δραστηριότητας: Τα παιδιά κάθονται στα καρεκλάκια ή στο πάτωμα σε μία σειρά. Η νηπιαγωγός κυλάει μια μπάλα σε ένα παιδί. Το παιδί που πιάνει την μπάλα πάει στο ταμπλό και ζωγραφίζει στο ένα χαρτί έναν κύκλο με το ένα του χέρι και στο άλλο χαρτί έναν κύκλο με το άλλο χέρι. Μετά κυλάει την μπάλα σε ένα άλλο παιδί.

Κάτω άκρα

- 1° Παιχνίδι

Υλικά: Δύο μπαλόνια διαφορετικού χρώματος.

Περιγραφή δραστηριότητας: Ορίζουμε ένα σημείο εκκίνησης πχ. μια γραμμή και σε ευθεία γραμμή σε απόσταση δύο περίπου μέτρων τοποθετούμε το μπαλόνι. Το κάθε παιδί στέκεται μπροστά στη γραμμή και τρέχοντας κλωτσάει το μπαλόνι με το πόδι που επιλέγει το ίδιο. Επαναλαμβάνει τη δραστηριότητα με το άλλο πόδι.

- 2° Παιχνίδι

Υλικά: Μπάλα, ένα στεφάνι δύο καρεκλάκια

Περιγραφή δραστηριότητας: σταθεροποιούμε το στεφάνι όρθιο ανάμεσα στα καρεκλάκια μπροστά από έναν τοίχο. Τοποθετούμε σε ευθεία γραμμή και σε απόσταση δύο μέτρων μια μπάλα. Το κάθε παιδί κλωτσάει την μπάλα μέσα στο στεφάνι με το ένα και μετά με το άλλο πόδι.

- 3^ο Παιχνίδι

Υλικά: Στεφάνια, μουσική

Περιγραφή δραστηριότητας: Τα παιδιά κρατώντας το στεφάνι τους στο χέρι κινούνται στο χώρο στο ρυθμό της μουσικής. Στην παύση της μουσικής αφήνουν το στεφάνι τους κάτω και πηδούν γύρω από το στεφάνι τους με το ένα τους πόδι και μετά με το άλλο.

- 4^ο Παιχνίδι

Υλικά: Τούβλα από το υλικό ψυχοκίνησης

Περιγραφή δραστηριότητας: Καθορίζουμε μία διαδρομή ή σχεδιάζουμε με χαρτοτέπ μία γραμμή στο πάτωμα. Το κάθε παιδί πρέπει να μετακινήσει το τούβλο του σπρώχνοντας το με το ένα πόδι από την αρχή ως το τέλος της διαδρομής και να επιστρέψει με τον ίδιο τρόπο χρησιμοποιώντας το άλλο πόδι.

- 5^ο Παιχνίδι

Υλικά: Πολύχρωμη μονωτική ταινία, ή δύο μικρά σχήματα σχεδιασμένα στο πάτωμα πχ. κύκλους

Περιγραφή δραστηριότητας: Σχεδιάζουμε με την κολλητική ταινία δύο τεθλασμένες γραμμές περίπου 30 εκ ή δύο σχήματα. Ζητάμε από κάθε παιδί να περιγράψει τη γραμμή με την μύτη του ενός ποδιού του και την άλλη με τη μύτη του άλλου ποδιού.

Επίπεδο ματιών:

- 1^ο Παιχνίδι

Υλικά: Τοποθετούμε διάφορα παιχνίδια ή αντικείμενα πάνω σε ένα τραπέζι (τα παιδιά πρέπει να γνωρίζουν τα ονόματα των παιχνιδιών ή των αντικειμένων). Ένα χαρτόνι με μία τρύπα στη μέση.

Περιγραφή παιχνιδιού: Ένα παιδί κάθεται πίσω από το τραπέζι με τα παιχνίδια ενώ ένα άλλο στέκεται σε ευθεία γραμμή μπροστά από το τραπέζι σε απόσταση 1-2 μέτρα, κρατώντας το χαρτόνι μπροστά στο πρόσωπό του. Το παιδί που κάθεται μπροστά στο τραπέζι παίρνει στο χέρι του ένα αντικείμενο, το παιδί που είναι πίσω από το χαρτόνι κοιτάζοντας μέσα από την τρύπα του χαρτονιού με το ένα μάτι ονομάζει το αντικείμενο που κρατάει το παιδί. Η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται και με το άλλο μάτι.

- 2^ο Παιχνίδι

Υλικά: Μία αφίσα διαστάσεων 50X50 περίπου με μια παράσταση. (προηγείται περιγραφή της αφίσας).

Περιγραφή παιχνιδιού: Η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε παιδί να δείξει ένα συγκεκριμένο σημείο της αφίσας με τεντωμένο το δάχτυλο έχοντας κλειστό το ένα μάτι. Η άσκηση επαναλαμβάνεται και με το άλλο μάτι.

- 3^ο Παιχνίδι

Υλικά: Μία φωτογραφική μηχανή, ένα στεφάνι, σε ευθεία από το στεφάνι ένα τετράγωνο 1x1.

Περιγραφή δραστηριότητας: Ένα παιδί στέκεται μέσα στο στεφάνι κρατώντας τη φωτογραφική μηχανή με την πλάτη γυρισμένη προς τα παιδιά. Ένα ή δύο παιδιά στέκονται μέσα στο τετράγωνο. Το παιδί κοιτάζοντας μέσα από την φωτογραφική μηχανή ονομάζει τα παιδιά ή το παιδί που είναι μέσα στο τετράγωνο. Η άσκηση επαναλαμβάνεται με το άλλο μάτι.

Παραλλαγή δραστηριότητας: Σχεδιάζουμε ένα τετράγωνο σε ευθεία από την πόρτα. Ένα παιδί βγαίνει έξω από την πόρτα ενώ ένα ή δύο παιδιά πάνε και στέκονται μέσα στον οριοθετημένο χώρο. Το παιδί που είναι πίσω από την πόρτα, κοιτάζει πίσω από την κλειδαρότρυπα ποια παιδιά είναι μέσα στον οριοθετημένο χώρο. Μπαίνει μέσα και ονομάζει τα παιδιά που ήταν μέσα στο τετράγωνο.

4^η Υποενότητα

Στόχοι:

- Συνειδητοποίηση των εννοιών δεξί-αριστερό

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά: Στεφάνια απλωμένα στην τάξη τόσα όσα και τα παιδιά. Μαρκαδόροι χαρτάκια ζωγραφικής. Βραχιολάκια που έχουν φτιάξει τα παιδιά. Ένα κουτί με διάφορα μεγάλα κουμπιά. Μουσική

Δραστηριότητα που προηγήθηκε: Τα παιδιά έχουν φτιάξει βραχιολάκια περνώντας χάντρες σε λεπτό στρογγυλό λάστιχο.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Το κάθε παιδί κρατώντας στα χέρια του έναν μαρκαδόρο και ένα μικρό χαρτάκι ζωγραφικής μετακινείται στο ρυθμό της μουσικής ανάμεσα στα στεφάνια.

Στην παύση της μουσικής κάθονται μέσα σε ένα στεφάνι και ζωγραφίζουν κάτι στο χαρτάκι τους.

Η νηπιαγωγός βάζει στο δεξί χέρι κάθε παιδιού ένα βραχιολάκι λέγοντας

πχ. κρατάς το μαρκαδόρο με το σου χέρι και το χαρτάκι με το Το βραχιολάκι θα το φορέσουμε στο δεξί χέρι, αυτό που κρατάς το μαρκαδόρο ή το χαρτάκι (ανάλογα με το χέρι που χρησιμοποιεί το παιδί).

Τα παιδιά μετακινούνται στο ρυθμό της μουσικής περνώντας μέσα από όλα τα στεφάνια αφήνουν το μαρκαδόρο και το χαρτάκι σε ένα πανέρι.

Στην παύση όλα βρίσκουν ένα στεφάνι και μπαίνουν μέσα.

Δράση

Η νηπιαγωγός αφηγείται: *Το δεξί μου χέρι είναι πολύ χαρούμενο σήμερα. Φοράει ένα ωραίο πολύχρωμο βραχιόλι. Τα παιδιά μιμούνται τις κινήσεις που αναφέρει η νηπιαγωγός.*

- Το τεντώνω μπροστά και θαυμάζω το δεξί μου χέρι με το ωραίο βραχιόλι.
- Το σηκώνω ψηλά και βλέπω πόσα χρώματα έχει το βραχιόλι που φοράω στο δεξί μου χέρι.
- Το κατεβάζω στο πλάι και γίνεται φτερό πουλιού που πετάει.
- Είναι πολύ χαρούμενο πηδάει και χορεύει, στο ρυθμό της μουσικής.
- Γίνεται μια ανήσυχη μέλισσα που πετάει γρήγορα και προσπαθεί να ξεφύγει από κάποιον που την κυνηγάει για να της κλέψει το βραχιόλι.
- Κρύβεται πίσω από την πλάτη.

Το αριστερό μου χέρι είναι πολύ λυπημένο δεν έχει ένα τόσο όμορφο βραχιόλι.

- Το τεντώνω μπροστά είναι το αριστερό μου χέρι, είναι πολύ λυπημένο δεν έχει βραχιόλι.
- Το σηκώνω ψηλά αλλά κατεβαίνει απότομα κάτω.

- Τεντώνω το αριστερό μου χέρι στο πλάι για να το κάνω φτερό πουλιού να πετάξει αλλά δεν έχει διάθεση και μαζεύεται.
- Του βάζω χαρούμενη μουσική για να χορέψει αλλά εκείνο το μόνο που κάνει είναι να κινείται αργά- αργά.
- Το κάνω μέλισσα για να πετάξει χαρούμενο αλλά αυτό ζουζουνίζει λίγο και κρύβεται κάτω από την αριστερή μου μασχάλη.

Ευτυχώς το δεξί μου χέρι με το όμορφο βραχιόλι είναι ακόμη πολύ χαρούμενο.

Βάζω χαρούμενη μουσική και:

- Το δεξί μου χέρι χορεύει, χαϊδεύει το κεφάλι μου το δεξί μου αυτί, χτυπάει με ρυθμό το δεξί μάγουλό μου, το δεξί μου πόδι
- Όλοι η δεξιά μου πλευρά είναι πολύ χαρούμενη μαζί με το χέρι μου χορεύει και το δεξί μου πόδι.

Το αριστερό μου χέρι που συνεχίζει να είναι λυπημένο κάνει πείσματα

- Το αριστερό χέρι μου ξύνει το κεφάλι μου, τραβάει το αριστερό μου αυτί, τσιμπάει το αριστερό μάγουλο.
- Η αριστερή πλευρά μου είναι πολύ θυμωμένη. Το αριστερό μου χέρι χτυπάει το αριστερό μου πόδι.

Νιώθω πολύ κουρασμένος κάθομαι κάτω, (στην παύση της μουσικής τα παιδιά κάθονται κάτω). Κάτι πρέπει να κάνω για να είναι και το αριστερό μου χέρι χαρούμενο. Ανοίγω το κουτί του θησαυρού πω πω!! τι όμορφα κουμπιά που έχει μέσα θα πάρω ένα με το αριστερό μου χέρι.

Τώρα και τα δυο μου χέρια είναι πολύ χαρούμενα

Αξιολόγηση

Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο με τα χέρια τους πίσω στην πλάτη. Με τη σειρά λένε και δείχνουν στην ομάδα σε ποιο χέρι έχουν το βραχιολάκι και με ποιο κρατάνε το κουμπί.

Αφήνουν το βραχιολάκι τους στη δεξιά πλευρά τους και το κουμπί στην αριστερή πλευρά τους.

Όπως κάθονται στον κύκλο ξαπλώνουν κάτω με διπλωμένα τα πόδια και τα χέρια κολλημένα στον κορμό τους.

Σηκώνουν το δεξί τους χέρι προς τα πάνω (αν χρειαστεί διευκρινίζουμε στα παιδιά ότι θα πρέπει να σηκώσουν το χέρι που βρίσκεται από την πλευρά που έχουν αφήσει το βραχιολάκι) και τεντώνουν το δεξί τους πόδι. Διπλώνουν το δεξί τους πόδι και το πιάνουν με το δεξί τους χέρι. Επανέρχονται στην αρχική τους θέση.

Επαναλαμβάνουν την άσκηση και με το αριστερό χέρι και πόδι και μετά δεξί και αριστερό μαζί

Χαλάρωση

Σηκώνονται επάνω και σφίγγουν τα χέρια τους μπροστά στο στήθος γέρνοντας τους ώμους προς τα μπροστά. Απλώνουν τα χέρια στην έκταση εισπνέοντας και τα ξαναφέρουν στο στήθος εκπνέοντας.

Η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε παιδί (ατομικά) να εκτελέσει κάποιες κινήσεις και συγχρόνως να περιγράψει αυτό που κάνει, πχ. να σκύψει και να πάρει με το δεξί του χέρι το βραχιολάκι και με το αριστερό χέρι το κουμπί.

Τα αντικείμενα τοποθετούνται στο κουτί του θησαυρού.

Εμπλουτισμός

Δραστηριότητα με χαρακτηριστικά στα πόδια

Σχεδιάζουμε πάνω σε κομμάτια αυτοκόλλητο χαρτοτέίπ έναν ήλιο και ένα φεγγάρι. Κολλάμε πάνω στα παπούτσια των παιδιών στο δεξί τον ήλιο και στο αριστερό το φεγγάρι. Καθώς η νηπιαγωγός κολλάει τα αυτοκόλλητα στα παπούτσια των παιδιών εκφράζει λεκτικά αυτό που κάνει.

Σχεδιάζουμε στην τάξη με κολλητική ταινία δύο παράλληλες γραμμές σε απόσταση ενός μέτρου τη μία από την άλλη ή φτιάχνουμε δύο ευθείες με τα τούβλα από το υλικό ψυχοκίνησης.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να εκτελέσουν διάφορες ασκήσεις όπως:

- Να μετακινηθούν στο ρυθμό της μουσικής και στην παύση να ακουμπήσουν με το δεξί ή αριστερό τους πόδι πάνω στη γραμμή ή σε ένα τούβλο.
- Να σταθούν μπροστά στη γραμμή ή τη σειρά με τα τούβλα και να εναλλάσσουν τα πόδια τους κάθε φορά που ακούνε τον ήχο του ταμπουρίνου (δεξί πάνω αριστερό κάτω, αριστερό πάνω δεξί κάτω).
- Να μετακινηθούν στο ρυθμό της μουσικής και στην παύση να ακουμπήσουν όποιο πόδι θέλουν πάνω στη γραμμή ή το τούβλο και να μείνουν ακίνητα. Η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε παιδί να της πει ποιο πόδι έχει πάνω στη γραμμή ή στο τούβλο.
- Τα παιδιά φοράνε στο δεξί τους χέρι το βραχιόλι και στο αριστερό κρατάνε το κουμπί.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο με διάφορους τρόπους και σε κάθε παύση να ακουμπήσουν δεξί χέρι και πόδι σε διάφορα έπιπλά ή αντικείμενα που βρίσκονται στο χώρο, πχ. να πατήσουν με το δεξί τους πόδι το χαλί και να ακουμπήσουν το δεξί τους χέρι πάνω.

Μετά από κάθε εναλλαγή η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μείνουν ακίνητα και να περιγράψουν λεκτικά τι κάνουν με το δεξί και τι με το αριστερό πόδι ή χέρι.

Επέκταση δραστηριότητας

- Μαθαίνω να περνάω με ασφάλεια το δρόμο

Οι παράλληλες γραμμές που σχεδιάστηκαν σε προηγούμενη δραστηριότητα γίνονται αυτοκινητόδρομος.

Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες. Η μία ομάδα κάθεται από τη μία πλευρά του δρόμου ενώ η άλλη μετακινείται στο χώρο με διάφορους ρυθμούς (περπατάω αργά, κανονικά, γρήγορα, τρέχω). Ο ρυθμός δίνεται με το ταμπουρίνο.

Σε κάθε παύση τα παιδιά της δεύτερης ομάδας σταματούν μπροστά στη γραμμή (δρόμο) κοιτάνε αριστερά – δεξιά - αριστερά και περνάνε απέναντι.

Τα παιδιά της πρώτης ομάδας ελέγχουν αν το έκαναν σωστά. Επαναλαμβάνουν τις κινήσεις ενώ συγχρόνως τις περιγράφουν πχ. κοιτάζω αριστερά-δεξιά – αριστερά. Οι ομάδες εναλλάσσονται.

- Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο με τα πόδια απλωμένα μπροστά. Στα παπούτσια τους έχουν κολλημένα τα χαρακτηριστικά (δεξί ήλιος, αριστερό φεγγάρι).

Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία με δραστηριότητες που γίνονται την ημέρα και τη νύχτα. Τα παιδιά κάθε φορά που ακούν μια δραστηριότητα της ημέρας σηκώνουν ψηλά το δεξί τους πόδι και όταν ακούν κάτι που γίνεται τη νύχτα σηκώνουν το αριστερό τους πόδι, πχ. είναι νύχτα. Ο Γιώργος ετοιμάζεται να πάει για ύπνο. Ξαπλώνει στο κρεβάτι του και σκέφτεται. Τι ωραία που πέρασε σήμερα. Ξύπνησε πολύ πρωί. Πήγε στο σχολείο. Εκεί βρήκε τους φίλους του. Τώρα όμως είναι νύχτα και πρέπει να κοιμηθεί. Οι φίλοι του θα κοιμούνται και αυτοί. Αν ήταν μέρα θα έπαιζε με το αγαπημένο του αυτοκίνητο. Τώρα που είναι ξαπλωμένος στο κρεβάτι του δεν μπορεί να παίξει κλπ.

- Ταξινόμηση αντικειμένων, παραγωγή λόγου

Μοιράζουμε στα παιδιά τα βραχιολάκια που φορούσαν σε προηγούμενη δραστηριότητα και τους ζητάμε να τα φορέσουν στο δεξί τους χέρι. (Η νηπιαγωγός βοηθάει τα παιδιά που δυσκολεύονται με ερωτήσεις τύπου με ποιο χέρι ζωγραφίζεις; Αυτό είναι το δεξί σου χέρι ή πολύ ωραία αυτό είναι το αριστερό σου χέρι εσύ θέλεις να βάλεις το βραχιόλι στο δεξί σου χέρι κ.λπ.)

Αδειάζουμε στο κέντρο του κύκλου ή της παρεούλας δύο είδη παιχνιδιών πχ. αυτοκίνητα και τουβλάκια. Τοποθετούμε δύο στεφάνια ή κουτιά και εξηγούμε στα παιδιά ότι στο ένα στεφάνι θα βάλουμε όλα τα τουβλάκια και στο άλλο όλα τα αυτοκίνητα. Η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε παιδί να πάρει ένα διαφορετικό παιχνίδι στο κάθε χέρι του και αφού της πει τι κρατάει στο κάθε του χέρι, να τα τοποθετήσει εκεί που ταιριάζουν καλύτερα. (το κάθε παιδί εκτελεί και περιγράφει λεκτικά αυτό που κάνει πχ. παίρνω ένα τουβλάκι στο δεξί μου χέρι και ένα αυτοκίνητο στο αριστερό μου χέρι).

5^η Υποενότητα

Στόχοι:

Συνειδητοποίηση εννοιών δεξί - αριστερό

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Υλικά: μια μεγάλη κόκκινη κορδέλα (ξυλοκορδέλα ή λουρίδα από γκοφρέ χαρτί), διάφορα μαντήλια, μουσικά ρυθμικά κομμάτια

Δραστηριότητα που προηγήθηκε:

«Μια μεγάλη κόκκινη κορδέλα ταξιδεύει στην τάξη μας». Η νηπιαγωγός δίνει μια πολύ μεγάλη κόκκινη κορδέλα στα παιδιά και τους ζητάει να την κρατήσουν με το ένα τους χέρι και να την ταξιδέψουν σε όλη την τάξη.

Τα παιδιά μετακινούνται σε όλο το χώρο της τάξης ακούγοντας ένα χαρούμενο μουσικό κομμάτι και κρατώντας την κορδέλα με το ένα χέρι. Στην παύση της μουσικής τα παιδιά μένουν ακίνητα και κάθονται κάτω στη θέση που βρίσκονται.

Η νηπιαγωγός ξεκινώντας από τον τελευταίο του δίνει ένα ψαλίδι και του ζητάει να κόψει ένα κομμάτι κορδέλας. Καθώς το παιδί κόβει την κορδέλα η νηπιαγωγός περιγράφει λεκτικά αυτό που κάνει το παιδί πχ. κρατάς το ψαλίδι με το δεξί ή αριστερό σου χέρι και κόβεις την κορδέλα.

Η νηπιαγωγός ζητάει από το παιδί να της δώσει το δεξί του χέρι για να του δέσει την κορδέλα λέγοντας, πχ. δώσε μου το δεξί σου χέρι αυτό που κρατούσες το ψαλίδι όταν έκοβες την κορδέλα για να την δέσουμε, ή με το αριστερό χέρι κρατούσες το ψαλίδι όταν έκοβες την κορδέλα δώσε μου τώρα το δεξί σου χέρι για να την δέσουμε.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Τα παιδιά περπατούν στο χώρο το ένα μακριά από το άλλο μιμούμενα το βηματισμό της παρέλασης.

Δράση

Τα παιδιά σχηματίζουν ζευγάρια. Το κάθε ζευγάρι έχει ένα μαντήλι που το απλώνει κάτω στο πάτωμα και κινείται στο ρυθμό της μουσικής γύρω από το μαντήλι.

Σε κάθε παύση της μουσικής η νηπιαγωγός δίνει εντολές να ακουμπήσουν τα παιδιά κάποιο μέλος του σώματος πάνω στο πανί. Πχ. δεξί ή αριστερό χέρι, αγκώνα, ώμο, πόδι, αυτί. Η νηπιαγωγός ελέγχει αν το κάθε ζευγάρι έχει εκτελέσει σωστά την εντολή.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να σταθούν ο ένας απέναντι στον άλλο και:

- Να χαιρετηθούν (να δώσει ο ένας στον άλλο το δεξί του χέρι).
- Να ακουμπήσει ο ένας τον δεξί ή αριστερό ώμο του άλλου.
- Να χαιδέψει ο ένας το δεξί ή αριστερό αυτί του άλλου.
- Να πιάσει ο ένας το δεξί ή αριστερό πόδι του άλλου.

- Να κάνουν τροχάδην χωρίς να μετακινηθούν από τη θέση τους στην παύση της μουσικής να ακουμπήσουν το δεξί τους πόδι πάνω στο μαντήλι και μετά το αριστερό.
- Να ακουμπήσει ο ένας τον δεξί του ώμο στον δεξί ώμο του άλλου και μετά τον αριστερό.
- Να κολλήσει ο ένας το δεξί του πόδι στο δεξί πόδι του άλλου και μετά το αριστερό
- Να πιάσει το κάθε παιδί με το δεξί του χέρι το δεξί χέρι του φίλου του και με το αριστερό του χέρι το αριστερό χέρι του φίλου του.
- Να μετακινηθούν στο χώρο πιασμένα όπως είναι από τα χέρια στην αρχή απαγγέλλοντας ρυθμικά και μετά τραγουδώντας το παραδοσιακό τραγούδι «Δύο φράγκα η βιολέτα τσίγκολελετα και πράσινη βιολέτα».

Αξιολόγηση

Τα παιδιά κάθονται κάτω όπως είναι σε ζευγάρια και παίζουν το παιχνίδι «βρες σε ποιο χέρι είναι». Η νηπιαγωγός δίνει σε κάθε ζευγάρι ένα μικροαντικείμενο πχ. μια μπίλια. Το ένα παιδί κρύβει την μπίλια σε ένα από τα δύο χέρια του. Έχοντας κλειστά τα χέρια τα προτάσσει μπροστά στο ζευγάρι του και ρωτάει: Σε ποιο χέρι έχω κρυμμένη την μπίλια; Το άλλο παιδί πρέπει να μαντέψει σε ποιο χέρι είναι κρυμμένη η μπίλια και να ονομάσει το χέρι δεξί ή αριστερό χωρίς να δείξει το χέρι. Το παιδί που έχει κρύψει την μπίλια πρέπει να ανοίξει το αντίστοιχο χέρι του. Αν μάντεψε σωστά οι ρόλοι εναλλάσσονται.

Χαλάρωση

Τα παιδιά όπως είναι σε ζευγάρια σηκώνονται όρθια και περιγράφουν με το δεξί τους χέρι έναν πολύ μεγάλο κύκλο αναπτνέοντας στην άνοδο και εκπνέοντας στην κάθοδο. Επαναλαμβάνουν την άσκηση με το κάθε χέρι χωριστά. και μετά και με τα δύο μαζί.

Περιγράφουν στον αέρα έναν μεγάλο κύκλο με το δεξί τους πόδι και μετά με το αριστερό.

Πηδάνε όσο πιο ψηλά μπορούν με τα δυο τους πόδια.

Εμπλουτισμός

Τα παιδιά μπαίνουν σε μία σειρά ο ένας πίσω από τον άλλο και εκτελούν όλοι μαζί διάφορες κινήσεις με το δεξί ή αριστερό τους χέρι ή πόδι πχ.:

- Ακουμπούν με το δεξί χέρι τον δεξί ώμο του μπροστινού τους και περπατούν σε διάφορους σχηματισμούς και το αντίθετο αριστερό χέρι-αριστερός ώμος.
- Ακουμπούν με το δεξί χέρι τον αριστερό ώμο του μπροστινού τους και μετακινούμενοι ανακαλύπτουν ότι ακολουθούν μια συγκεκριμένη κατεύθυνση αλλάζουν χέρι και ώμο και καθώς μετακινούνται αλλάζουν κατεύθυνση.
- Χορεύουν κάνοντας διάφορες κινήσεις όλοι με το ίδιο χέρι και πόδι αριστερό ή δεξί (γιάνκα).

Επέκταση δραστηριότητας

1^ο Παιχνίδι

Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Ένα παιδί κρατά μια μπάλα με ένα του χέρι και λέει με ποιο χέρι κρατάει την μπάλα και σε ποιον την στέλνει πχ.«κρατάω την μπάλα με το δεξί μου χέρι και τη στέλνω στον/ην»

2^ο Παιχνίδι

Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο στο πάτωμα ή στα καρεκλάκια τους.

Το κάθε παιδί της ομάδας λέει ποιο παιδί κρατάει με το δεξί του χέρι και ποιο με το αριστερό.

3^ο Παιχνίδι

Ένα παιδί στέκεται στη μέση του κύκλου με δεμένα μάτια, πάει και αγγίζει ένα παιδί της ομάδας. Το παιδί που αγγίζει θα πρέπει να πει ποιον κρατάει με το δεξί του χέρι και ποιον με το αριστερό του χέρι. Το παιδί με τα μάτια κλειστά πρέπει να μαντέψει ποιο παιδί άγγιξε.

6^η Υποενότητα

Στόχος:

Προσανατολισμός στο χώρο με βάση τις πλευρές του σώματος

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά: Κορδέλες γυμναστικής ή πολύχρωμες λουρίδες γκοφρέ, έπιπλα της τάξης για εμπόδια, μουσική, ταμπουρίνο.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά να πάρουν μια κορδέλα να μετακινηθούν στο χώρο στο ρυθμό της μουσικής κουνώντας την κορδέλα τους όπως θέλουν.

Στην πάυση της μουσικής ζητάει από τα παιδιά να κρατήσουν την κορδέλα με το δεξί τους χέρι και να την κινήσουν όπως θέλει ο καθένας. Η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται και με το αριστερό χέρι.

Δράση

Η Νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά:

- Να σταθούν στο χώρο της τάξης ο ένας μακριά από τον άλλο και να κοιτούν όλοι προς την ίδια κατεύθυνση (τη νηπιαγωγό).
- Να κρατήσουν την κορδέλα τους με το δεξί χέρι.
- Να φέρουν το δεξί τους χέρι στην έκταση και σε κάθε χτύπτο του ταμπουρίνου που θα ακούνε να κάνουν ένα βήμα προς τα δεξιά, (προς τα εκεί που έχουν απλωμένο το χέρι τους), όποιο παιδί συναντάει κάποιο εμπόδιο θα πρέπει να σταματάει, ενώ τα υπόλοιπά συνεχίζουν ώς ότου και το τελευταίο παιδί φτάσει μπροστά σε ένα εμπόδιο.

Η άσκηση επαναλαμβάνεται και με το αριστερό χέρι και βήματα προς τα αριστερά.

Όταν και το τελευταίο παιδί φτάσει μπροστά σε ένα εμπόδιο η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να προτείνουν λύσεις για να μετακινηθούν στο χώρο πχ. «όλοι έχουμε αριστερά μας ένα εμπόδιο εμείς όμως θέλουμε να συνεχίσουμε την βόλτα μας τι μπορούμε να κάνουμε;».

Η νηπιαγωγός αξιοποιεί προτάσεις των παιδιών ή προτείνει να μετακινηθούν προς τα μπροστά με αργά βήματα (ο ρυθμός για κάθε βήμα συνεχίζει να δίνεται με το ταμπουρίνο) και όποιο παιδί συναντά κάποιο εμπόδιο μπροστά του πρέπει να βρει μια λύση για να συνεχίσει τη μετακίνησή του, πχ, να στρίψει δεξιά ή αριστερά (το παιδί ανακοινώνει στην ομάδα προς τα πού θέλει να στρίψει, κρατάει την κορδέλα του με το αντίστοιχο χέρι στην έκταση και στρίβει προς την αντίστοιχη κατεύθυνση).

Αξιολόγηση

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να απλώσουν τις κορδέλες τους στο πάτωμα τη μία μακριά από την άλλη (ανάμεσα στις κορδέλες να υπάρχει κενό). Η τάξη μας γίνεται ένας μικρός λαβύρινθος. Τα παιδιά χωρισμένα σε ομάδες των 3 ή 4 παιδιών μετακι-

νούνται στο λαβύρινθο της τάξης στο ρυθμό της μουσικής. Στην παύση της μουσικής τα παιδιά μένουν ακίνητα. Ζητάμε από κάθε παιδί της ομάδας να επιστρέψει πίσω περιγράφοντας την διαδρομή που κάνει πχ. Θα πάω μπροστά μετά θα στρίψω δεξιά κ.λπ.

Χαλάρωση

Τα παιδιά μιμούνται διάφορες κινήσεις πχ. σκαρφαλώνω σε ένα ψηλό βουνό ψηλά-ψηλά κι ακόμη πιο ψηλά, γλιστράω όμως και πέφτω κάτω. Δεν παραιτούμαι, ξαναπροσπαθώ. Έφτασα στην κορυφή. Αχ! είναι πολύ όμορφα εδώ πάνω (εισπνέω με τα χέρια στην έκταση και εκπνέω αγκαλιάζοντας το σώμα μου).

Εμπλουτισμός

- Τα παιδιά σχηματίζουν ένα μεγάλο τραίνο (ο ένας πίσω από τον άλλο). Το τραίνο ξεκινάει για ένα μεγάλο και δύσκολο ταξίδι. Πάει αργά γιατί έχει πολλές στροφές και εμπόδια. Το πρώτο παιδί που είναι μηχανοδηγός οδηγεί το τραίνο εκφράζοντας λεκτικά την κατεύθυνση που ακολουθούν κάθε φορά.
- Οι μικροί ποδηλάτες. Τα παιδιά χωρίζονται σε μικρές ομάδες (τεσσάρων ή πέντε παιδιών). Είναι ποδηλάτες και παίρνουν μέρος σε ένα ομαδικό άθλημα ποδηλασίας. Ένα παιδί είναι οδηγός ο οποίος κατευθύνει την ομάδα. Κάθε φορά που συναντούν ένα εμπόδιο (έπιπλα της τάξης) ο οδηγός λέει στην ομάδα προς ποια κατεύθυνση θα στρίψουν και απλώνει το αντίστοιχο χέρι η ομάδα πρέπει να κάνει το ίδιο (ονομάζει την κατεύθυνση και απλώνει το αντίστοιχο χέρι).
- Τα παιδιά γίνονται ζευγάρια και μπαίνουν στη σειρά (το ένα ζευγάρι πίσω από το άλλο). Ανάμεσα στα ζευγάρια σχεδιάζουμε μια ευθεία ή απλώνουμε ένα σχοινί. Τα ζευγάρια πιάνονται από το χέρι και στο ελεύθερο χέρι τους κρατούν μία κορδέλα.

Η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά που κρατούν την κορδέλα τους με το δεξί χέρι:

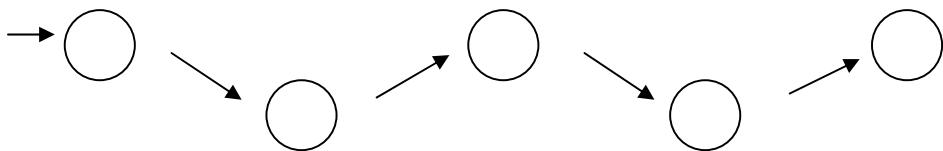
- Να αφήσουν το ζευγάρι τους και να κάνουν δύο βήματα δεξιά και η άλλη ομάδα αριστερά να αλλάζουν χέρι την κορδέλα τους και να μετακινηθούν η πρώτη ομάδα αριστερά και η άλλη δεξιά.
- Τα παιδιά γυρίζουν αντικριστά. Η κάθε σειρά μετακινείται με μικρά βήματα προς την πλευρά που κρατάει την κορδέλα, αλλάζουν χέρι στην κορδέλα τους και επιστρέφουν στην αρχική τους θέση.
- Βάζουν τα χέρια στη μέση και χορεύουν με μικρά βήματα προς τη μία και την άλλη πλευρά ξεκινώντας το κάθε παιδί προς την πλευρά που κρατά την κορδέλα του. Η δραστηριότητα μπορεί να συνοδεύεται από ένα ρυθμικό χορευτικό κομμάτι ή από ένα ρυθμικό τραγούδι που ήδη γνωρίζουν τα παιδιά.

Επέκταση της δραστηριότητας

- **Παιχνίδι 1ο:** Τα παιδιά κάθονται σε δύο παράλληλες σειρές και την ίδια κατεύθυνση σε απόσταση δύο μέτρων η μία από την άλλη. Κλείνουμε τα μάτια σε ένα παιδί και το οδηγούμε στο κέντρο των δύο σειρών. Ένα από τα παιδιά των

δύο ομάδων παράγει ένα ήχο. Το παιδί με τα κλειστά μάτια μαντεύει από ποια πλευρά ακούστηκε ο ήχος. Από δεξιά ή από αριστερά.

- Τοποθετούμε στο πάτωμα της τάξης 5 στεφάνια σε τεθλασμένη γραμμή.

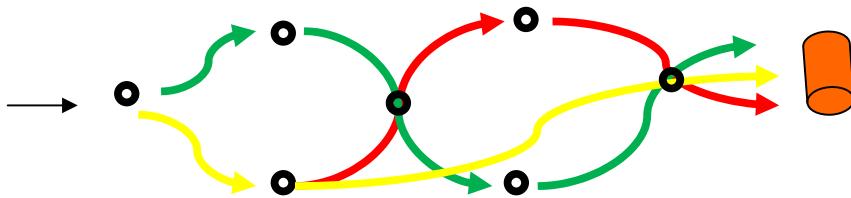
Μέσα σε κάθε στεφάνι τοποθετούμε ένα κουτί με διάφορα αντικείμενα. πχ. κουμπιά, χάντρες, αυτοκόλλητα χαρτάκια, μαρκαδόρους, κόλλες, κορδέλες κλπ.

Το κάθε παιδί κρατώντας μια χαρτοσακούλα ακολουθεί την διαδρομή περιγράφοντάς την λεκτικά και περνώντας μέσα από όλα τα στεφάνια παίρνει από κάθε κουτί ένα έως τρία αντικείμενα και τα βάζει μέσα στην χαρτοσακούλα, (αν τα παιδιά δυσκολεύονται να ξεχωρίσουν τις δύο πλευρές του σώματός τους, τους βοηθάμε λέγοντας να κρατήσουν την σακούλα με το δεξί ή αριστερό τους χέρι).

Τα παιδιά χρησιμοποιούν τα υλικά που συγκέντρωσαν για να στολίσουν την χαρτοσακούλα τους.

-Τα παιδιά σχεδιάζουν σε ένα χαρτί την διαδρομή που έκαναν για να συγκεντρώσουν τα υλικά που χρησιμοποίησαν στην κατασκευή τους. Περιγράφουν λεκτικά τη διαδρομή.

- **Παιχνίδι 2ο:** Σχηματίζουμε ένα λαβύρινθο στο πάτωμα με πολύχρωμες κολλητικές ταινίες. Μια μικρή ομάδα παιδιών (4 παιδιά) οδηγούν τα μικρά φορτηγά τους πάνω στη διαδρομή. Στόχος τους είναι να φτάσουν στο τέλος της διαδρομής και να φορτώσουν το φορτηγό τους πχ. ένα πιόνι. Κάθε φορά όμως που συναντούν έναν μαύρο κύκλο πρέπει να στρίψουν αριστερά ή δεξιά. Το κάθε παιδί περιγράφει λεκτικά τη διαδρομή που ακολουθεί.

ΕΝΟΤΗΤΑ: Ανάπτυξη λεπτής κινητικότητας – Ενίσχυση οπτικοκινητικής αντίληψης

Κατεύθυνση: ΠΑΙΔΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ

Άξονας: Πρόγραμμα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων φυσικής αγωγής

Iκανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν:

- Ενίσχυση, αντίληψη και έλεγχος των κινήσεων όλου του χεριού
- Οπτικοκινητικός συντονισμός
- Ανάπτυξη και ενίσχυση κινήσεων και χρήσης των δακτύλων του χεριού με επιδεξιότητα

Εμπλεκόμενες κατευθύνσεις:

- Προφορική επικοινωνία
- Ανάγνωση
- Παιδί και δημιουργική έκφραση:
 - Δραστηριότητες δραματικής τέχνης
 - Δραστηριότητες εικαστικών
 - Δραστηριότητες μουσικής
- Μαθηματικά

Βασικές επιδιώξεις σχεδίου διδασκαλίας:

- **Ενίσχυση της μυϊκής δύναμης και ευλυγισίας των αρθρώσεων ώμων και χεριών**
- Ενίσχυση επιδεξιότητας των κινήσεων του χεριού. Οπτικοκινητικός συντονισμός
- Προσέγγιση γραφικών δεξιοτήτων

1^η Υποενότητα

Στόχος:

Ενίσχυση της μουσικής δύναμης και ευλυγισίας των αρθρώσεων ώμων, χεριών.

Χώρος: Στην τάξη ή στην αυλή

Υλικά: Ράβδοι γυμναστικής, χαρούμενο ρυθμικό κομμάτι. Μπαλόνια

Δραστηριότητες που προηγούνται:

- Επεξεργασία του τραγουδιού «Σαρλό» Γ. Σακελαρίδη.
- Περιγραφή εικόνων με το Σαρλό σε διάφορες στάσεις

Περιγραφή δραστηριότητας:

Προετοιμασία:

Τα παιδιά τραγουδούν ή ακούν το τραγούδι του Σαρλό και μιμούνται το περπάτημα του (φτέρνες ενωμένες, μύτες προς τα έξω) και διάφορες κινήσεις που αναφέρονται στο τραγούδι.

Δράση:

Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία με περιπέτειες του Σαρλό και προτρέπει τα παιδιά να μιμηθούν τις κινήσεις. Η δραστηριότητα συνοδεύεται από ένα ρυθμικό μουσικό κομμάτι.

«Ο Σαρλό έχει μεγάλα κέφια σήμερα. Θέλει να πάει μια βόλτα άλλα όχι με τα πόδια. Να πάρει το καινούργιο του κόκκινο αυτοκίνητο; Άλλα δεν έχει αυτοκίνητο. Το αποφάσισε θα πάει μια βόλτα με το ποδήλατο. Είναι τόσο ωραία η μέρα σήμερα. Θα πάει στο πάρκο να μυρίσει τα όμορφα λουλούδια, να ξαπλώσει στο πράσινο χορτάρι και να δει τα πολύχρωμα πουλιά που πετάνε στον ουρανό. Θα είναι όλα υπέροχα. Όμως δεν έχει ποδήλατο. Έχει όμως μπαστούνι. Αυτό θα είναι το τιμόνι του ποδηλάτου. Πολύ ωραία τώρα μπορεί να ξεκινήσει!».

Τα παιδιά:

- Κρατούν τη ράβδο τους από τις άκρες με τα δυο τους χέρια όπως το τιμόνι του ποδηλάτου και πάνε μια μεγάλη βόλτα. Κάθε φορά που συναντούν ένα εμπόδιο στρίβουν το τιμόνι τους προς την πλευρά που θέλουν.

«Ένα μονοπάτι με άμμο. Δεν μπορεί να προχωρήσει με το ποδήλατο πρέπει να το σηκώσει ψηλά».

- Κρατούν τη ράβδο με τα δύο χέρια στο ύψος των ώμων και διασχίζουν το μονοπάτι.

«Είναι πολύ κουραστικό να κουβαλάς το ποδήλατο», σκέφτεται. «Καλύτερα να κουβαλώ μόνο το τιμόνι», και ο Σαρλό ξεβιδώνει το τιμόνι του ποδηλάτου.

- Στριφογυρίζουν τη ράβδο κρατώντας την από το κέντρο μπροστά τους με τα δυο χέρια (ξεβιδώνουν το τιμόνι).

«Τώρα είναι καλύτερα, μπορώ να κουβαλήσω το τιμόνι μου στον ώμο», λέει ο Σαρλό.

- Ισορροπούν τη ράβδο στον ένα και στον άλλο ώμο και μετακινούνται στο χώρο.

«Μπορώ να κουβαλήσω το τιμόνι με στο στήθος μου, να κουνώ τα χέρια μου και να βλέπω τα πουλιά που πετάνε»; Αναρωτιέται ο Σαρλό.

- *Ισορροπούν την ράβδο στο στήθος τους και περπατούν κουνώντας τα χέριά τους.*

«Τι ωραία που κουνούν τα φτερά τους τα πουλιά! Μπορώ και εγώ να το κάνω». Σκέφτεται.

- Κρατούν τη ράβδο τους με τα δύο τους χέρια από το κέντρο πάνω στο στήθος τους, απομακρύνουν τους αγκώνες από το σώμα τους και τους κινούν πάνω-κάτω.

Μια μικρή χελώνα στο πάρκο βγάζει έξω από το καβούκι της μια το ένα της πόδι και μια το άλλο. *«Αυτό είναι πολύ εύκολο», λέει ο Σαρλό. «Μπορώ να το κάνω και εγώ».*

- *Στηρίζονται στη ράβδο τους κρατώντας την με τα δυο χέρια μακριά από το σώμα και τεντώνουν πίσω μια το ένα και μια το άλλο πόδι.*

Μια μέλισσα γυρίζει γύρω από ένα λουλούδι. *«Αχ! Τι ευτυχισμένη που είναι. Θα ήθελα να είμαι μέλισσα να πετάω γύρω από ένα λουλούδι».*

- Κρατούν τη ράβδο τους μια με το ένα χέρι και μια με το άλλο στο πλάι, μακριά από το σώμα τους, στηρίζουν τη ράβδο στο πάτωμα και γυρίζουν γύρω-γύρω από τη μία και την άλλη πλευρά.

«Τι ωραίο πράσινο χορτάρι εδώ μπορώ να καθίσω για να ξεκουραστώ. Ήταν καταπληκτική η ιδέα μου να κρατήσω μόνο το τιμόνι από το ποδήλατο. Το τιμόνι μου μπορεί να ταξιδέψει σε όλο μου το σώμα αλλά και μακριά από αυτό». Μονολογεί ο Σαρλό και κάθεται κάτω.

- Τα παιδιά καθισμένα κάτω κυλούν την ράβδο με τις παλάμες και τα δάχτυλα σε όλο τους το σώμα από το στήθος ως τα πόδια και πάλι πίσω.
- Ξαπλώνουν μπρούμυτα και κυλούν με τις παλάμες και τα δάχτυλα τη ράβδο τους όσο πιο μακριά γίνεται από το σώμα τους και ξανά πίσω.

«Καιρός να επιστρέψω στο σπίτι, δεν βιάζομαι και με το τιμόνι μου μπορώ να κάνω ένα σωρό παιχνίδια στο δρόμο».

- Ισορροπούν (κρατούν) κάθετα τη ράβδο στην παλάμη τους (και περπατούν).
- Στριφογυρίζουν τη ράβδο τους στο πλάι με το ένα και το άλλο χέρι.
- Κυλούν τη ράβδο ανάμεσα στις δύο παλάμες τους από την αρχή τις παλάμης ως τις άκρες των δακτύλων.

Ήταν μια καταπληκτική βόλτα. Καιρός να ξεκουραστεί και λίγο, αφού τακτοποιήσει πρώτα το ποδήλατό του.

Χαλάρωση:

Τα παιδιά σε όρθια στάση με τα χέρια χαλαρά παράλληλα με το σώμα, εκτελούν με αργές κινήσεις τις ασκήσεις που τους ζητάει η νηπιαγωγός.

- Τα χέρια μου έχουν χάσει τη δύναμή τους, ένα απαλό αεράκι τα φυσάει και τα κουνάει μπρος-πίσω, στο πλάι, μικρές κυκλικές κινήσεις. Ένα δυνατό φύσημα

του αέρα τα διώχνει μακριά από σώμα μου (στην έκταση) μόλις όμως σταματήσει πέφτουν πάλι κάτω αδύναμα.

- Με του αγκώνες κολλημένους στο σώμα και τους βραχίονες μπροστά οι καρποί των χεριών χαλαροί προς τα κάτω, σφίγγω τα δάχτυλα κάνω γροθιά οι καρποί των χεριών σηκώνονται και γυρίζουν προς τα πάνω. Χαλαρώνω τα δάχτυλα και οι καρποί μου πέφτουν πάλι προς τα κάτω.
- Με κολλημένες παλάμες και δάχτυλα ανεβάζω τα χέρια μου ψηλά όσο πιο ψηλά μπορώ εισπνέοντας από τη μύτη. Χωρίζω τα χέρια μου και τα κατεβάζω αργά-αργά από το πλάι εκπνέοντας από το στόμα έως ότου κολλήσουν στο σώμα μου.

Αξιολόγηση:

Διάφορα παιχνίδια με μπαλόνια

Ποιος μπορεί;

- Να παίζει με το μπαλόνι του χτυπώντας το ψηλά, με τα χέρια, χωρίς να το πιάσει και χωρίς να του πέσει κάτω.
- Να πετάξει το μπαλόνι του ψηλά τόσο ψηλά ώστε να φτάσει στο ταβάνι και να το ξαναπιάσει;
- Να πετάξει το μπαλόνι του ψηλά και να το χτυπήσει με δύναμη για να ξαπάει ψηλά με το ένα και το άλλο χέρι.
- Να στριφογυρίσει το μπαλόνι με τα δάχτυλά του χωρίς να του πέσει κάτω.

Παιχνίδι: Το ταξιδιάρικο μπαλόνι.

Τα παιδιά σχηματίζουν δύο σειρές ο ένα πίσω από τον άλλο. Ο πρώτος δίνει το μπαλόνι σ' αυτόν που είναι πίσω του πάνω από το κεφάλι ή από το πλάι κ.λπ., ο τελευταίος μόλις πάρει το μπαλόνι τρέχει και μπαίνει πρώτος στη γραμμή. Το παιχνίδι συνεχίζεται έως ότου το παιδί που ζεκίνησε πρώτο να ξαναβρεθεί πρώτο στη γραμμή.

Εμπλοκοπαία:

Κινητικές ασκήσεις σε ζευγάρια με τη ράβδο:

Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια και το κάθε ζευγάρι παιδιών έχει μια ράβδο. Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να προτείνουν δραστηριότητες «τι μπορούμε να κάνουμε με μία ράβδο» ή προτείνει η ίδια δραστηριότητες πχ.

- Το άλογο και η άμαξα. Ένα παιδί κρατάει τη ράβδο πίσω του από τις άκρες με τα δυο χέρια (είναι το άλογο) το άλλο παιδί κρατάει τη ράβδο με τα δύο του χέρια στο κέντρο (είναι η άμαξα) και ακολουθεί το ρυθμό και τη διαδρομή του πρώτου.
- Τα παιδιά κάθονται κάτω με λυγισμένα τα γόνατα και ενωμένες τις πατούσες τους, κρατάνε τη ράβδο το ένα από τις δύο άκρες και το άλλο από τη μέση και εναλλάξ ο ένας τραβάει τον άλλο προς την πλευρά του.

Διάφορες ασκήσεις ενδυνάμωσης χεριών.

- Η συρταριέρα της τάξης μας είναι σήμερα πολύ ανήσυχη. Τα παιδιά σπρώχνουν μια συρταριέρα με ροδάκια σε μια συγκεκριμένη διαδρομή.

- Ο τοίχος της τάξης μας ενοχλεί. Τον σπρώχνουμε με τα δυο χέρια μας για να το γκρεμίσουμε.
- Στηρίζομαι με τα χέρια πάνω στο τραπέζι και πηδώ όσο πιο ψηλά μπορώ.

Τα παιδιά σχηματίζουν ζευγάρια. Στέκονται στις δύο άκρες κατά μήκος του τραπεζιού και σπρώχνουν έναν κυκλικό δίσκο μικρού μεγέθους και πάχους 0,5 εκ.(χοντρό χαρτόνι) ο ένας στον άλλο σέρνοντας την παλάμη και τα δάχτυλα τους χεριού τους πάνω στο τραπέζι.

Παιχνίδι δεξιότητας και ελέγχου δύναμης.

Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά μια αυτοσχέδια ιστορία.

«Δύο παιδιά γυρνώντας από το σχολείο σταμάτησαν μπροστά σε έναν κάδο σκουπιδιών και συζητούσαν για το παραμύθι που διάβασαν σήμερα στο σχολείο «Την Ντενεκεδούπολη». Τα ντενεκεδάκια που ήταν μέσα στον κάδο άκουγαν το όμορφο αυτό παραμύθι χωρίς να μιλούν. Όταν όμως ήρθε το βράδυ και όλα ήταν ήσυχα, αποφάσισαν να φύγουν από τον κάδο και να πάνε να βρουν την Ντενεκεδούπολη και όλα τα άλλα ντενεκεδάκια που τόσα είχαν ακούσει γι' αυτά την ημέρα από τα παιδιά. Δεν ήξεραν όμως το δρόμο και χάθηκαν. Κουρασμένα όπως ήταν μαζεύτηκαν σε μια γωνιά για να ξεκουραστούν λιγάκι και να συνεχίσουν το επόμενο βράδυ. Εκεί στη γωνιά τα βρήκα και σκέφτηκα ότι εμείς μπορούμε να τα βοηθήσουμε να πάνε στην Ντενεκεδούπολη. Έτσι τα έφερα στο σχολείο».

Η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά:

Να κυλήσουν με μία ράβδο ένα κυλινδρικό τνενεκεδάκι (κουτάκι αναψυκτικού), ελεύθερα στο χώρο ή σε μία συγκεκριμένη διαδρομή.

Στόχος: να μεταφέρουν το ντενεκεδάκι κοντά σε ένα μεγάλο χάρτινο κουτί, ή στον κουβά ανακύκλωσης για αλουμίνια του σχολείου.

(Η δραστηριότητα μπορεί να εμπλουτιστεί και με άλλες κινητικές ασκήσεις και να επεκταθεί με δραστηριότητες εικαστικών, ή να χρησιμοποιηθεί ως έναυσμα για την επεξεργασία του θέματος της ανακύκλωσης).

Επέκταση της δραστηριότητας

1ο Γλωσσικό παιχνίδι

Υλικά: Μαριονέτα Σαρλό (ή μια κούκλα κουκλοθεάτρου), καρτελάκια όπου πάνω στο καθένα είναι γραμμένη μια πρόταση ερώτηση στην οποία πρέπει το παιδί να δώσει τη σωστή απάντηση Π.χ. Ο ουρανός είναι γαλάζιος ή άδειος;

Στο μαξιλάρι μας ακουμπάμε το κεφάλι ή το κουτάλι. Ο Σκύλος γαβγίζει ή νιαουρίζει; Τον κήπο τον σκαλίζουμε με το σκαλιστήρι ή με το ποτήρι;

Τρώμε το φαγητό με το πιρούνι ή με το τακούνι; Στο φαγητό μου βάζω αλάτι ή το κρεβάτι;

(Απαραίτητη προϋπόθεση τα παιδιά να γνωρίζουν τη σημασία των λέξεων).

Περιγραφή δραστηριότητας:

Σήμερα ο Σαρλό είναι πολύ στεναχωρημένος θέλει να κάνει κάποιες δουλειές αλλά μπερδεύει πολλές φορές τις λέξεις και τα κάνει όλα χάλια.. Κάθισε λοιπόν και έγραψε

όλα αυτά που τον μπερδεύουν και ψάχνει κάποιον να τον βοηθήσει. Θέλετε να τον βοηθήσετε;

Μια μαριονέτα Σαρλό που κουβαλάει μια τσάντα φέρνει και μοιράζει καρτελάκια στα παιδιά. Η νηπιαγωγός διαβάζει την ερώτηση και το παιδί απαντά. Ο Σαρλό χαρούμενος κάθε φορά που έμαθε την σωστή απάντηση ευχαριστεί το παιδί και επαναλαμβάνει ολόκληρη την πρόταση σωστά κάνοντας διάφορες κινήσεις.

Ο Σαρλό χαρούμενος που τον βοήθησαν, χαρίζει τις κάρτες στα παιδιά για να ζωγραφίσουν στην πίσω πλευρά ό,τι τους αρέσει.

2ο Γλωσσικό παιχνίδι

Αναπαραγωγή ιστορίας, λεκτική περιγραφή και αναπαραγωγή κινητικών δραστηριοτήτων.

Υλικά: Οκτώ κάρτες με διάφορα χαρακτηριστικά από την ιστορία του Σαρλό (πάρκο, μονοπάτι με άμμο, τιμόνι ποδηλάτου, πουλιά που πετάνε, χελώνα, μέλισσες, λιβάδι με πράσινο χορτάρι, σπίτι).

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να ξαναθυμηθούν και να σχολιάσουν όλα αυτά που έκανε ο Σαρλό στη βόλτα.

Κάθε φορά που γίνεται αναφορά σε κάποιο χώρο που πήγε ή κάτι που είδε ο Σαρλό, ένα παιδί βρίσκει τη σωστή κάρτα, την δείχνει στα υπόλοιπα παιδιά και την τοποθετεί σε ένα εμφανές σημείο πχ. στον πίνακα.

Οι κάρτες τοποθετούνται ανάποδα στο κέντρο της παρέας.

Ένα παιδί γυρίζει μία κάρτα, την περιγράφει και μετά δείχνει στην ομάδα την κινητική δραστηριότητα που εκτέλεσαν κατά τη διάρκεια της δράσης.

2^η Υποενότητα

Στόχος:

Ενίσχυση επιδεξιότητας των κινήσεων του χεριού. Οπτικοκινητικός συντονισμός.

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά: Γκοφρέ χαρτιά σε διαστάσεις 80 cm στα χρώματα του ουράνιου τόξου. Χαρτιά A4, χαρτοπετσέτες λευκές.

Περιγραφή δραστηριότητας:

Προετοιμασία

Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία.

«Ο ουρανός έχει πολλά σύννεφα, εμείς όμως θέλουμε να βγούμε έξω για να παίξουμε. Βγαίνουμε έξω και εκεί που παίζουμε αρχίζει να βρέχει δυνατά και εμείς τρέχουμε να κρυφτούμε».

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο με διάφορους τρόπους πχ. να μετακινηθούν στο χώρο με τα χέρια στην έκταση στο ρυθμό της μουσικής χωρίς να ακουμπά ο ένας τον άλλο, με ανοιχτά τα πόδια, να τρέξουν σαν τα άλογα κλπ..

Σε κάθε παύση να τρέξουν κοντά στη νηπιαγωγό, κάτω από τη μεγάλη φανταστική ομπρέλα που κρατάει (η νηπιαγωγός αλλάζει κάθε φορά τη θέση που στέκεται). Στο τέλος ζητάει από τα παιδιά να καθίσουν κάτω για να ακούσουν μια ιστορία έως ότου σταματήσει η βροχή.

Δράση

Η νηπιαγωγός αφηγείται:

«Χθες το βράδυ έβρεξε πολύ, πάρα πολύ. Το ξημέρωμα τα σύννεφα έφυγαν και μαζί με τον ήλιο ξεπρόβαλε ένα όμορφο ουράνιο τόξο. Άνοιξα το παράθυρο του δωματίου μου θαύμασα τα χρώματα του. Το παρακάλεσα να έρθει σήμερα για λίγο στο νηπιαγωγείο και να στολίσει την τάξη μας. Λυπάμαι πολύ μου είπε δεν μπορώ να έρθω μαζί σου. Μπορώ όμως να σου δώσω λίγο από όλα τα χρώματα που έχω. Τότε το δωμάτιό μου γέμισε πολύχρωμα χαρτιά με όλα τα χρώματα του ουράνιου τόξου. Και εγώ τα μάζεψα όλα και τα έφερα στο σχολείο για να παίξουμε».

Το κάθε παιδί επιλέγει το χρώμα χαρτιού που θέλει.

Ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν στο ρυθμό μιας χαρούμενης ρυθμικής μουσικής κρατώντας το χαρτί τους με διάφορους τρόπους πχ. μπροστά τους από τις δύο γωνίες, πίσω τους να ανεμίζει, κατά πλάτος σαν φτερά πουλιού κλπ.

Σε κάθε παύση της μουσικής τους ζητάει να εκτελέσουν διάφορες δραστηριότητες με τα χέρια και το χαρτί τους.

- Να απλώσουν το χαρτί τους κάτω, να καθίσουν πάνω με μαζεμένα τα πόδια.
Να μαζέψουν κοντά τους όσο χαρτί περισσεύει από τις άκρες.
- Να σηκωθούν και να το ισιώσουν
- Να το τυλίξουν ρολό κατά μήκος να γίνει σαν ένα ραβδί

- Να το τινάξουν όπως ένα χαλί πιάνοντας το από τις δύο άκρες
- Να το σουρώσουν κατά μήκος να το πάρουν στην αγκαλιά τους να βρουν έναν φίλο.
- Να ισώσουν μαζί και τα δύο χαρτιά. Να καθίσουν πάνω στο ένα και το άλλο να το κρατήσουν ψηλά με τα δυο τους χέρια από τις γωνίες σαν ομπρέλα.
- Να κρατήσουν το χαρτί τους τεντωμένο, ο ένας από τη μία μεριά και ο άλλος από την άλλη, να το στρίψουν όσο περισσότερο μπορούν. Να κάνουν το ίδιο και με το άλλο χαρτί.
- Να σχηματίσει ο καθένας ένα σαλίγκαρο στο πάτωμα με το στριμμένο χαρτί του. Να περπατήσουν το σαλίγκαρο που έφτιαξαν με τα δύο δάχτυλά τους (δείκτης και μεσαίος).
- Να σχηματίσουν έναν κύκλο ενώνοντας και στρίβοντας τις δύο άκρες του στριμμένου χαρτιού. Να περπατήσουν τον κύκλο τους με τα δάχτυλά τους.

Αξιολόγηση

Η νηπιαγωγός ή κάποιο παιδί μοιράζει σε όλα τα παιδιά από μια λευκή χαρτοπετσέτα και ζητάει από τα παιδιά να προτείνουν και να εκτελέσουν δραστηριότητες (ή προτείνει η ίδια) π.χ.:

- Να μετακινηθούν στο ρυθμό της μουσικής χωρίς να πατήσουν τους κύκλους που έφτιαξαν. Στην παύση της μουσικής να σταθούν σε όποιον κύκλο είναι μπροστά τους.
- Να πετάξουν την χαρτοπετσέτα τους ψηλά κρατώντας την με τα δάχτυλά του ενός χεριού τους ή και των δύο.
- Να ξεδιπλώσουν τη χαρτοπετσέτα, να την απλώσουν μέσα στον κύκλο τους αυτό που περισσεύει να το τσαλακώσουν προς τα μέσα .
- Να τυλίξουν το ένα τους χέρι με την χαρτοπετσέτα
- Να την στρίψουν με τα δυο τους χέρια, να σχηματίσουν ένα μικρότερο κύκλο και να τον τοποθετήσουν μέσα στον μεγάλο κύκλο.
- Να την ισιώσουν κάτω στο πάτωμα
- Να την τσαλακώσουν και να κάνουν μια μικρή μπάλα
- Είναι σαν μία χιονόμπαλα να την πετάξουν όσο πιο μακριά γίνεται (το κάθε παιδί με τη σειρά).
- Να περπατήσουν στο χώρο και να μαζέψουν με το δεξί τους χέρι ένα στριμμένο κύκλο και με το αριστερό μια χαρτόμπαλα.
- Να σχηματίσουν μια γραμμή πίσω από τη νηπιαγωγό η οποία οδηγεί τα παιδιά σε κύκλο.

Χαλάρωση

Τα παιδιά κάθονται κάτω, αφήνουν στο κέντρο του κύκλου τα αντικείμενα που κρατούσαν στα χέρια τους.

Πιάνονται από τα χέρια, εισπνέουν τεντώνοντας τα χέρια τους ψηλά και εκπνέουν κατεβάζοντας τα χέρια και γέρνοντας το κορμί τους προς τα μπροστά. Φυσάνε όλοι

μαζί για να μετακινήσουν τους κύκλους και τις χαρτοπετσέτες που έχουν αφήσει στο κέντρο του κύκλου.

Παιχνίδι:

Ένα λευκό χαρτί A4 ταξιδεύει από χέρι σε χέρι-χέρι.

- Το κάθε παιδί κρατάει το φύλλο χαρτιού όπως θέλει και το δίνει στο διπλανό του.
- Κρατούν το χαρτί με τα δυο δάχτυλα του χεριού τους από τις δύο πλευρές (αντίχειρας και δείκτης). Το χαρτί μας ταξιδεύει από το ένα παιδί στο άλλο.
- Το χαρτί μας ταξιδεύει κρατώντας το με τα δυο δάχτυλα του ενός χεριού μας χωρίς να κάνει καθόλου θόρυβο.

Εμπλουτισμός της δραστηριότητας

Παιχνίδι με μανταλάκια

1^ο Παιχνίδι

Υλικά: Ένα μεγάλο σχοινί δεμένο σε δύο καρεκλάκια χωρίζει την τάξη μας σε δύο μέρη. Δύο πανέρια με μαντήλια και δύο με μανταλάκια.

Περιγραφή παιχνιδιού:

Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ισάριθμες ομάδες. Η κάθε ομάδα έχει ένα πανέρι με μαντήλια και ένα με μανταλάκια. Η μία ομάδα κάθεται από τη μια πλευρά της αίθουσας και ή άλλη από την άλλη.

Σε κάθε χτύπημα του ταμπουρίνου ένα παιδί από κάθε ομάδα παίρνει ένα μαντήλι και ένα μανταλάκι και το κρεμάει στο μεγάλο σχοινί.

2^ο Παιχνίδι

Υλικά: Δύο σχοινιά δεμένα σε καρεκλάκια από τη μία και την άλλη πλευρά της τάξης. Μαντήλια και μανταλάκια που είναι είδη απλωμένα σε ένα μεγάλο σχοινί στο κέντρο της τάξης.

Περιγραφή παιχνιδιού

Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες. Στόχος του παιχνιδιού είναι να μεταφέρουν στο σχοινί που βρίσκεται στη δική τους πλευρά όσα περισσότερα μαντήλια μπορούν. Το σύνθημα δίνεται από την νηπιαγωγό το πρώτο παιδί παίρνει το μαντήλι του από το ένα σχοινί και αφού το κρεμάσει στο άλλο χτυπάει στην πλάτη το επόμενο παιδί για να σηκωθεί και να κάνει το ίδιο. Νικήτρια η ομάδα που θα έχει τα περισσότερα μαντήλια απλωμένα στο σχοινί της.

3^ο Παιχνίδι

Οι δύο ομάδες με το ίδιο τρόπο μαζεύουν τα μαντήλια από τα σχοινιά. Στόχος του παιχνιδιού είναι να μαζέψουν όσο πιο γρήγορα μπορούν τα μαντήλια από το σχοινί τους και να τοποθετήσουν στο ένα πανέρι τα μανταλάκια και στο άλλο τα μαντήλια. Νικήτρια η ομάδα που θα τελειώσει πρώτη και θα έχει τακτοποίησε σωστά τα αντικείμενα που χρησιμοποίησε (στο ένα πανέρι μόνο μαντήλια στο άλλο μόνο μανταλάκια).

Στο τέλος του παιχνιδιού τα παιδιά της κάθε ομάδας ελέγχουν αν η αντίπαλη ομάδα τακτοποίησε σωστά τα αντικείμενα που χρησιμοποίησε, αναποδογυρίζοντας το κάθε πανέρι μέσα σε ένα στεφάνι.

Εξατομικευμένες δραστηριότητες

Με μανταλάκια

- Να τοποθετήσουν μανταλάκια γύρω από μεγάλα γεωμετρικά σχήματα, ή σε μικρότερα πλαστικά (λογικά μπλοκ).
- Να τοποθετήσουν μανταλάκια για πόδια σε φιγούρες ζώων χωρίς πόδια. που έχουν κόψει τα παιδιά.
- Να φτιάξουν συνθέσεις πιάνοντας το ένα μανταλάκι στο άλλο.

Μεταφορά στερεών από το ένα σκεύος σε άλλο

Σε ένα τραπέζι τοποθετούμε τέσσερις δίσκους

- 1^{ος} δίσκος: Τα παιδιά μεταφέρουν φασόλια από ένα μπολ σε ένα κλειστό γυάλινο βάζο από την τρύπα που έχουμε ανοίξει πάνω στο καπάκι.
- 2^{ος} δίσκος: Ρίχνουν κέρματα (λεπτά, δίλεπτα, και πεντάλεπτα) σε έναν κουμπάρα (κουτί με μία σχισμή στο πάνω μέρος).
- 3^{ος} δίσκος: Τα παιδιά μεταφέρουν μικρά κομμάτια βαμβάκι ή μικρά κομμάτια σφουγγαριών, με δύο κινέζικα ξυλάκια από το ένα κουτί σε ένα άλλο.
- 4^{ος} δίσκος: Μεταφέρουν μικρά κομμάτια σύρμα πίπτας με ένα μικρό τσιμπιδάκι από το ένα κουτί στο άλλο.

Μεταγγίσεις υγρών

Σε ένα τραπέζι τοποθετούμε τέσσερις δίσκους:

- 1^{ος} δίσκος: Τα παιδιά μεταφέρουν το νερό από το ένα ποτήρι στο άλλο προσέχοντας να μην χυθεί καθόλου κάτω (δύο διαφανές ποτήρια όπου στο πρώτο έχουμε σημαδέψει από την αρχή το ύψος του νερού).
- 2^{ος} δίσκος: Μεταφέρουν νερό από ένα μεγάλο μπολ σε ένα μικρότερο με ένα μικρό σφουγγάρι (1/4 του σφουγγαριού).
- 3^{ος} δίσκος: Μεταφέρουν νερό από το μπολ σε ένα διαφανές ποτήρι με ένα σταγονόμετρο.
- 4^{ος} δίσκος: Τα παιδιά μεταφέρουν το νερό από το μπολ σε ένα μικρό μπουκάλι με μία σύριγγα (χωρίς βελόνα).

Κυλάω:

- Τα παιδιά κυλούν ένα στεφάνι
- Κυλούν διάφορα καπάκια από βάζα ή μπουκάλια νερού.
- Κυλούν μεγάλα κέρματα με το δάχτυλο (κέρματα των δύο ευρώ)

Επέκταση της δραστηριότητας

Εικαστικά:

1. Χαρτοδιπλωτική: Φτιάχνουν χάρτινα αεροπλανάκια διπλώνοντας ένα χαρτί A4. Ισιώνουν και απλώνουν τα στριμμένα πολύχρωμα χαρτιά (που χρησιμοποιούμενα σε προηγούμενη δραστηριότητα) στο πάτωμα της τάξης μας

- και φτιάχνουν έναν μεγάλο διάδρομο προσγείωσης. Πετάνε τα αεροπλάνα τους από μια συγκεκριμένη απόσταση όσο πιο μακριά γίνεται.
2. Ζωγραφίζουν με δάχτυλο μπογιές σε χαρτί A4 ένα ουράνιο τόξο, χρησιμοποιώντας για κάθε χρώμα και διαφορετικό δάχτυλο.
 3. Στάζουν πάνω σε διπλωμένη χαρτοπετσέτα διάφορα χρώματα μπογιάς με το σταγονόμετρο.
 4. Σε μισό αχλάδι καρφώνουν οδοντογλυφίδες για να κάνουν έναν σκαντζόχοιρο.
 5. Καρφώνουν μοσχογαρύφαλα γύρω από ένα πορτοκάλι το δένουν με μια κορδέλα και στολίζουν την τάξη τους.

Μουσική:

Παράγω διάφορους θορύβους παιζόντας με ένα χαρτί.

- Κουνώντας ένα χαρτί με δύναμη ή σιγά-σιγά
- Φυσώντας ένα χαρτί που το κρατάν από τη μία γωνία με τα δύο δάχτυλά τους.
- Κρατώντας το χαρτί με το ένα τους χέρι στον αέρα, το χτυπάνε με τον καρπό του άλλου, την παλάμη και τα δάχτυλα, μόνο με τα δάχτυλα με ένα δάχτυλο κάθε φορά, εναλλάσσοντας τα δάχτυλα.
- Τσαλακώνουν ένα χαρτί με θυμό ή σιγά – σιγά
- Παιζουν ακορντέον με ένα χαρτί, το σουρώνουν και το τεντώνουν
- Σχίζουν το χαρτί απότομα με δύναμη
- Σχίζουν ένα χαρτί αργά για να εκνευρίσουμε κάποιον.

Μαθηματικά

Αντιστοιχίσεις

Υλικά: Μικρά κομμάτια σελοφάν, στρογγυλές χάντρες, Χαρτιά A4, μπογιές, πιατάκια πλαστικά.

Εξατομικευμένη δραστηριότητα

Η νηπιαγωγός μοιράζει στα παιδιά μικρά πολύχρωμα κομμάτια σελοφάν (4-5 στο κάθε παιδί). Τα παιδιά θα πρέπει να τοποθετήσουν πάνω σε κάθε τους χαρτάκι μία στρογγυλή χάντρα. Να τυλίξουν την κάθε χάντρα στρίβοντας τις δύο άκρες και να φτιάχνουν καραμέλες. Να ζωγραφίζουν πάνω σε ένα χαρτί τόσες καραμέλες όσες έχουν φτιάξει και να γράψουν πάνω το όνομά τους. Οι καραμέλες των παιδιών συγκεντρώνονται σε ένα καλαθάκι.

Ομαδική δραστηριότητα

Τα παιδιά συγκεντρωμένα στην ομάδα.

Η νηπιαγωγός λέει στα παιδιά:

Σήμερα θέλουμε να καλέσουμε μερικούς αγαπημένους φίλους στο σπίτι μας και να τους κεράσουμε από αυτές τις ωραίες καραμέλες που φτιάξαμε.

Ζητάει από ένα παιδί:

- Να επιλέξει κάποια παιδιά από την ομάδα που θα ήθελε να καλέσει για να τους κεράσει.
- Να δώσει στον καθένα από ένα καρεκλάκι για να καθίσουν

- Να επιλέξει τόσα πιατάκια όσοι είναι και οι φίλοι του
- Να τοποθετήσει σε κάθε πιατάκι μια καραμέλα.
- Να μοιράσει τα πιατάκια με τις καραμέλες στους φίλους του.

Στο τέλος της δραστηριότητας το κάθε παιδί κρατώντας στο χέρι τους το χαρτί που ζωγράφισε τις καραμέλες που έφτιαξε στην αρχή της δραστηριότητας παίρνει από το καλάθι τόσες καραμέλες όσες έφτιαξε και ζωγράφισε στο χαρτί.

Ξετυλίγει τις καραμέλες και τακτοποιεί χάντρες και χαρτιά.

3^η Υποενότητα

Στόχος

Προσέγγιση γραφικών δεξιοτήτων

Χώρος: Στην τάξη

Υλικά: Καρεκλάκια για να στερεώσουμε τα στεφάνια. Στεφάνια τόσα όσες θα είναι και οι ομάδες των παιδιών. Μουσική. Σχεδιασμένες διαδρομές π.χ. ευθείες καμπύλες τεθλασμένες γραμμές ή διάφορα γεωμετρικά σχήματα σε χαρτί Α3 (τόσα όσες είναι και οι ομάδες μας) κολλημένα στο πάτωμα σε μικρή απόσταση από τις φωλιές των μυρμηγκιών. Κουτιά με διάφορα μικροαντικείμενα τοποθετημένα στο τέλος κάθε διαδρομής πχ. στην τεθλασμένη γραμμή ξυλότουβλα, στην καμπύλη καπάκια από μαρκαδόρους κ.λπ.

Περιγραφή δραστηριότητας

Προετοιμασία

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες τεσσάρων ή πέντε παιδιών. Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά μια μικρή αυτοσχέδια ιστορία τα παιδιά μιμούνται ή εκτελούν ασκήσεις που τους προτείνει η νηπιαγωγός.

«Είναι καλοκαίρι ο ήλιος λάμπει στον ουρανό. Τα μυρμηγκάκια ξυπνούν πρωί πρωί και στρώνονται στη δουλειά. Μαζεύουν σπόρους για το χειμώνα. Μπαίνουν το ένα πίσω από το άλλο σε μια σειρά και ψάχνουν για σπόρους. Το πρώτο μυρμήγκι είναι πάντα ο οδηγός τους».

- Η κάθε ομάδα παιδιών στέκεται πίσω από ένα στεφάνι.
- Οι ομάδες ταυτόχρονα βγαίνουν από τη φωλιά τους περνώντας μέσα από το στεφάνι.
- Ακολουθούν η κάθε ομάδα τη δική της διαδρομή και ξαναμπαίνουν μέσα στη φωλιά τους.

(Κάθε φορά το πρώτο παιδί της ομάδας (το μυρμήγκι αρχηγός) αποφασίζει τον τρόπο που θα μετακινηθούν και τη διαδρομή που θα ακολουθήσουν).

Δράση

Σε κάθε χτύπημα του ταμπουρίνου ένα παιδί (μυρμηγκάκι) από κάθε ομάδα βγαίνει από τη φωλιά του και αφού ακολουθήσει με το δάχτυλο μια διαδρομή (που είναι σχεδιασμένη στο χαρτί) παίρνει ένα αντικείμενο (σπόρο) από το κουτί και επιστρέφει στη φωλιά του.

Το παιχνίδι συνεχίζεται έως ότου όλα τα παιδιά ακολουθήσουν όλες τις διαδρομές που έχουμε σχεδιάσει.

«Τα μυρμηγκάκια δούλεψαν σκληρά όλη τη μέρα. Το βράδυ αφηγούνται στη μαμά και στον μπαμπά πως κατάφεραν να βρουν το κάθε σποράκι».

Η νηπιαγωγός δείχνει αντικείμενα από τα κουτιά των διαδρομών. Τα παιδιά με τη σειρά πρέπει να θυμηθούν από το κουτί ποιας διαδρομής είναι το συγκεκριμένο αντικείμενο, να περιγράψουν λεκτικά τη διαδρομή να τη σχεδιάζουν με το δάχτυλο στον αέρα ή στο πάτωμα και αν δυσκολεύονται να τη δείξουν.

Το κάθε παιδί επιλέγει ένα από τα αντικείμενα που συγκέντρωσε και σχεδιάζει την αντίστοιχη γραμμή σε χαρτί μέτρου που είναι τοποθετημένο σε κάθετη επιφάνεια.

«Οι γονείς των μυρμηγκιών ικανοποιημένοι από τη δουλειά που έκαναν σήμερα τα μυρμήγκια δίνουν σε όλους από ένα αυτοκινητάκι για να παίξουν».

Αξιολόγηση

Τα παιδιά με τη σειρά περνάνε από όλες τις σχεδιασμένες διαδρομές σπρώχνοντας το αυτοκινητάκι τους. Στο τέλος τοποθετούν το αυτοκίνητό τους στο κουτί φύλαξης.

Χαλάρωση

«Τα μυρμηγκάκια δούλεψαν πολύ σήμερα. Ο ήλιος έχει ήδη κρυφτεί. Ωρα να πάνε για ύπνο. Σήμερα κουράστηκαν πολύ».

Κουνούν μια το ένα και μια το άλλο ποδαράκι τους, κουνούν τα χέρια τους, γέρνουν το κεφάλι τους από τη μία και την άλλη πλευρά, παίρνουν μια βαθιά αναπνοή φουσκώνουν το σώμα τους όσο πιο πολύ μπορούν σαν να κατάπιαν ένα πολύ μεγάλο σπόρο και αργά –αργά εκπνέουν και γίνονται μικροί πολύ μικροί και ακόμα πιο μικροί. Κάθονται κάτω με μαζεμένα τα πόδια τους, το κεφάλι να ακουμπάει στα γόνατα, κλείνουν τα ματάκια τους και κοιμούνται.

Η μαμά τους τραγουδάει ένα όμορφο τραγούδι.

(Η νηπιαγωγός μπορεί να τραγουδήσει στα παιδιά ένα μικρό νανούρισμα ή ένα τραγουδάκι ενώ συγχρόνως χαϊδεύει τα κεφαλάκια τους).

Εμπλουτισμός

1. Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο. Και μοιράζονται ένα κουτί με μαρκαδόρους (το κάθε παιδί έχει και διαφορετικό χρώμα). Ένα μεγάλο χαρτί Α3 ταξιδεύει στον κύκλο. Τα παιδιά μετακινούν το χαρτί στο πάτωμα σπρώχνοντάς το με τον κλειστό μαρκαδόρο όση ώρα παίζει η μουσική. Στην παύση της μουσικής το παιδί που έχει το χαρτί μπροστά του σχεδιάζει πάνω στο χαρτί από τη μία ως την άλλη άκρη μια διαδρομή. Παροτρύνουμε τα παιδιά να κάνουν διάφορες διαδρομές (γραμμές).
2. Τα παιδιά κρατώντας τα αντικείμενα που συγκέντρωσαν σε προηγούμενη δραστηριότητα σχεδιάζουν σε χαρτί Α4 τις διαδρομές που ακολούθησαν και αντιστοιχίζουν τα αντικείμενα που έχουν με τις διαδρομές που σχεδίασαν. Όσα από τα παιδιά δυσκολεύονται μπορούν να βοηθηθούν από τις διαδρομές που είχαμε σχεδιάσει και επεξεργαστεί κατά τη διάρκεια της δράσης.

Επέκταση της δραστηριότητας

1. **Επεξεργασία τραγουδιού** που τους τραγούδησε η νηπιαγωγός κατά τη διάρκεια της χαλάρωσης.
2. **Εικαστικά:** Ένα λευκό χαρτί καρφιτσωμένο σε μια πλάκα φελιζόλ.
 - Η νηπιαγωγός σχεδιάζει μία διαδρομή με μαρκαδόρο και ζητάει από τα παιδιά να καρφώσουν κατά μήκος της διαδρομής πολύχρωμες πινέζες.
 - Τα παιδιά σχεδιάζουν ότι θέλουν πάνω στο χαρτί τους με μολύβι και καρφώνουν πολύχρωμες πινέζες.

ΕΝΟΤΗΤΑ: Πρόγραμμα σχεδιασμού δραστηριοτήτων που συμβάλουν στην προαγωγή δεξιοτήτων γραφής

Κατεύθυνση: ΠΑΙΔΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΚΑΙ ΕΚΦΡΑΣΗ

Άξονας: Προγράμματα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων εικαστικών
Προγράμματα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων φυσικής αγωγής

Ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν:

- Ανάπτυξη και ενίσχυση κινήσεων του χεριού με επιδεξιότητα
- Οπτικοκινητικός συντονισμός
- Βίωση και κατανόηση εννοιών χώρου
- Απεικόνιση και καταγραφή μετακινήσεων και διαδρομών στο χώρο
- Απόκτηση δεξιοτήτων λεπτής κινητικότητας που συμβάλλουν στη γραφή
- Κατανόηση της σημασίας της γραφής ως μέσου επικοινωνίας

Εμπλεκόμενες κατευθύνσεις:

- Προφορική επικοινωνία
- Ανάγνωση
- Παιδί και δημιουργική έκφραση: Δραστηριότητες εικαστικών
Δραστηριότητες μουσικής
Δραστηριότητες δραματικής τέχνης
- Μαθηματικά
- Παιδί και περιβάλλον: Φυσικό περιβάλλον και αλληλεπίδραση

Βασικές επιδιώξεις σχεδίου διδασκαλίας

- Προσέγγιση γραφικών δεξιοτήτων μέσα από τα διάφορα είδη γραμμών
- Απόκτηση δεξιοτήτων γραφής
- Σύνδεση προφορικού - γραπτού λόγου

1^η Υποενότητα

Στόχος:

Εξοικείωση και αναπαραγωγή διαφόρων είδη γραμμών που συμβάλλουν στην απόκτηση δεξιοτήτων γραφής. Διαδρομές που προτείνουν και εκτελούν τα ίδια τα παιδιά

Υλικά: Ένα τετράγωνο σχεδιασμένο στο πάτωμα με κολλητική ταινία ή κιμωλία (το σπίτι του Φιορούλη), ένα στεφάνι (η λίμνη του δάσους) τοποθετημένο σε ευθεία γραμμή από το τετράγωνο (ορατό από τη θέση που κάθονται τα παιδιά). Διάφορα γεωμετρικά σχήματα, διαφορετικά για κάθε ομάδα (χάρτινα ή από τα λογικά μπλοκ).

Περιγραφή δραστηριότητας:

Τα παιδιά κάθονται κάτω σε ευθεία γραμμή έχοντας μπροστά τους το τετράγωνο και το στεφάνι.

Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία στα παιδιά:

«Μια φορά κι έναν καιρό σε ένα όμορφο σπιτάκι στο δάσος ζούσε μια οικογένεια με τρία παιδιά. Ο Φιορούλης ήταν το μικρότερο παιδί της οικογένειας. Τα δύο μεγαλύτερα αδέρφια του πήγαιναν κάθε μέρα στο σχολείο και οι γονείς του στη δουλειά. Ο Φιορούλης έμενε μόνος του στο σπίτι. Άλλες φορές έπαιζε στην αυλή του σπιτιού του και άλλες φορές όταν ο καιρός ήταν καλός, πήγαινε μια βόλτα στο δάσος όπου είχε μια μεγάλη λίμνη. Κάθε φορά που ο Φιορούλης πήγαινε από το σπίτι του στη λίμνη ακολουθούσε και άλλο μονοπάτι.»

Τα ζώα του δάσους αγαπούσαν πολύ τον Φιορούλη και κάθε φορά που τον έβλεπαν ήταν πολύ χαρούμενα. Του μάθαιναν τα μυστικά του δάσους και έπαιζαν μαζί του».

Τα παιδιά χωρίζονται σε ομάδες (τριών ή τεσσάρων παιδιών) και η κάθε ομάδα επιλέγει έναν αριθμό ίδιων σχημάτων.

Η νηπιαγωγός ζητάει από την κάθε ομάδα να σκεφτεί πως μπορεί να πάει από το σπίτι στη λίμνη (ποιο μονοπάτι θα ακολουθήσει;).

Ένα παιδί από κάθε ομάδα περπατάει μία διαδρομή για να φτάσει στη λίμνη, και τα υπόλοιπα ακολουθούν. Το τελευταίο παιδί της κάθε ομάδας τοποθετεί κατά μήκος της διαδρομής τα σχήματα που έχουν επιλέξει (αφήνει ίχνη).

Η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται με όλες τις ομάδες παιδιών. Η κάθε ομάδα θα πρέπει να επιλέξει και μια διαφορετική διαδρομή.

Οι ομάδες επιστρέφουν πίσω ακολουθώντας τα ίχνη που άφησαν, με πρώτο το παιδί που θυμάται καλύτερα τη διαδρομή.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά της κάθε ομάδας με τη σειρά:

Να σχεδιάσουν στον αέρα με το δάχτυλο τη διαδρομή που έκαναν από το σπίτι στη λίμνη (ξεκινώντας τον σχεδιασμό υπενθυμίζει στα παιδιά ότι θα πρέπει να ξεκινήσουν με το δάχτυλο κοντά στο σώμα τους).

Να σχεδιάσουν στον αέρα τη διαδρομή που έκαναν από τη λίμνη προς το σπίτι (ξεκινώντας με το δάχτυλό τους μακριά από το σώμα).

Το κάθε παιδί σχεδιάζει σε ένα φύλλο χαρτιού τη διαδρομή που έκανε όταν πήγε στη λίμνη (επισημαίνουμε στα παιδιά ότι πρέπει να ξεκινήσουν από ένα σημείο του χαρτιού τους που βρίσκεται κοντά στο σώμα τους, κάτω μέρος του χαρτιού).

Κάθε παιδί σχεδιάζει με διαφορετικό χρώμα τη διαδρομή που έκανε όταν επέστρεψε από τη λίμνη (τα παιδιά πρέπει να ξεκινήσουν από ένα σημείο που είναι μακριά από το σώμα τους, πάνω μέρος του χαρτιού).

Σημ. Στα παιδιά που δυσκολεύονται οριοθετούμε το χώρο τους, σχεδιάζοντας στο χαρτί τους ένα τετράγωνο στο κάτω μέρος του χαρτιού και έναν κύκλο στο πάνω μέρος (σπίτι και λίμνη αντίστοιχα).

Εμπλουτισμός

Παρόμοια δραστηριότητα επαναλαμβάνεται αλλάζοντας τη θέση του σχεδιασμένου τετραγώνου και του στεφανιού, π.χ. το σχεδιασμένο τετράγωνο (σπίτι του Φιορούλη) να βρίσκεται στη αριστερή πλευρά των παιδιών και το στεφάνι (λίμνη) στη δεξιά πλευρά.

Επέκταση της δραστηριότητας

Εικαστικά:

- Τα παιδιά σχεδιάζουν και κόβουν σε πολύχρωμα χαρτιά (γλασέ) ένα σπίτι και μια λίμνη.
- Κολλούν το σπίτι και τη λίμνη σε χαρτί A3 όσο πιο μακριά γίνεται το ένα από το άλλο.
- Με ένα μικρό σφουγγάρι που το βουτούν σε τέμπερα σχεδιάζουν μία διαδρομή από το σπίτι ως τη λίμνη. Αν θέλουμε να επεκτείνουμε τη δραστηριότητα μπορούν να σχεδιάσουν περισσότερες διαδρομές στο χαρτί τους με διαφορετικό χρώμα κάθε φορά.
- Το κάθε παιδί αφηγείται τι νομίζει ότι μπορεί να συνάντησε ο Φιορούλης στον περίπατο που έκανε από το σπίτι στη λίμνη.
- Η νηπιαγωγός σημειώνει τις ιδέες των παιδιών σε μια γωνιά του χαρτιού τους.
- Τα παιδιά ζωγραφίζουν με ξυλομπογιές στο χαρτί όλα αυτά που συνάντησε ο Φιορούλης στη βόλτα που έκανε.

2^η Υποενότητα

Στόχος:

Εξοικείωση και αναπαραγωγή ευθείας και κυματοειδής οριζόντιας γραμμής (από αριστερά προς τα δεξιά).

Υλικά: Ένα μεγάλο κομμάτι γαλάζια φόδρα. Τρεις σχεδιασμένες γραμμές στο πάτωμα (ευθεία, μικρή και μεγάλη κυματοειδής γραμμή). Ένα στεφάνι. Τρία μεγάλα κομμάτια χαρτιού στο πάτωμα ή κολλημένα σε ένα τοίχο, πινέλα, γαλάζια τέμπερα, (τοποθετημένα στη σειρά ή σε κυκλική διάταξη)

Περιγραφή δραστηριότητας:

Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά:

«Είναι Κυριακή και οι γονείς του Φιορούλη έχουν μια ευχάριστη έκπληξη γι' αυτόν. Σήμερα θα πάνε μια βόλτα στη θάλασσα. Ο Φιορούλης ήταν πολύ χαρούμενος και πέρασε υπέροχα.

Η θάλασσα ήταν ήρεμη. Κολύμπησε με τη μητέρα του, έκανε μακροβούτια με τον πατέρα του και έπαιξε με το καινούργιο του καράβι.

Μετά το μεσημέρι όμως άρχισε να φυσά δυνατός αέρας. Η θάλασσα γέμισε κύματα μικρά και μεγάλα. Ο Φιορούλης με τους γονείς του επέστρεψαν στο σπίτι.

Μόλις επέστρεψε στο σπίτι του, έβαλε ένα μεγάλο γαλάζιο πανί στο σάκο του και έτρεξε να πάει στη λίμνη για να διηγηθεί στους φίλους του όλα τα όμορφα πράγματα που είδε και έκανε σήμερα.

Τους έδειξε πως ήταν στην αρχή ήρεμη η θάλασσα.

Τα μικρά κύματα της θάλασσας όταν άρχισε να φυσά ο αέρας.

Τα μεγάλα κύματα της θάλασσας όταν ο αέρας δυνάμωσε και φυσούσε πολύ δυνατά».

Η νηπιαγωγός παροτρύνει τα παιδιά να κρατήσουν το πανί και να της δείξουν, αν το πανί που κρατούν ήταν θάλασσα πως θα ήταν:

- Όταν η θάλασσα είναι ήρεμη
- Όταν έχει μικρά κύματα
- Όταν τα κύματα της θάλασσας είναι μεγάλα
- Τα παιδιά χωρισμένα σε μικρές ομάδες κρατούν το πανί από τις τέσσερις γωνίες και δείχνουν στα υπόλοιπα πως ήταν κάθε φορά η θάλασσα.
- Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά:
- Να κρατήσουν το μεγάλο γαλάζιο πανί τεντωμένο κάτω στο πάτωμα χωρίς να το κουνούν καθόλου (ήρεμη θάλασσα).
- Να το κρατήσουν λίγο ωφελότερα από το πάτωμα τεντωμένο χωρίς να το κουνούν και τα υπόλοιπα παιδιά της ομάδας με τη σειρά να περάσουν από κάτω (να κολυμπήσουν στη ήρεμη θάλασσα).
- Να βρουν την αντίστοιχη σχεδιασμένη γραμμή στο πάτωμα (ευθεία) και να την περπατήσουν.

- Να σταθούν μέσα στο στεφάνι και να σχεδιάσουν με το χέρι τους στον αέρα την ήρεμη θάλασσα (ευθεία).
- Να σχεδιάσουν στο ένα από τα τρία χαρτιά με το πινέλο μια ευθεία γραμμή από αριστερά προς τα δεξιά (ήρεμη θάλασσα).

Οι παραπάνω δραστηριότητες επαναλαμβάνονται βιώνοντας τα παιδιά τα μικρά και μεγάλα κύματα της θάλασσας και σχεδιάζοντας στο ένα χαρτί μικρά κύματα της θάλασσας (μικρή κυματοειδή γραμμή)και στο άλλο τα μεγάλα κύματα (μεγάλη κυματοειδή γραμμή).

Επέκταση της δραστηριότητας

Παιχνίδι με βαρκούλες (οι βαρκούλες που θα χρησιμοποιήσουν τα παιδιά μπορεί να είναι από τα παιχνίδια τους ή φτιαγμένες με χαρτοδιπλωτική).

Η νηπιαγωγός τοποθετεί τα χαρτιά με την ήρεμη και φουρτουνιασμένη θάλασσα που σχεδίασαν τα παιδιά στο πάτωμα το ένα δίπλα στο άλλο.

Τα παιδιά ταξιδεύουν τις βαρκούλες πάνω στην ευθεία και στις κυματοειδείς γραμμές

Εμπλουτισμός

Παιχνίδι συντονισμού με την μπάλα

Η νηπιαγωγός διαβάζει ή αφηγείται ένα μέρος από τη μυθολογία που αναφέρεται στον Θεό Ποσειδώνα :

Ένα παιδί μιμείται τον Ποσειδώνα φορώντας μια μπέρτα (σιελ φόδρα) και κρατώντας μια τρίαινα (ράβδο γυμναστικής). Ακουμπάει τη θάλασσα (πανί) με την τρίαινά του και δίνει εντολές.

Τα υπόλοιπα παιδιά κρατούν τεντωμένο ένα μεγάλο γαλάζιο πανί και εκτελούν τις εντολές που δίνει ο Ποσειδώνας.

Πάνω στο τεντωμένο πανί τοποθετούμε μια μπάλα (το καράβι που ταξιδεύει).

Τα παιδιά που κρατούν το πανί κινούν το πανί αντίστοιχα με τις εντολές του Ποσειδώνα πχ:

- Σηκώνουν εναλλάξ τα χέρια τους λίγο ψηλά από τη μία και μετά από την άλλη πλευρά και η μπάλα τους κινείται (ταξιδεύει) ήρεμα από τη μία στην άλλη μεριά όση ώρα κρατάει η μουσική.
- Δημιουργούν μικρά κύματα κουνώντας τα χέρια τους εναλλάξ (ξεκινούν από τη μία πλευρά κρατώντας το πανί πάνω ενώ από την άλλη πλευρά ξεκινούν από κάτω) όση ώρα κρατάει η μουσική.
- Δημιουργούν μεγάλα κύματα της θάλασσας κουνώντας τα χέρια τους με δύναμη μέχρι να πέσει η μπάλα από το πανί.
- Το ρόλο του Ποσειδώνα παίρνει ένα άλλο παιδί όταν η μπάλα φύγει έξω από τη θάλασσα.

Εικαστικά: Χαρτοδιπλωτική

- Τα παιδιά φτιάχνουν μικρές βαρκούλες τσακίζοντας τις γωνίες ενός μακρόστενου χαρτιού $\frac{1}{4}$ του A4.

- Το κάθε παιδί αποφασίζει αν η βαρκούλα του θα ταξιδεύει σε ήρεμη, με μικρά κύματα ή φουρτουνιασμένη θάλασσα.
- Σχεδιάζει σε χαρτί A4 τη θάλασσα που θέλει να ταξιδέψει η βαρκούλα του με αντίστοιχες γραμμές σε διάφορες αποχρώσεις του γαλάζιου (ήρεμη θάλασσα – ευθείες γραμμές, μικρά κύματα- μικρές κυματοειδείς γραμμές, φουρτουνιασμένη θάλασσα - μεγάλες κυματοειδείς γραμμές).
- Κολλάει πάνω στη θάλασσα τη βαρκούλα που έφτιαξε.
- Στολίζει τη βάρκα του με διάφορα σχέδια.

Μαθηματικά: Μικρό μεσαίο μεγάλο

- Η νηπιαγωγός δίνει στα παιδιά τρία μεγέθη τετράγωνων λευκών χαρτιών και τους προτείνει με χαρτοδιπλωτική να φτιάξουν βαρκούλες.
- Πάνω σε κάθε βάρκα γράφουν το όνομά τους.

Σειροθέτηση:

Η νηπιαγωγός ζητάει από το κάθε παιδί να βάλει σε σειρά τις βάρκες που έφτιαξε ξεκινώντας από τη μεγαλύτερη και μετά από τη μικρότερη.

Ταξινόμηση:

Ακολουθεί συζήτηση στην ομάδα και ταξινόμηση των βαρκών που έφτιαξαν τα παιδιά.

- Τα παιδιά χωρίζουν τις βάρκες τους σε τρεις ομάδες (μικρές, μεσαίες, μεγάλες)
- Τα παιδιά κολλούν τις βάρκες τους στα χαρτιά του μέτρου που σχεδίασαν σε προηγούμενη δραστηριότητα.
- Μικρές βαρκούλες στην ήρεμη θάλασσα (ευθείες γραμμές).
- Τις μεσαίες στην θάλασσα με τα μικρά κύματα (μικρές κυματοειδείς γραμμές).
- Τις μεγάλες στην φουρτουνιασμένη θάλασσα (μεγάλες κυματοειδείς γραμμές).

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να περιγράψουν τον τρόπο που θα ταξιδεύει η βάρκα τους π.χ. όλο ευθεία, πάνω –κάτω, πάνω-κάτω κ.λπ.

3^η Υποενότητα

Στόχος:

Εξοικείωση και αναπαραγωγή κάθετων κυματοειδών γραμμών (από πάνω προς τα κάτω και από κάτω προς τα πάνω)

Υλικά: κορδέλες γυμναστικής ή λουρίδες κομμένες από γκοφρέ χαρτί σε διάφορα χρώματα, χαρτί μέτρου, πινέλα, τέμπερα σε διάφορα χρώματα

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία στα παιδιά.

«Ο Φιορούλης σήμερα είναι πολύ σκεφτικός. Οι φίλοι του τα ζώα τον έχουν καλέσει στο πάρτι που θα κάνουν στο δάσος και αναρωτιέται τι δώρο να τους χαρίσει.

Σκέφτεται να πάρει καρότα αλλά τα καρότα αρέσουν μόνο στον φίλο του το Γρηγορούλη λαγό.

Αν έπαιρνε ένα βάζο με λαχταριστό μέλι; Το μέλι όμως αρέσει μόνο στο Μπούλη το μικρό και στρουμπουλό αρκουδάκι.

Αν έπαιρνε ένα μεγάλο πολύχρωμο κουτί με πολλές τρύπες γύρω-γύρω; Ο φίλος του ο Φούλης το μικρό ποντικάκι θα έπαιζε ώρες ατελείωτες μ' αυτό.

Αν μάζευε όμορφα λουλούδια από τον κήπο; Η Χαρούλα η πεταλούδα θα χαρεί πολύ.

Όχι, όχι σκέφτεται πρέπει να βρει ένα δώρο που θα τους κάνει όλους χαρούμενους. Όμορφες πολύχρωμες κορδέλες για όλους τους φίλους του, αυτό θα είναι ένα υπέροχο δώρο και θα είναι όλοι πολύ χαρούμενοι. Με τις όμορφες πολύχρωμες κορδέλες οι φίλοι του μπορούν να παίξουν και μετά να στολίσουν το μεγάλο δέντρο που θα γίνει το πάρτι».

Η νηπιαγωγός μοιράζει σε όλα τα παιδιά από μία κορδέλα και τους προτείνει να παίξουν όπως οι φίλοι του Φιορούλη:

- Να κρατήσουν την κορδέλα τους ψηλά και να κινούν συνεχώς τον καρπό του χεριού τους αριστερά και δεξιά.
- Να παρατηρήσουν την κορδέλα τους.
- Να σχηματίσουν ένα κύκλο με την κορδέλα τους να μπουν μέσα και να αναπαραστήσουν την κίνηση που έκανε η κορδέλα τους με το σώμα τους.
- Να σηκώσουν το ένα τους χέρι ψηλά και να σχεδιάσουν στον αέρα τις καμπύλες που σχημάτιζαν με τις κορδέλες τους.
- Να σχεδιάσουν σε χαρτί του μέτρου από πάνω ως κάτω τις καμπύλες που σχημάτιζε η κορδέλα τους με ένα φαρδύ πινέλο.

Οι ίδιες ασκήσεις επαναλαμβάνονται κρατώντας τα παιδιά την κορδέλα τους χαμηλά στο πάτωμα. Σηκώνουν την κορδέλα τους από το πάτωμα κουνώντας τον καρπό του χεριού τους συνεχώς αριστερά και δεξιά κ.λπ.

Επέκταση της δραστηριότητας

- Οι φίλοι του Φιορούλη στολίζουν με τις κορδέλες το μεγάλο δέντρο.

Τα παιδιά κρεμούν τις πολύχρωμες κορδέλες τους σε ένα ξερό κλαδί, ένα στεφάνι που έχουμε κρεμάσει από το ταβάνι της τάξης, (οι άκρες από τις κορδέλες που κρέμονται θα πρέπει να είναι περίπου 100 cm από το πάτωμα).

- Παρατηρούν τις κορδέλες που κρέμονται ίσια κάτω.
- Σχεδιάζουν σε ένα χαρτί με χοντρούς μαρκαδόρους τις κορδέλες (ευθείες γραμμές από πάνω προς τα κάτω).

Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες.

Η μία ομάδα σχηματίζει έναν κύκλο γύρω από τις κρεμασμένες κορδέλες και κουνώντας ένα μαντήλι δημιουργούν αέρα και κάνουν τις κορδέλες να κινούνται.

Η δεύτερη ομάδα παρατηρεί πως κινούνται οι κορδέλες. Οι ομάδες εναλλάσσονται.

Το κάθε παιδί σχεδιάζει σε ένα χαρτί πως κινούνταν οι κορδέλες όταν τις φυσούσε ο αέρας, (από πάνω προς τα κάτω).

- Ένας μουσικός παίζει φλογέρα και το φίδι χορεύει.

Στο πάρτι των ζώων καλεσμένος ήταν και ένας σπουδαίος μουσικός που έπαιζε φλογέρα. Το πολύχρωμο φίδι δεν άντεξε στον πειρασμό και μόλις άκουσε τον μουσικό το έριξε στο χορό.

Η νηπιαγωγός παίζει στην αρχή έναν συνεχόμενο απλό ήχο και μετά έναν μελωδικό συνεχόμενο ήχο και ζητάει από τα παιδιά να περιγράψουν τις κινήσεις που έκανε το φίδι όταν άκουγε το κάθε ήχο.

Τα παιδιά κάθονται κάτω έχοντας μια κορδέλα μπροστά τους και με την κορδέλα τους αναπαριστάνουν τις κινήσεις του φιδιού πχ. σηκώνουν την κορδέλα τους από το πάτωμα ευθεία προς τα πάνω όση ώρα κρατάει ο συνεχόμενος ήχος στη φλογέρα, ανεβάζουν αργά την κορδέλα τους κουνώντας την αριστερά και δεξιά, όση ώρα κρατάει ένας μελωδικός ήχος.

Η νηπιαγωγός σχεδιάζει στο πάτωμα δύο ευθείες γραμμές και δύο κυματοειδείς γραμμές. Τα παιδιά:

- Πειραματίζονται με τον ήχο που παράγει η φλογέρα (παράγοντας ένα συνεχόμενο απλό ήχο και έναν μελωδικό)
- Παίζουν στη φλογέρα έναν από τους δύο ήχους, ανάλογα με το είδος της γραμμής που του δείχνει η νηπιαγωγός ή κάποιο άλλο παιδί.
- Δύο παιδιά από την ομάδα ακούν το ήχο και:

Περπατούν με το δάχτυλο τις αντίστοιχες γραμμές (ευθείες ή κυματοειδείς γραμμές).

Σχεδιάζουν σε ένα χαρτί ευθείες και κυματοειδείς γραμμές από κάτω προς τα πάνω ανάλογα με το τον ήχο που ακούν.

Εμπλουτισμός

Παιχνίδια με τον ρυθμό της μουσικής

Το πάρτι των ζώων

Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο γύρω από τις κρεμασμένες κορδέλες και κάνουν ένα πάρτι όπως τα ζώα του δάσους.

- Χορεύουν στο ρυθμό γρήγορης και αργής μουσικής μετακινούμενα στον κύκλο.
- Χορεύουν στο ρυθμό της μουσικής κουνώντας μόνο το σώμα τους χωρίς να μετακινούνται από τη θέση τους.
- Τραγουδούν ένα απλό τραγούδι (π.χ. γύρω-γύρω όλοι ή το βρέχει χιονίζει) σε ρυθμό τετάρτων, σε γρήγορο και σε αργό ρυθμό, (τραγουδούν το τραγούδι όπως θα το τραγουδούσε ο Φιορούλης, γρήγορα όπως τρέχει ο λαγός, αργά όπως περπατάει η χελώνα).
- Τραγουδούν και χτυπούν τα χέρια τους στους τρεις ρυθμούς.
- Τραγουδούν και χορεύουν στους τρεις ρυθμούς της μουσικής.

Γλωσσική άσκηση

Αναπαραγωγή της εισαγωγικής αυτοσχέδιας ιστορίας με πραγματικό ή εικονικό υλικό (χρονική ακολουθία).

Η νηπιαγωγός φέρνει στα παιδιά ένα κουτί όπου μέσα υπάρχουν τα δώρα που σκεφτόταν να χαρίσει ο Φιορούλης στους φίλους του (μπορεί να είναι πραγματικά αντικείμενα ή καρτέλες με εικόνες).

Αφηγείται την ιστορία στα παιδιά τοποθετώντας κάθε φορά το αντίστοιχο αντικείμενο ή κάρτα σε ένα σημείο που να είναι ορατό από όλα τα παιδιά.

Ζητάει από τα παιδιά να απαντήσουν σε ερωτήσεις

- Για ποιον μιλάει η ιστορία;
- Τι ήθελε να κάνει ο Φιορούλης;
- Τι πρόβλημα είχε;
- Πώς το έλυσε;

Τα παιδιά αναπαράγουν την ιστορία:

- Με τη βοήθεια των αντικειμένων ή εικόνων που είναι στη σειρά.
- Τοποθετούν πρώτα τα αντικείμενα /εικόνες στη σειρά και μετά αναπαράγουν την ιστορία.
- Αναπαράγουν την ιστορία και συγχρόνως τοποθετούν τα αντικείμενα/εικόνες στη σωστή σειρά.

Στο τέλος κάθε αναπαραγωγής ένα παιδί της ομάδας ελέγχει αν τα αντικείμενα / εικόνες τοποθετήθηκαν στη σωστή σειρά.

4^η Υποενότητα

Στόχος:

Συνδυασμός και σύνθεση διαφόρων γραμμών (ευθεία, καμπύλη, κύκλος, σαλίγκαρος). Κατανόηση της σημασίας του γραπτού λόγου ως μέσου επικοινωνίας.

Υλικά: Σχοινάκια γυμναστικής

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά μια αυτοσχέδια ιστορία «Σήμερα ο Φιορούλης ξύπνησε πολύ πρωί.

Είναι φθινόπωρο. Εχθές έβρεχε σήμερα όμως η μέρα είναι υπέροχη. Έφαγε το πρωινό του γρήγορα –γρήγορα και πριν ξεκινήσει για την καθημερινή του βόλτα, έβαλε μέσα στο σάκο του ένα σχοινάκι για να πάξει με τους φίλους του στη λίμνη, και ένα φρέσκο νόστιμο καρότο για το φίλο του τον λαγό.

Οι φίλοι του τον περίμεναν με μεγάλη ανυπομονησία. Από το πρωί ακούνε έναν περίεργο θόρυβο πίσω από το μεγάλο θάμνο και δεν μπορούν να καταλάβουν τι είναι.

Ο Φιορούλης πλησίασε αργά-αργά το θάμνο και είδε ένα μεγάλο φίδι να σέρνεται πάνω στα ξερά φύλα που είχαν πέσει από τα δέντρα.

Καθώς σερνόταν άφηνε ίχνη πάνω στο βρεγμένο χώμα με το σώμα του».

Η νηπιαγωγός περιγράφει τις κινήσεις του φιδιού και τις σχεδιάζει στο πάτωμα με ένα σχοινάκι.

- Το φίδι σερνόταν όλο ίσια σαν να είχε καταπεί ένα μπαστούνι.
- Άλλοτε σερνόταν σχηματίζοντας καμπύλες.
- Σερνόταν γύρω από το θάμνο σχηματίζοντας κύκλο.
- Κουλουριαζόταν σχηματίζοντας πολλούς κύκλους (σαλίγκαρο).

Το κάθε παιδί παίρνει ένα σχοινάκι και:

- Αναπαράγει με τη σειρά μία -μία τις διαδρομές που έκανε το φίδι.
- Περπατάει την κάθε διαδρομή που σχεδιάζει με μικρά βήματα (μύτη του παπουτσιού ακουμπάει στο τακούνι του άλλου).
- Περπατάει την κάθε διαδρομή με την παλάμη ή το δάχτυλο του χεριού του.

«Όταν το φίδι έφυγε οι φίλοι του Φιορούλη πήγαν πίσω από το θάμνο για να δουν τα ίχνη που άφησε το φίδι με το σώμα του».

Η νηπιαγωγός σχεδιάζει με σχοινάκια τις διαδρομές και ζητάει από τα παιδιά:

- Να τις σχεδιάσουν στον αέρα με το χέρι τους και μετά με το δάχτυλο
- Να πάρουν ένα χαρτί A3, κηρομπογιές και να σχεδιάσουν με τη σειρά τις διαδρομές του φιδιού για να τις δείξουν στους φίλους τους.

Επέκταση της δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός δίνει στα παιδιά σύρματα πίπτας και τους ζητάει:

- Να σχηματίσουν με τα σύρματα τις διαδρομές του φιδιού
- Να κολλήσουν τις διαδρομές πάνω σε ένα χαρτόνι

- Να ζωγραφίσουν πάνω στο χαρτόνι μικρές πράσινες κάθετες γραμμές για χόρτο με νερομπογιές.

Εμπλουτισμός

Γλωσσική άσκηση

Υλικά: ένα κουτί (στολισμένο με πολύχρωμες κορδέλες) όπου μέσα υπάρχουν φάκελοι (τόσοι όσα είναι και τα παιδιά) που περιέχουν κομμάτια από μαλλί πλεξίματος σε διάφορα χρώματα και μεγέθη.

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός αφηγείται:

Το επόμενο πρώι που οι φίλοι του Φιορούλη πήγαν στη λίμνη είδαν το φίδι να είναι κουλουριασμένο γύρω από ένα κουτί. Όλοι ήταν πολύ περίεργοι και ήθελαν να μάθουν τι έχει μέσα το κουτί. Άλλα πως θα κατάφερναν να το πάρουν; Το φίδι ήταν πολύ μεγάλο και όλοι φοβόταν. Αποφάσισαν να περιμένουν τον Φιορούλη μήπως και εκείνος είχε καμιά καλή ιδέα.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να προτείνουν ιδέες για να βοηθήσουν τα ζώα να πάρουν το κουτί.

Να απαντήσουν σε ερωτήσεις, π.χ.

- Θα καταφέρουν τα ζώα να πάρουν το κουτί;
- Αν ξυπνήσει το φίδι τι θα γίνει;
- Τι μπορεί να έχει μέσα το κουτί που έχει το φίδι;
- Αν καταφέρουν να πάρουν το κουτί τι πρέπει να κάνουν;
- Να δώσουν ένα τέλος στην ιστορία.

Παιχνίδι: Κουλουριασμένο φίδι.

Τα παιδιά πιάνονται από τα χέρια και σχηματίζουν ένα κουλουριασμένο φίδι. Η νηπιαγωγός τοποθετεί στο κέντρο το παράξενο κουτί.

- Ένα παιδί κάθε φορά προχωράει ανάμεσα στα παιδιά (κουλουριασμένο φίδι) προσέχοντας να μην αγγίξει κανέναν (πλάγια βήματα) και ξυπνήσει το φίδι.
- Παίρνει ένα φάκελο από το κουτί και επιστρέφει πίσω με τον ίδιο τρόπο.
- Αφήνει το φάκελο στο τραπέζι και μπαίνει στη θέση του.
- Το παιχνίδι τελειώνει όταν όλα τα παιδιά έχουν πάρει ένα φάκελο από το κουτί.

Εικαστικά:

- Τα παιδιά σχηματίζουν πάνω στα τραπέζια διάφορες διαδρομές με τις κλωστές που βρήκαν στους φακέλους.
- Σχηματίζουν με κόλλα διάφορες διαδρομές σε χαρτί A4 και κολλούν πάνω μαλλί πλεξίματος.

Δραστηριότητα γραπτής έκφρασης και γραφής

Η Νηπιαγωγός προτείνει στα παιδιά να στείλουν τα ωραία σχέδια που έφτιαξαν στο φίδι. Γιατί σίγουρα θα είναι πολύ στεναχωρημένο που του πήραν τους φακέλους από το κουτί και θέτει το ερώτημα: Πώς μπορούμε να το κάνουμε;

Οι προτάσεις των παιδιών καταγράφονται σε ένα μεγάλο χαρτί καρφιτσωμένο στον πίνακα αναφοράς και σχολιάζονται κατά πόσο είναι εφικτές ή όχι.

Αν μέσα στις προτάσεις δεν περιλαμβάνεται η χρήση των φακέλων (φάκελοι από την προηγούμενη δραστηριότητα) και η ταχυδρόμηση των εργασιών τους, την πρόταση κάνει η ίδια η νηπιαγωγός. Τα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν είναι:

- Τι πρέπει να κάνουμε για να ξέρει ο ταχυδρόμος που θα πάει το γράμμα;
- Τι θα γράψουμε έξω από το φάκελο;
- Εκτός από το όνομα τι άλλο πρέπει να γράψουμε;
- Σε ποιο σημείο του φακέλου θα το γράψουμε;
- Πώς λέγεται αυτός που θα πάρει το φάκελο;
- Πώς θα γνωρίζει αυτός που παίρνει τον φάκελο από ποιον είναι;
- Σε ποιο σημείο του φακέλου θα γράψουμε το όνομα αυτού που το στέλνει;
- Αρκεί μόνο το όνομα ή πρέπει να γράψουμε και κάπι άλλο;
- Πώς λέγεται αυτός που στέλνει ένα γράμμα;

Η νηπιαγωγός προτείνει στο κάθε παιδί να γράψει μόνο του με τον τρόπο που εκείνο ξέρει τα στοιχεία του παραλήπτη και του αποστολέα.

Στο τέλος της δραστηριότητας η νηπιαγωγός μπορεί να προτείνει στα παιδιά να τοποθετήσουν τους φακέλους μέσα στο κουτί από όπου τους πήραν με τον ίδιο τρόπο.

Η δραστηριότητα μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως έναυσμα για την παραπέρα διερεύνηση του θέματος.

5^η Υποενότητα

Στόχος:

Εξοικείωση και αναπαραγωγή καμπύλης γραμμής προς τα πάνω και προς τα κάτω.

Υλικά: Διάφορα λουλούδια ζωγραφισμένα σε χαρτί και κολλημένα στη σειρά στο πάτωμα σε απόσταση 50cm το ένα από το άλλο, κιμωλία.

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά μια αυτοσχέδια ιστορία:

«Ο Φιορούλης σήμερα μάζεψε μερικά λουλούδια από τον κήπο τους για να κάνει έκπληξη στη φίλη του την πεταλούδα. Όταν έφτασε στο δάσος τα έβαλε όλα στη σειρά κάθισε κάτω από τη σκιά του μεγάλου δέντρου και περίμενε τη φίλη του.

Η πεταλούδα ενθουσιάστηκε από τα όμορφα λουλούδια. Στάθηκε στο πρώτο λουλούδι το μύρισε πέταξε ψηλά και πήγε στο δεύτερο, στο τρίτο, στο τέταρτο. Ήταν πολύ χαρούμενη γιατί πρώτη φορά έβλεπε τόσο όμορφα λουλούδια».

Η νηπιαγωγός σχεδιάζει με κιμωλία στο πάτωμα το πέταγμα της πεταλούδας (συνεχόμενες καμπύλες προς τα πάνω) και ζητάει από τα παιδιά:

- Να μιμηθούν το πέταγμα της πεταλούδας και να μετακινηθούν από λουλούδι σε λουλούδι περπατώντας πάνω στις καμπύλες γραμμές.
- Να σχεδιάσουν στο πάτωμα με το δάχτυλό τους το πέταγμα της πεταλούδας.
- Να πάρουν χαρτά και να σχεδιάσουν τις συνεχόμενες καμπύλες προς τα πάνω.

Σημ. Στα παιδιά που δυσκολεύονται δίνουμε ένα χαρτί όπου πάνω έχουμε σχεδιάσει λουλούδια στη σειρά.

«Εκεί που ο Φιορούλης διασκέδαζε με το πέταγμα της πεταλούδας είδε πολλές μικρές πασχαλίτσες να σκαρφαλώνουν πάνω στο πρώτο λουλούδι. Μετά να κατεβαίνουν και να ανεβαίνουν στο επόμενο, στο δεύτερο, στο τρίτο, στο τέταρτο».

Η νηπιαγωγός σχεδιάζει με κιμωλία τη διαδρομή που κάνουν οι πασχαλίτσες (συνεχόμενες καμπύλες προς τα κάτω), παροτρύνει τα παιδιά.

- Να μετακινηθούν από λουλούδι σε λουλούδι σχηματίζοντας καμπύλες προς τα κάτω.
- Να σχεδιάσουν στο πάτωμα με το δάχτυλό τους τη διαδρομή που κάνουν οι πασχαλίτσες.
- Να σχεδιάσουν στο χαρτί τους τις συνεχόμενες καμπύλες προς τα κάτω.

«Ο Φιορούλης διασκέδασε πολύ βλέποντας τους φίλους του. Επειδή όμως η ώρα περνούσε άφησε τους φίλους του και επέστρεψε στο σπίτι».

Εμπλοουτισμός

Αναπαραγωγή γραμμών χωρίς πρότυπο!

- Η νηπιαγωγός αλλάζει τη θέση των λουλουδιών που ήταν κολλημένα στο πάτωμα και ζητάει από τα παιδιά: Να μετακινηθούν από λουλούδι σε λουλούδι αναπαράγοντας χωρίς πρότυπο το πέταγμα της πεταλούδας, και το περπάτημα της πασχαλίτσας
- Ο φιορούλης το απόγευμα που οι γονείς του γύρισαν στο σπίτι, τους είπε πόσο χαρούμενη ήταν η πεταλούδα και οι πασχαλίτσες σήμερα με το δώρο που πήραν. Τους περιέγραψε και τους έδειξε πως ακριβώς πετούσε η πεταλούδα και πως περπατούσαν οι πασχαλίτσες στα λουλούδια
- Τα παιδιά με τη σειρά σχεδιάζουν σε ένα μεγάλο χαρτί καρφιτσωμένο σε ταμπλό καμπύλες προς τα πάνω και προς τα κάτω.

Επέκταση της δραστηριότητας

Δραστηριότητα οπτικής διάκρισης

Τοποθετούμε σε ένα πανέρι ζεύγη όμοιων και διαφορετικών αντικειμένων πχ. ζεύγη καρτών με πεταλούδες ή λουλούδια που έχουν το ίδιο σχήμα αλλά διαφορετικό χρώμα ή το ίδιο χρώμα αλλά διαφέρουν στο σχήμα.

Τα παιδιά ξεχωρίζουν στην αρχή ζεύγη όμοιων και μετά ζεύγη διαφορετικών αντικειμένων. «Βρες μου δύο ίδια» ή «Βρες μου δύο διαφορετικά».

Αντιστοιχήσεις ένα προς ένα και ένα προς δύο

Το κάθε παιδί με τη σειρά επιλέγει και αντιστοιχίζει καρτέλες με πεταλούδες και λουλούδια σε κάθε λουλούδι μία πεταλούδα.

Αντιστοιχίζουν σε κάθε λουλούδι δύο πεταλούδες.

Τελειώνοντας κάθε παιδί την άσκηση ελέγχει το ίδιο ή ένα άλλο παιδί αν την ολοκλήρωσε σωστά, ελέγχοντας ένα προς ένα τα ζεύγη (λουλούδι πεταλούδα ή πεταλούδες) και περιγράφοντας λεκτικά αυτό που έκανε.

6^η Υποενότητα

Στόχος:

Εξοικείωση και αναπαραγωγή τεθλασμένης γραμμής

Υλικά: Κολλητική ταινία, χαρτιά Α3, ξυλομπογιές

Περιγραφή δραστηριότητας:

«Ο Φιορούλης ξύπνησε πολύ πρωί σήμερα από έναν περίεργο θόρυβο. Τράβηξε την κουρτίνα του παραθύρου και είδε μπροστά του να στέκεται ένα τζίτζικι και να χτυπάει θυμωμένα το πόδι του στο τζάμι του παραθύρου. Ήτυθηκε γρήγορα- γρήγορα και κατέβηκε κάτω στην αυλή.

Ο Φιορούλης το ρώτησε τι του συμβαίνει, εκείνο όμως δεν άκουγε τίποτα, παρά μόνο πηγαινοερχόταν από το δέντρο όπου καθόταν ο Φιορούρης ως την αυλόπορτα άλλοτε με μεγάλα πηδήματα και άλλοτε με μικρά».

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά:

- Να μιμηθούν τα πηδήματα του τζίτζικα διανύοντας μια συγκεκριμένη απόσταση από αριστερά προς τα δεξιά, στην αρχή με μεγάλα και μετά με μικρά πηδήματα
- Σχεδιάζει στο πάτωμα της τάξης με κολλητική ταινία τα πηδήματα που έκανε το τζίτζικι (τεθλασμένη γραμμή). Τα παιδιά περπατούν πάνω στη γραμμή με μικρά βήματα ενώ συγχρόνως περιγράφουν τη διαδρομή που κάνουν.
- Να μιμηθούν τα πηδήματα του τζίτζικα σχεδιάζοντας με το χέρι στον αέρα.

Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια. Το ένα παιδί μιμείται τα πηδήματα του τζίτζικα και το δεύτερο σχεδιάζει τις κινήσεις σε ένα χαρτί. Οι ρόλοι των παιδιών εναλλάσσονται.

Εμπλουτισμός

Η νηπιαγωγός:

- Χτυπάει το ταμπουρίνο με διαφορετική ένταση κάθε φορά και ζητάει από τα παιδιά να μαντέψουν πως θα είναι τα πηδήματα του τζίτζικα κάθε φορά.
- Ζητάει από τα παιδιά να μιμηθούν τα πηδήματα του τζίτζικα ανάλογα με το ρυθμό που ακούν (μεγάλα ή μικρά πηδήματα).
- Ένα παιδί δίνει το ρυθμό με το ταμπουρίνο (πχ. δυνατά ή σιγανά χτυπήματα). Ένα δεύτερο σχεδιάζει στο χαρτί του μέτρου που είναι καρφιτσωμένο σε κάθετη επιφάνεια μικρές ή μεγάλες τεθλασμένες γραμμές.
- Τα παιδιά με τη σειρά εκφράζουν λεκτικά τα πηδήματα του τζίτζικα (μεγάλα ή μικρά) που έχουν σχεδιάσει στο χαρτί ακολουθώντας τη διαδρομή με το δάχτυλο και ένα άλλο παιδί μπορεί να εκτελεί τα πηδήματα.
- Ένα παιδί σχεδιάζει μια τεθλασμένη γραμμή και ένα άλλο αναπαράγει τη γραμμή χτυπώντας τον αντίστοιχο ρυθμό στο ταμπουρίνο (δυνατά και σιγανά).

Παιχνίδια:

Ο ιστός της αράχνης

«Η Νούλα η μικρή αραχνούλα είναι πολύ στεναχωρημένη γιατί της χάλασαν τον ιστό που είχε φτιάξει στη γωνιά του κήπου. Κουράστηκε τόσο πολύ να το φτιάξει και τώρα έχει χαλάσει. Ο Φιορούλης που την αγαπάει πολύ της υπόσχεται ότι θα τη βοηθήσει να το ξαναφτιάξει. Μόνος του όμως δυσκολεύεται και επειδή είναι φίλος μας και τον αγαπάμε πολύ θα τον βοηθήσουμε να το φτιάξει».

Η νηπιαγωγός κρατώντας στα χέρια της ένα μεγάλο κουβάρι μαλλί πλεξίματος ζητάει από τα παιδιά να κάνουν κύκλο και να καθίσουν κάτω.

- Κρατώντας την άκρη του νήματος δίνει το κουβάρι στο παιδί που κάθεται δίπλα της και του ζητάει να τυλίξει το κουβάρι γύρω από το σώμα του και να το πετάξει σε ένα παιδί που βρίσκεται μακριά του. Το ίδιο επαναλαμβάνουν όλα τα παιδιά, τυλίγουν το κουβάρι γύρω από το σώμα τους και το πετούν στον φίλο τους. Η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται με όλα τα παιδιά.
- Όταν όλα τα παιδιά τυλιχτούν με το κουβάρι σηκώνονται όρθια και προσπαθούν να μετακινηθούν στο χώρο (να μεταφέρουν τον ιστό στην αράχνης χωρίς να καταστραφεί).
- Επειδή είναι πολύ δύσκολο αποφασίζουν να τον ζωγραφίσουν σε ένα χαρτί ή να φτιάξουν έναν που θα μπορούν να τον μεταφέρουν.
- Τα παιδιά ακολουθούν την αντίστροφη διαδικασία για να χαλάσουν τον ιστό που έφτιαξαν.

Κατασκευή ιστού με φελιζόλ και νήμα:

- Σε ένα κομμάτι φελιζόλ το κάθε παιδί σχεδιάζει έναν κύκλο.
- Καρφώνει στην περίμετρο του κύκλου καρφίτσες με χοντρό κεφάλι.
- Γύρω από τις καρφίτσες πλέκει με το νήμα τον ιστό της αράχνης.

Κατασκευή ιστού σε χαρτί:

Η νηπιαγωγός δίνει στα παιδιά ένα χαρτί όπου πάνω είναι σχεδιασμένος ένα κύκλος με μικρές αλλά έντονες τελίες (σημεία).

Τα παιδιά συνδέουν τα σημεία μεταξύ τους με έναν μαρκαδόρο ή μολύβι και σχεδιάζουν τον ιστό της αράχνης.

Επέκταση της δραστηριότητας

Γλωσσική και γραπτή έκφραση

Η νηπιαγωγός θυμίζει στα παιδιά την ιστορία του τζίτζικα και θέτει το ερώτημα:

«Γιατί ο τζίτζικας ήταν θυμωμένος; Ζητάει από τα παιδιά»:

Να κάνουν υποθέσεις και να τις εκφράσουν λεκτικά στην ομάδα.

Να γράψουν σε ένα χαρτί το όνομά τους, η νηπιαγωγός ή τα ίδια να γράψουν όπως μπορούν την υπόθεση που έκαναν.

Την επόμενη φορά που θα συναντήσουν τον τζίτζικα να θυμηθούν να τον ρωτήσουν γιατί ήταν τόσο θυμωμένος.

Λογοτεχνία

Αφήγηση ιστορίας από τους μύθους του Αισώπου «Ο τζίτζικας και το μυρμήγκι»

Μαθηματικά Αντιστοιχήσεις

Η νηπιαγωγός τοποθετεί μερικά χαρτάκια (ο αριθμός είναι διαφορετικός κάθε φορά) με τις υποθέσεις των παιδιών (από την προηγούμενη δραστηριότητα) στο πάτωμα και θέτει το ερώτημα.

- Είναι τόσα τα χαρτάκια που έχουμε στο πάτωμα όσα είναι και τα παιδιά;
- Πώς μπορούμε να το βρούμε;
- Τι σκέφτηκε το κάθε παιδί και έδωσε τη συγκεκριμένη απάντηση;
- Ποιος μπορεί να πάρει τα χαρτάκια από κάτω και να σηκώσει επάνω τόσα παιδιά όσα είναι και τα χαρτάκια;

Ένα παιδί κάθε φορά εκτελεί τη δραστηριότητα. Ο έλεγχος γίνεται μοιράζοντας τις υποθέσεις στα παιδιά που επέλεξε.

Στο τέλος της δραστηριότητας όλες οι υποθέσεις των παιδιών τοποθετούνται όλες κάτω. Το κάθε παιδί βρίσκει τη δική του

Εικαστικά

Τα παιδιά κολλούν το χαρτί με την υπόθεση τους σε ένα μεγαλύτερο για να το στείλουν στον Φιορούλη που είναι ακόμη πολύ λυπημένος γιατί δεν κατάλαβε τι πρόβλημα είχε ο τζίτζικας και ήταν τόσο στεναχωρημένος. Επειδή όμως ο Φιορούλης δεν ξέρει να διαβάζει ζωγραφίζουν αυτό που έγραψαν στο χαρτί τους.

7^η Υποενότητα

Στόχος:

Συνδυασμός διαφόρων γραμμών και γεωμετρικών σχημάτων

Υλικά: αυτοκόλλητη ταινία ή κιμωλία, διάφορα χαρτιά

Απαραίτητη προϋπόθεση: Τα παιδιά να γνωρίζουν τα γεωμετρικά σχήματα

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός αφηγείται:

«Είναι χειμώνας, και στο δάσος είναι όλα χιονισμένα. Ο Φιορούλης δεν μπορεί να πάει βόλτα στο δάσος. Μέσα στο σπίτι όμως όλα είναι πολύ βαρετά. Ντύνεται ζεστά και βγαίνει έξω στην αυλή.

Το χιόνι που έχει πέσει μοιάζει με ένα πουπουλένιο στρώμα. Ο Φιορούλης διασκεδάζει πολύ πατώντας στο κάτασπρο μαλακό χιόνι και κάθε φορά που σηκώνει το πόδι του βλέπει πίσω του τα ίχνη που αφήνει.

Περπατάει γύρω από το τετράγωνο σπίτι του και τα ίχνη που αφήνει γύρω από το σπίτι σχηματίζουν ένα μεγάλο τετράγωνο.

Περπατάει γύρω από την μεγάλη αποθήκη και τα ίχνη του σχηματίζουν ένα παραλληλόγραμμο.

Αν περπατήσει γύρω από το μικρό παρτέρι του κήπου, τι σχήμα άραγε θα σχηματίσει; Είναι ένα τρίγωνο.

Ας κάνει μια μικρή βόλτα και γύρω από το μεγάλο δέντρο της αυλής. Να και ένα ωραίος κύκλος!

Κρύωσε όμως πολύ, καιρός να μπει μέσα στο σπίτι για να ζεσταθεί».

Η νηπιαγωγός ταυτόχρονα με την αφήγηση σχεδιάζει κάθε φορά το αντίστοιχο γεωμετρικό σχήμα με κολλητική ταινία ή κιμωλία στο πάτωμα (τα ίχνη που άφησε ο Φιορούλης στο χιόνι).

Προτείνει στα παιδιά:

- Να περπατήσουν τα περιγράμματα των σχημάτων.
- Να σταθούν μπροστά σε κάθε σχήμα και να το περιγράψουν με την παλάμη τους.
- Να περπατήσουν με το δάχτυλο το περίγραμμα σχημάτων που έχει σχεδιάσει η νηπιαγωγός σε μία κάθετη επιφάνεια, περιγράφοντας λεκτικά τη διαδρομή που κάνουν πχ. περπατάω γύρω-γύρω από τον κύκλο ή περπατώ στη μικρή πλευρά του παραλληλόγραμμου, τώρα στη μεγάλη κ.λπ.)
- Να σχεδιάσουν σε χαρτί μέτρου που είναι τοποθετημένο σε κάθετη επιφάνεια τα σχήματα που περπάτησαν.

Επέκταση της δραστηριότητας

Ασκήσεις αφής (ψηλάφηση γεωμετρικών σχημάτων)

- **Υλικά:** Γεωμετρικά σχήματα με γυαλόχαρτο κολλημένα πάνω σε άλλο σκληρό χαρτόνι.

Περιγραφή δραστηριότητας

Ένα παιδί κλείνει τα μάτια και ψηλαφώντας ένα από τα γεωμετρικά σχήματα μαντεύει τι σχήμα είναι.

Αν μαντέψει σωστά κάνει μια βόλτα γύρω από το συγκεκριμένο γεωμετρικό σχήμα που είναι σχεδιασμένο στο πάτωμα (από προηγούμενη δραστηριότητα).

- **Υλικά:** Διάφορα γεωμετρικά σχήματα (πλαστικά ή από σκληρό χαρτόνι), χαρτί καρφιτσωμένο σε κάθετη επιφάνεια, μπογιές.

Περιγραφή δραστηριότητας

- Ένα παιδί βάζει τα χέρια του πίσω στην πλάτη. Η νηπιαγωγός του δίνει ένα από τα σχήματα στα χέρια.
- Το παιδί αφού ψηλαφίσει το σχήμα που έχει στα χέρια του το δίνει ξανά στη νηπιαγωγό χωρίς να το δει.
- Σχεδιάζει στο χαρτί το σχήμα που ψηλάφισε.
- Ένα παιδί της ομάδας ονομάζει το σχήμα που σχεδίασε.

Έλεγχος: Ένα τρίτο παιδί ελέγχει αν το σχήμα που ψηλάφισε είναι το ίδιο με αυτό που σχεδίασε το 1^ο παιδί και αν το 2^ο παιδί το ονόμασε σωστά.

Εμπλουτισμός:

Εικαστικά

«Ο Φιορούλης ψάχνει για καινούργιους φίλους»

Υλικά:

Ένα μεγάλος φάκελος που περιέχει μέσα ένα σημείωμα και μικρότερους φακέλους για όλα τα παιδιά. Ο κάθε μικρός φάκελος περιέχει κομμάτια από καλαμάκια σε διάφορα μεγέθη, (τέσσερα ίσα για το τετράγωνο, δύο μικρά και δύο μεγαλύτερα για το παραλληλόγραμμο, και τρία για το τρίγωνο) ένα σύρμα πίπας, και ένα κομμάτι πλαστελίνη. Χαρτιά A4, μπογιές.

Περιγραφή της δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός φέρνει τον φάκελο στην ομάδα των παιδιών και τους λέει ότι:

Σήμερα στο σχολείο ήρθε ένας φάκελος.

Αποστολέας είναι ο Φιορούλης που μένει στο μικρό σπίτι κοντά στο δάσος. Παραλήπτης τα παιδιά του νηπιαγωγείου.

Ανοίγει το φάκελο και διαβάζει το σημείωμα που έχει μέσα.

«Καλημέρα παιδιά. Αποφάσισα να σας γράψω ένα γράμμα και να σας στείλω μερικούς από τους θησαυρούς που έχω φυλαγμένους στο αγαπημένο μου κουτί.

Mou αρέσει να μοιράζομαι τα αγαπημένα μου πράγματα με φίλους. Εδώ όμως που μένω δεν υπάρχουν άλλα παιδιά.

Εύχομαι να διασκεδάσετε φτιάχνοντας διάφορες κατασκευές με τους θησαυρούς που σας στέλνω».

Το κάθε παιδί παίρνει από ένα φάκελο και αδειάζει το περιεχόμενο που έχει μέσα.

1η Επιλογή: Τα παιδιά χρησιμοποιούν τα υλικά με τον τρόπο που θέλουν και φτιάχνουν τα δικά τους γεωμετρικά σχήματα.

2η Επιλογή: Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να φτιάξουν συγκεκριμένα γεωμετρικά σχήματα (ένα τετράγωνο, ένα παραλληλόγραμμο, ένα τρίγωνο ενώνοντας τα καλαμάκια με μικρά κομμάτι πλαστελίνη και έναν κύκλο με το σύρμα πίπας).

Επειδή ο Φιορούλης δεν μπορεί να δει όλα αυτά που έφτιαξαν, σχεδιάζουν σε ένα χαρτί αυτό που έφτιαξαν με τα υλικά, γράφουν το όνομά τους, διπλώνουν το χαρτί, το τοποθετούν μέσα στο φάκελο για να του το στείλουν.

Γλωσσική άσκηση

Αναπαραγωγή της εισαγωγικής ιστορίας με τη βοήθεια των γεωμετρικών σχημάτων (χρονική ακολουθία).

- Η νηπιαγωγός αφηγείται την ιστορία.
- Ένα παιδί τοποθετεί με τη σειρά τα αντίστοιχα σχήματα.
- Ένα δεύτερο αναπαράγει την ιστορία ακολουθώντας την συγκεκριμένη χρονική σειρά.
- Ένα άλλο παιδί της ομάδας αφηγείται στην ομάδα ποια διαδρομή θα ακολουθούσε το ίδιο αν ήταν ο Φιορούλης και τοποθετεί με τη σειρά τα αντίστοιχα γεωμετρικά σχήματα.
- Ένα τρίτο ξανατοποθετεί τα σχήματα στη σειρά με βάση την αρχική αφήγηση της ιστορίας.

ΕΝΟΤΗΤΑ: Αντίληψη και οργάνωση βασικών εννοιών χώρου

Κατεύθυνση: Παιδί και μαθηματικά – Παιδί και περιβάλλον

Άξονας: Προγράμματα σχεδιασμού και ανάπτυξης δραστηριοτήτων μαθηματικών-Φυσικό περιβάλλον και αλληλεπίδραση

Ικανότητες που επιδιώκεται να αναπτυχθούν:

- Κατανόηση απλών εννοιών και σχέσεων στο χώρο
- Οργάνωση του χώρου σε σχέση με σταθερά σημεία αναφοράς
- Προσανατολισμός στο χώρο σε σχέση με σταθερά και κινητά σημεία αναφοράς
- Περιγραφή και απεικόνιση του χώρου με απλά μέσα

Εμπλεκόμενες κατευθύνσεις:

Παιδί και δημιουργική έκφραση: Δραστηριότητες φυσικής αγωγής

Βασικές επιδιώξεις σχεδίου διδασκαλίας

• Προσδιορισμός σχέσεις αντικειμένων σε σχέση με το ίδιο το παιδί
• Προσδιορισμός σχέσεις αντικειμένων μεταξύ τους
• Προσδιορισμός σχέσεις του παιδιού - με τα αντικείμενα

Δραστηριότητα 1^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με το ίδιο το παιδί

Υλικά: Διάφορα αντικείμενα (παιχνίδια από το υπάρχον υλικό του νηπιαγωγείου), ένα άδειο σακουλάκι για κάθε παιδί, κουδουνάκια, μουσική, σφυρίχτρα.

Περιγραφή δραστηριότητας:

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να μετακινηθούν στο χώρο, να μιμηθούν διάφορα μέσα μεταφοράς και να εκτελέσουν διάφορες ασκήσεις μέσα από μια αυτοσχέδια ιστορία. Δίνει σε κάθε παιδί της ομάδας ένα άδειο σακουλάκι λέγοντάς τους: «Σήμερα θα κάνουμε ένα μεγάλο ταξίδι με διάφορα μέσα μεταφοράς. Θα ταξιδέψουμε σε διάφορα μέρη της γης. Από κάθε τόπο που θα επισκεπτόμαστε ο καθένας θα μπορεί να διαλέξει και να πάρει μαζί του ένα αντικείμενο (πράγμα). Γι' αυτό θα πάρουμε όλοι από ένα μικρό σακουλάκι μαζί μας.»

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά:

- Να κρατήσουν το σακουλάκι μπροστά τους σαν να είναι το τιμόνι τους.
- Να μετακινηθούν σε όλο το χώρο της τάξης μιμούμενα τα αυτοκίνητα (συγχρόνως παράγουν τον ήχο του αυτοκινήτου) όση ώρα χτυπάει τα κουδουνάκια.
- Στην παύση να μείνουν ακίνητα στις θέσεις τους.
- Να επιλέξουν ένα αντικείμενο (πράγμα) από την τάξη και να το βάλουν στο σακουλάκι τους.
- Να κρατήσουν το σακουλάκι τους με το ένα ή το άλλο χέρι στο πλάι μακριά από το σώμα τους και να μετακινηθούν στο χώρο της τάξης μιμούμενα τα αεροπλάνα (συγχρόνως παράγουν τον ήχο του αεροπλάνα).
- Στο στοτι να μείνουν ακίνητα.
- Να επιλέξουν ένα αντικείμενο (πράγμα) από την τάξη και να το βάλουν στο σακουλάκι τους.
- Να κάνουν ένα τραίνο.
- Να κρατήσουν το σακουλάκι μπροστά τους με το ένα χέρι ακουμπώντας το στην πλάτη του μπροστινού τους.
- Να μετακινηθούν στο χώρο της τάξης (μιμούμενα τον ήχο του τραίνου). Να σταματήσουν μόλις ακούσουν το σφύριγμα της σφυρίχτρας.
- Να επιλέξουν ένα αντικείμενο (πράγμα) από την τάξη και να το βάλουν στο σακουλάκι τους.
- Να πάρουν όλοι από ένα καρεκλάκι, αυτό θα είναι η βάρκα τους βρίσκονται μπροστά σε μια απέραντη θάλασσα και θέλουν να συνεχίσουν το ταξίδι τους.
- Να τοποθετήσουν το σακουλάκι τους πίσω τους και με τα χέρια τους να κάνουν κουπί δίνοντας όλοι μαζί το ρυθμό ε-οπ, ε-οπ κλπ..
- Να σταματήσουν το κουπί να κατέβουν από το καράβι, να επιλέξουν ένα αντικείμενο (πράγμα) και να το βάλουν στο σακουλάκι τους.

Το ταξίδι τους συνεχίζετε τοποθετώντας το σακουλάκι τους:

- Μπροστά τους.

- Πάνω στα γόνατά τους (γιατί η βάρκα τους πήρε νερά και δεν θέλουν να βραχούν τα αντικείμενα πράγματα που έχουν μέσα).
- Κρατώντας το σακουλάκι τους πάνω από το κεφάλι τους (γιατί έπιασε μεγάλη φουρτούνα).
- Κρύβουν το σακουλάκι τους κάτω από το καρεκλάκι κλπ. (γιατί είδαν από μακριά ένα μεγάλο καράβι να τους πλησιάζει και τους φάνηκε πως ήταν πειρατικό).

Επιτέλους φτάσανε σε ένα όμορφο νησί τώρα μπορούν να παίξουν και να ξεκουραστούν. Πρώτα όμως πρέπει να βρουν ένα χώρο να κρύψουν το σακουλάκι τους με τους θησαυρούς αντικείμενα που συγκέντρωσαν από το ταξίδι.

Δραστηριότητα 2^η

(εμπλουτισμός 1^{ης} δραστηριότητας)

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης των αντικειμένων μεταξύ τους

Υλικά: Αργό ρυθμικό κομμάτι, το σακουλάκι με τα αντικείμενα

Περιγραφή δραστηριότητας

- Τα παιδιά μετακινούνται στο χώρο όση ώρα ακούν ένα αργό ρυθμικό κομμάτι και ψάχνουν να βρουν ένα χώρο για να κρύψουν το σακουλάκι τους.
- Στην παύση της μουσικής κρύβουν το σακουλάκι τους.
- Το κάθε παιδί της ομάδας με τη σειρά προσδιορίζει λεκτικά τη θέση που έκρυψε το σακουλάκι του (π.χ. δίπλα στη ντουλάπα, κάτω από το τραπέζι κ.λπ.).

Η κρυψώνα που βρήκαν δεν τους άρεσε, ψάχνουν για καινούργια.

Επανάληψη της δραστηριότητας (δίνοντας τη δυνατότητα στα παιδιά να χρησιμοποιήσουν όσο το δυνατόν περισσότερους χώρους για να κρύψουν το σακουλάκι τους).

Δραστηριότητα 3^η

(επέκταση της 2^{ης} δραστηριότητας)

Επιδίωξη: Εξάσκηση μνήμης χώρου (χωρικής μνήμης)

Υλικά: Αργό ρυθμικό μουσικό κομμάτι, και έντονο χορευτικό μουσικό κομμάτι.
Σακουλάκι με τα αντικείμενα

Περιγραφή δραστηριότητας

- Τα παιδιά ακούγοντας ένα αργό ρυθμικό μουσικό κομμάτι επιλέγουν ένα χώρο για να κρύψουν το σακουλάκι τους.
- Στην παύση προσδιορίζουν λεκτικά το καθένα με τη σειρά το χώρο που έκρυψε το σακουλάκι του.
- Μετακινούνται σε όλο το χώρο της τάξης στο ρυθμό ενός γρήγορου χορευτικού μουσικού κομματιού.
- Στην παύση πρέπει το κάθε παιδί να πάει και να σταθεί ακριβώς στη θέση που έχει κρύψει το σακουλάκι του.
- Η δραστηριότητα επαναλαμβάνεται με τα παιδιά στο ρυθμό του αργού μουσικού κομματιού να αλλάζουν την κρυψώνα της σακούλας τους.

Δραστηριότητα 4^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός αντικειμένων σε σχέση με το σώμα του παιδιού

Υλικά: Το παραμύθι με τίτλο «Γιατί οι γάτες, οι σκύλοι και τα ποντίκια είναι εχθροί», διασκευή Άννας Χατζημανώλη, εκδόσεις Κίρκη, χαρτιά A4, μαρκαδόροι ή ξυλομπογιές, λαστιχάκια ή κορδέλες, κουδουνάκια.

Δραστηριότητα που μπορεί να προηγηθεί: Ανάγνωση ή αφήγηση του παραμυθιού από τη νηπιαγωγό. Η νηπιαγωγός μοιράζει σε όλα τα παιδιά ένα φύλο χαρτιού A4 και τους προτρέπει να ζωγραφίσουν ή να γράψουν κάτι που είναι πολύ σημαντικό γι' αυτούς και δεν θέλουν να χάσουν. Τυλίγουν το χαρτί τους σε ρολό και το δένουν με μια κορδέλα ή ένα λαστιχάκι.

Περιγραφή δραστηριότητας

Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο, η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά διασκευασμένο ένα μέρος από το παραμύθι π.χ. *Τα πολύ παλιά χρόνια οι γάτες οι σκύλοι και τα ποντίκια ήταν πολύ καλοί φίλοι. Μια μέρα ένας σκύλος άρπαξε από τον πάγκο του χασάπη ένα κόκαλο. Ο χασάπης θύμωσε πολύ. Έκανε μήνυση στο σκύλο και τον έστειλε στο δικαστήριο. Ο δικαστής αφού σκέφτηκε, πολύ έβγαλε μια πολύ σημαντική απόφαση για τους σκύλους, που έγραψε: «Να παίρνεις από πάνω απαγορεύεται. Να παίρνεις από κάτω επιτρέπεται.» Οι σκύλοι πήραν την απόφαση και δεν ήξεραν που να την κρύψουν για να μην την χάσουν. Ήταν μια πολύ σημαντική απόφαση γι' αυτούς.*

Η νηπιαγωγός προτρέπει τα παιδιά να προτείνουν σημεία που μπορούν να κρύψουν το χαρτί που ζωγράφισαν ή έγραψαν χωρίς να μετακινηθούν από τη θέση τους. Αξιοποιεί τις προτάσεις των παιδιών και προτείνει:

- Να μετακινούν το ρολό τους γύρω από το σώμα τους ώστε χτυπάει τα κουδουνάκια.
- Σε κάθε παύση προτείνει στα παιδιά να κρύψουν το ρολό τους πίσω τους αριστερά τους, μπροστά τους στην αγκαλιά, κάτω από τα πόδια τους χωρίς να το τσαλακώσουν κλπ.
- Ζητάει από κάποια παιδιά να προσδιορίσουν τη θέση που έχουν κρύψει το ρολό από το χαρτί τους.

Σημ. Οι απαντήσεις των παιδιών ελέγχονται ως προς την ορθότητά τους από κάποιο άλλο παιδί της ομάδας.

Δραστηριότητα 5^η

(επέκταση 4^{ης} δραστηριότητας)

Επιδίωξη: Εξάσκηση μνήμης

Περιγραφή δραστηριότητας

- Ένα παιδί αναλαμβάνει το ρόλο της νηπιαγωγού και χτυπάει τα κουδουνάκια.
- Τα υπόλοιπα μετακινούν το ρολό γύρω από το σώμα τους.
- Στην παύση το κάθε παιδί αφήνει το ρολό του κάτω σε όποιο σημείο θέλει γύρω από το σώμα του.
- Το παιδί που έχει αναλάβει το ρόλο της νηπιαγωγού ζητάει από ένα παιδί να προσδιορίσει λεκτικά τη θέση που έχει κρύψει το ρολό του σε σχέση με το σώμα του.
- Του ζητάει να αφήσει το ρολό κάτω και να τρέξει μέσα στην τάξη ώστε χτυπάει τα κουδουνάκια..
- Στην παύση να σταθεί ακριβώς στη θέση που ήταν πριν σε σχέση με το ρολό του.
- Το παιδί που έχει αναλάβει να χτυπάει τα κουδουνάκια ελέγχει αν στάθηκε στη σωστή θέση και αν θέλει επαναλαμβάνει λεκτικά τη θέση που βρίσκεται το ρολό του χαρτιού σε σχέση με το σώμα του παιδιού.

Δραστηριότητα 6^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσεις των αντικειμένων σε σχέση με ένα άλλο άτομο

Υλικά: Διασκευασμένη επέκταση της ιστορίας από προηγούμενη δραστηριότητα, ρολά χαρτιών που έφτιαξαν τα παιδιά, χαρούμενο ρυθμικό μουσικό κομμάτι.

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός υπενθυμίζει την ιστορία που αφηγήθηκε στα παιδιά στην προηγούμενη δραστηριότητα και την επεκτείνει π.χ. οι σκύλοι επειδή δεν έβρισκαν κανένα ασφαλές σημείο για να κρύψουν την απόφαση του δικαστή αποφάσισαν να τη δώσουν στις γάτες που ήταν οι καλύτεροι φίλοι τους για να την κρύψουν. Οι γάτες λοιπόν πήραν την απόφαση άρχισαν να σκέφτονται και να ψάχνουν ένα πολύ ασφαλές σημείο για να κρύψουν την απόφαση.

Τα παιδιά χωρίζονται σε δύο ισάριθμες ομάδες.

- Η πρώτη ομάδα κάθεται στον κύκλο και κάθε παιδί κρατάει ένα ρολό χαρτιού, (είναι οι γάτες που σκέφτονται που θα κρύψουν την απόφαση του δικαστή). Η δεύτερη ομάδα (είναι οι σκύλοι) είναι όρθια.
- Όση ώρα ακούνε το μουσικό κομμάτι τα παιδιά της πρώτης ομάδας γυρίζουν το χαρτί γύρω από το σώμα τους, ενώ τα παιδιά της δεύτερης ομάδας χορεύουν στο χώρο.
- Στην παύση της μουσικής το κάθε παιδί της πρώτης ομάδας αφήνει το ρολό σε κάποιο σημείο γύρω από το σώμα του. Το κάθε παιδί της δεύτερης ομάδας στέκεται μπροστά σε κάποιο παιδί της πρώτης ομάδας.
- Με τη σειρά όλα τα παιδιά της δεύτερης ομάδας περιγράφουν λεκτικά (προσδιορίζουν) το σημείο που άφησε το ρολό με το χαρτί σε σχέση με το σώμα του το παιδί που κάθεται μπροστά τους.

Οι δραστηριότητα επαναλαμβάνεται με τις ομάδες να εναλλάσσουν τους ρόλους.

Επέκταση της δραστηριότητας

Η δραστηριότητα μπορεί να συνεχιστεί με τα παιδιά να χωρίζονται σε τρεις ομάδες με βάση το παραμύθι που άκουσαν (σκύλοι, γάτες, ποντίκια). Κάθε φορά συμμετέχουν στο παιχνίδι ένα παιδί από κάθε ομάδα. Οι γάτες κρύβουν το ρολό του χαρτιού, περιγράφουν λεκτικά (προσδιορίζουν) τη θέση που έχουν κρύψει το χαρτί στο σκύλο το ποντίκι όμως κρυφακούει. Ο Σκύλος κοιμάται ήσυχος ενώ το ποντίκι πάει και παίρνει το χαρτί. Όταν ξυπνάει ο σκύλος πάει και δεν το βρίσκει. Κυνηγάει τη γάτα και η γάτα το ποντίκι .

Δραστηριότητα 8^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης των άλλων σε σχέση με το σώμα του ίδιου του παιδιού

Υλικά: Ένα στεφάνι, τέσσερις κορδέλες διαφορετικού χρώματος, αργό χορευτικό μουσικό κομμάτι

Περιγραφή δραστηριότητας

- Ένα παιδί κάθεται μέσα σε ένα στεφάνι και κρατάει με το χέρι του ψηλά τις άκρες από τέσσερις κορδέλες.
- Τέσσερα παιδιά κρατούν την άλλη άκρη από κάθε κορδέλα και κινούνται στο ρυθμό της μουσικής γύρω από το παιδί που κάθεται.
- Στην παύση της μουσικής τα παιδιά μένουν ακίνητα
- Το παιδί που κάθεται στο κέντρο του κύκλου περιγράφει λεκτικά (προσδιορίζει) τις θέσεις των παιδιών που στέκονται γύρω του (ποιος στέκεται που).
- Το κάθε παιδί περιγράφει λεκτικά (προσδιορίζει) τη θέση που βρίσκεται σε σχέση με το παιδί που κάθεται στο κέντρο.
- Το κάθε παιδί ονομάζει λεκτικά (προσδιορίζει) τη θέση που έχουν τα υπόλοιπα παιδιά σε σχέση με το εαυτό του.

Δραστηριότητα 9^η

(Επέκταση 8^{ης} δραστηριότητας)

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης των παιδιών σε σχέση με ένα άλλο παιδί

Υλικά: Φωτογραφίες των παιδιών της ομάδας, μια κούκλα που κάθεται

Περιγραφή δραστηριότητας

Ένα παιδί έχει γυρισμένη την πλάτη του στα παιδιά της ομάδας που παίρνουν μέρος στην 8^η δραστηριότητα.

Έχει μπροστά του τοποθετημένη με την πίσω πλευρά την κούκλα (αντιπροσωπεύει το παιδί που κάθεται στο στεφάνι) και τις φωτογραφίες των παιδιών που παίρνουν μέρος στη δραστηριότητα.

Ακούει την λεκτική περιγραφή των θέσεων που έχει το κάθε παιδί (από το παιδί που προσδιορίζει και ονομάζει λεκτικά τις θέσεις των παιδιών) και τοποθετεί στις αντίστοιχες θέσεις τις φωτογραφίες των παιδιών σε σχέση με την ανθρώπινη φιγούρα.

Όταν ολοκληρώσει την τοποθέτηση των φωτογραφιών ένα παιδί ελέγχει αν τοποθέτησε τις φωτογραφίες στη σωστή θέση συγκρίνοντας και με τις θέσεις που έχουν τα παιδιά.

Η θέση που μπορεί να έχει το παιδί που κάνει τον έλεγχο είναι μπροστά από την ανθρώπινη φιγούρα ή πίσω από το παιδί που κάθεται στο στεφάνι ή μπορεί να γίνει έλεγχος και από τις δύο θέσεις.

Δραστηριότητα 10ⁿ

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με κάποιο άλλο αντικείμενο ή αντικείμενα.

Υλικά: Ένας μεγάλος δίσκος σερβιρίσματος, ένα πιάτο, ένα κουτάλι, ένα μαχαίρι, ένα πιρούνι, ένα ποτήρι.

Περιγραφή δραστηριότητας

Τα παιδιά χωρίζονται σε ζευγάρια.

Το ένα παιδί τοποθετεί το πιάτο στο κέντρο του δίσκου και σε διαφορετικές θέσεις τα υπόλοιπα αντικείμενα (πάνω από, κάτω από, δεξιά, αριστερά) ονομάζοντας τις θέσεις που τα τοποθετεί.

Το δεύτερο παιδί ελέγχει αν τοποθετεί σωστά τα αντικείμενα και κλείνει τα μάτια του.

Το πρώτο παιδί αλλάζει τις θέσεις των αντικειμένων εκτός από το πιάτο και ζητάει από το δεύτερο παιδί να ανοίξει τα μάτια του, να τοποθετήσει τα αντικείμενα στη σωστή θέση και να περιγράψει τις θέσεις που βρίσκονται τα αντικείμενα σε σχέση με το πιάτο.

Δραστηριότητα 11^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με κάποιο άλλο αντικείμενο ή αντικείμενα.

Υλικά: Διάφορες μπογιές ζωγραφικής (μαρκαδόροι, ξυλομπογιές, κηρομπογιές, δακτυλομπογιές) ένα χαρτί A3.

Περιγραφή δραστηριότητας

Η Νηπιαγωγός αφηγείται μια αυτοσχέδια ιστορία σε μια μικρή ομάδα παιδιών που κάθονται στην ίδια ευθεία. Προτρέπει τα παιδιά να τοποθετήσουν τις διάφορες μπογιές στις θέσεις που τους ζητάει σε σχέση με το χαρτί που έχουν μπροστά τους. Να ζωγραφίσουν διάφορα σχήματα πάνω στο χαρτί με την μπογιά και στη θέση του που τους ζητάει.

Ο Γιάννης θέλει να ζωγραφίσει. Πήρε ένα μεγάλο χαρτί ζωγραφικής και το τοποθέτησε μπροστά του. Δεν μπορεί όμως να αποφασίσει ποιες μπογιές θα χρησιμοποιήσει. Πήρε λοιπόν ένα μαρκαδόρο και τον τοποθέτησε στο πάνω μέρος του χαρτιού, μια ξυλομπογιά και την τοποθέτησε στο κάτω μέρος του χαρτιού, έβαλε τη δακτυλομπογιά δεξιά του χαρτιού και την κηρομπογιά από την αριστερή πλευρά του χαρτιού. Επεδή όμως ακόμη δεν είχε αποφασίσει ποιες μπογιές θα χρησιμοποιήσει πήρε τον μαρκαδόρο και ζωγράφισε έναν κύκλο στη δεξιά πλευρά του χαρτιού, την κηρομπογιά και ζωγράφισε ένα λουλούδι στο κάτω μέρος του χαρτιού κλπ.

Το κάθε παιδί περιγράφει τη ζωγραφιά του, (τι ζωγράφισε, τι μπογιά χρησιμοποίησε και σε ποια θέση του χαρτιού το ζωγράφισε).

Δραστηριότητα 12^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός αντικειμένων σε σχέση με το σώμα ενός παιδιού που είναι ξαπλωμένο στο πάτωμα.

Υλικά: 4 μαντήλια διαφορετικού χρώματος για όλα τα παιδιά της μιας ομάδας, κουδουνάκια

Περιγραφή δραστηριότητας

- Τα παιδιά χωρίζονται σε τρεις ισάριθμες ομάδες.
- Τα παιδιά της μιας ομάδας ξαπλώνουν στο πάτωμα με τα χέρια στην έκταση.
- Της δεύτερης ομάδας κρατάνε τέσσερα μαντήλια διαφορετικού χρώματος στο χέρι τους και κινούνται στο ρυθμό της μουσικής γύρω από κάποιο παιδί. Στην παύση της μουσικής τοποθετούν από ένα μαντήλι πάνω από το κεφάλι, κάτω στα πόδια, στο δεξί και αριστερό χέρι του παιδιού που είναι ξαπλωμένο.
- Τα παιδιά της τρίτης ομάδας προσδιορίζουν τη θέση που έχει το κάθε χρώμα μαντηλιού σε σχέση με το παιδί που είναι ξαπλωμένο.

Κάθε φορά που το παιδί περιγράφει σωστά τη θέση του κάθε μαντηλιού η νηπι-αγωγός χτυπάει δυνατά και γρήγορα τα κουδουνάκια, όταν όμως κάνει λάθος τα κουδουνάκια χτυπάνε αργά και σιγανά.

Οι ομάδες εναλλάσσονται

Δραστηριότητα 13^η

(επέκταση της 12^{ης} δραστηριότητας)

Επιδίωξη: Προσδιορισμός αντικειμένων σε σχέση με το σώμα ενός παιδιού που είναι σχεδιασμένο πάνω σε ένα χαρτί.

Υλικά: Φύλλα εργασίας όπου πάνω είναι σχεδιασμένο το πίσω μέρος ενός παιδιού με τα χέρια στην έκταση, 4 διαφορετικού χρώματος κουμπιά ή χαρτάκια για κάθε παιδί.

Περιγραφή δραστηριότητας

Το κάθε παιδί έχει μπροστά του ένα φύλλο εργασίας και τέσσερα κουμπιά, ή χαρτάκια διαφορετικού χρώματος.

Η νηπιαγωγός ζητάει από το κάθε παιδί να τοποθετήσει και να κολλήσει τα αντικείμενα που έχει σε τέσσερις διαφορετικές θέσεις (πάνω από το κεφάλι κάτω στα πόδια στο δεξί και αριστερό του χέρι) τα αντικείμενα που έχει.

Το κάθε παιδί προσδιορίζει το σημείο που έχει κολλήσει το κάθε χρώμα κουμπιού ή χαρτιού που είχε σε σχέση με το σώμα του παιδιού που είχε στο χαρτί του.

Εμπλουτισμός δραστηριότητας

Οι εργασίες των παιδιών τοποθετούνται από την ανάποδη στο κέντρο της ομάδας.

Το κάθε παιδί επιλέγει στην τύχη ένα φύλλο εργασίας το τοποθετεί στον πίνακα αναφοράς (να είναι ορατό από τα υπόλοιπα παιδιά της ομάδας και να έχουν όλα την ίδια οπτική γωνιά).

Περιγράφει τις θέσεις των αντικειμένων ενώ τα υπόλοιπά ελέγχουν αν προσδιορίζει σωστά τις θέσεις.

Αν η περιγραφή ήταν σωστή τα παιδιά της ομάδας παράγουν ένα δυνατό μακρύ ήχο πχ. εεεεεεε, αν όμως έχει κάποιο λάθος παράγουν ένα μακρύ αλλά χαμηλό ήχο πχ. οοοοοοοοο

Δραστηριότητα 14^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσεις αντικειμένων σε σχέση με άλλα αντικείμενα, χρήση σύνθετων εννοιών με σύστημα αναφοράς ίδιο με το σώμα του παιδιού

Υλικά: Διάφορα πλαστικά ζώα, ένα κουτί ή μια κατασκευή με τουβλάκια που θα φτιάξουν τα ίδια τα παιδιά

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να φτιάξουν μια κατασκευή (ένα αγρόκτημα) με τα πολύχρωμα τουβλάκια. Τα παιδιά κάθονται σε ημικύκλιο έχοντας μπροστά τους την κατασκευή.

Η νηπιαγωγός ζητάει από το κάθε παιδί να τοποθετήσει ένα από τα ζώα που έχουν σε μια συγκεκριμένη θέση σε σχέση με την κατασκευή δίνοντας σύνθετες οδηγίες πχ. τοποθέτησε την αγελάδα μπροστά από το αγρόκτημα και δεξιά.

Η θέση που στέκεται το παιδί που τοποθετεί το ζώο είναι πίσω από την κατασκευή.

Αφού τοποθετηθούν τα ζώα η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να περιγράψουν τη θέση που έχει κάποιο ζώο σε σχέση με το αγρόκτημα.

Δραστηριότητα 15^η

(επέκταση 14^{ης} δραστηριότητας)

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσεις αντικειμένων σε σχέση με άλλα αντικείμενα, χρήση σύνθετων εννοιών με σύστημα αναφοράς αντίστροφο από το σώμα του παιδιού

Υλικά: Διάφορα πλαστικά ζώα, ένα κουτί ή μια κατασκευή με τουβλάκια που θα φτιάξουν τα ίδια τα παιδιά

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός ζητάει από το κάθε παιδί να τοποθετήσει ένα από τα ζώα που έχουν σε μια συγκεκριμένη θέση σε σχέση με την κατασκευή δίνοντας σύνθετες οδηγίες πχ. τοποθέτησε την αγελάδα μπροστά από το αγρόκτημα και δεξιά.

Η θέση που στέκεται το παιδί που τοποθετεί το ζώο είναι μπροστά από την κατασκευή.

Αφού τοποθετηθούν τα ζώα η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά να περιγράψουν τη θέση που έχει κάποιο ζώο σε σχέση με το αγρόκτημα.

Δραστηριότητα 16^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε φύλλο εργασίας, με προσανατολισμό αντίστροφο από το σώμα του παιδιού.

Υλικά: ένα φύλλο εργασίας για κάθε παιδί της ομάδας όπου πάνω είναι σχεδιασμένο ένα αγρόκτημα, μικρά χαρτάκια όπου πάνω υπάρχουν σχεδιασμένα διάφορα ζώα. Αντίστοιχο φύλλο εργασίας σε μεγέθυνση A3 και καρτελάκια με ζώα

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός τοποθετεί το φύλλο εργασίας σε μεγέθυνση στον πίνακα αναφοράς και ζητάει από κάποιο παιδί να τοποθετήσει ένα από τα καρτελάκια με τα ζώα σε όποια θέση θέλει σε σχέση με το αγρόκτημα. Να ονομάσει το ζώο, να προσδιορίσει και να περιγράψει λεκτικά τη θέση που το τοποθετεί.

Ένα δεύτερο παιδί (ή τα υπόλοιπα παιδί της ομάδας) που έχει την πλάτη του γυρισμένη στον πίνακα αναφοράς έχει μπροστά του το φύλλο εργασίας και πρέπει να τοποθετήσει το ίδιο ζώο με αυτό που έχει και το πρώτο παιδί στην αντίστοιχη θέση που ακούει.

Το κάθε παιδί έχοντας μπροστά του το φύλλο εργασίας περιγράφει λεκτικά τη θέση που κόλλησε το κάθε ζώο σε σχέση με το αγρόκτημα.

Δραστηριότητα 17^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός αντικειμένων σε σχέση με άλλο αντικείμενο

Υλικά: Φύλλο χαρτιού χωρισμένο σε εννέα ισομεγέθη τετράγωνα. Σφραγίδες με ζώα, μεταφορικά μέσα, ή φιγούρες ανθρώπων ή ζώων.

Περιγραφή δραστηριότητας

Το κάθε παιδί έχει μπροστά του ένα φύλλο εργασίας.

Η νηπιαγωγός ζητάει από τα παιδιά:

- Να χρωματίσουν το τετράγωνο που βρίσκεται στο κέντρο του φύλλου εργασίας τους με ένα χρώμα της επιλογής τους.
- Να τυπώσουν σε κάθε τετράγωνο του φύλλου τους μια διαφορετική σφραγίδα.
- Να προσδιορίσουν και να περιγράψουν λεκτικά τι τύπωσαν σε κάθε σημείο του φύλλου τους σε σχέση με το χρωματισμένο τετράγωνο, παροτρύνοντάς τους να χρησιμοποιήσουν σύνθετες έννοιες (πχ. πάνω δεξιά, κάτω στο κέντρο κλπ.)
- Η νηπιαγωγός περιγράφει μια θέση και ζητάει από τα παιδιά με τη σειρά να της πουν τι τύπωσαν στη συγκεκριμένη θέση (πχ. τι βρίσκεται πάνω και αριστερά).

Δραστηριότητα 18^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με τον προσανατολισμό του ίδιου του παιδιού και των αντικειμένων που βρίσκονται στην τάξη (χρήση σύνθεσης εννοιών)

Υλικά: Ένα κουτί με διάφορα αντικείμενα που υπάρχουν στην τάξη (παιχνίδια από διάφορες γωνιές της τάξης, αντικείμενα από τη γωνιά των εικαστικών)

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός αφηγείται στα παιδιά: *To βράδυ που το σχολείο ήταν κλειστό κάποιος μπήκε στην τάξη μας και τοποθέτησε κάποια πράγματα από την τάξη μας μέσα σ' αυτό το κουτί. Ας προσπαθήσουμε να τα τακτοποιήσουμε παίζοντας ένα παιχνίδι.*

Η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε παιδί της ομάδας:

- Να επιλέξει ένα αντικείμενο από το κουτί που βρίσκεται μπροστά του με κλειστά μάτια.
- Να σταθεί σε κάποιο σημείο της τάξης που θέλει κρατώντας το αντικείμενο στα χέρια του.
- Να προσδιορίσει και να περιγράψει λεκτικά τη θέση που πρέπει να τακτοποιήσει το συγκεκριμένο αντικείμενο σε σχέση με τον εαυτό του ή με τα αντικείμενα που βρίσκονται στο ίδιο σημείο με αυτό που πρέπει να τακτοποιήσει.
- Να τακτοποιήσει το αντικείμενο

Δραστηριότητα 19^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με τον προσανατολισμό ενός άλλου παιδιού και των αντικειμένων που βρίσκονται στην τάξη (χρήση σύνθεσης εννοιών)

Υλικά: Ένα λούτρινο ζώο ή μια κούκλα της τάξης

Περιγραφή δραστηριότητας

- Ένα παιδί της τάξης κλείνει τα μάτια του.
- Ένα δεύτερο παιδί κρύβει το λούτρινο ζώο.
- Το παιδί που έχει κλείσει τα μάτια θα πρέπει να βρει που είναι κρυμμένο το λούτρινο ζώο.
- Πάντα όμως βρίσκεται κάποιος μαρτυριάρης ο οποίος αποκαλύπτει τη θέση που είναι κρυμμένο το αντικείμενο περιγράφοντας λεκτικά τη θέση που βρίσκεται σε σχέση με το σημείο που στέκεται στο παιδί που έχει κλείσει τα μάτια.
- Το παιδί ανοίγει τα μάτια του και ακολουθώντας τις οδηγίες βρίσκει το αντικείμενο.

Δραστηριότητα 20^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης επίπλων και αντικειμένων της τάξης σε σχέση με το ίδιο το παιδί

Υλικά: Φωτογραφίες από τα διάφορα έπιπλα και αντικείμενα της τάξης, χαρούμενο μουσικό κομμάτι.

Περιγραφή δραστηριότητας

Η νηπιαγωγός ζητάει από κάθε παιδί της ομάδας:

- Να επιλέξει μια φωτογραφία.
- Να μετακινηθεί στο χώρο της τάξης στο ρυθμό της μουσικής κρατώντας τη φωτογραφία στο χέρι του.
- Στην παύση της μουσικής να σταθεί ακίνητο
- Να ονομάσει ποιο αντικείμενο ή έπιπλο απεικονίζεται στη φωτογραφία.
- Να προσδιορίσει και να περιγράψει λεκτικά που βρίσκεται το αντικείμενο ή έπιπλο της τάξης που απεικονίζεται στη φωτογραφία.

Παραλλαγή δραστηριότητας

- Να προσδιορίσει και να περιγράψει λεκτικά που βρίσκεται το αντικείμενο ή έπιπλο της τάξης που απεικονίζεται στη φωτογραφία χωρίς να το αποκαλύψει στα παιδιά.
- Τα παιδιά της ομάδας θα πρέπει από την περιγραφή να μαντέψουν τι απεικονίζεται στη φωτογραφία.

Δραστηριότητα 21^η

Επιδίωξη: Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με το σώμα του παιδιού

Υλικά: Ένα κουτί με διάφορα μικροαντικείμενα

Περιγραφή δραστηριότητας

Παιχνίδι

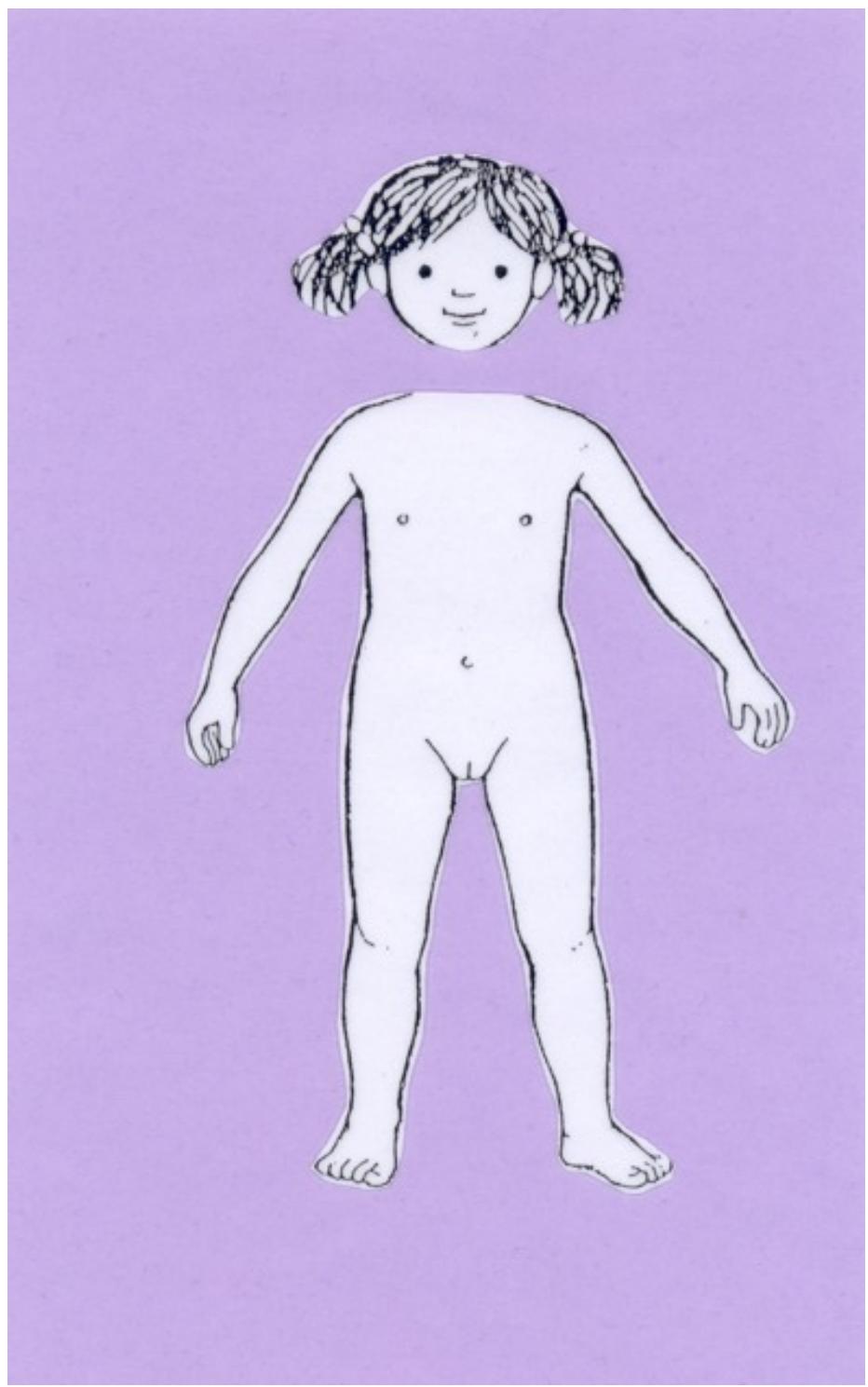
- Το κάθε παιδί διαλέγει ένα αντικείμενο από το κουτί του θησαυρού.
- Τα παιδιά κάθονται σε κύκλο και τοποθετούν το αντικείμενο που έχουν επιλέξει σε κάποια θέση σε σχέση με το σώμα τους.
- Ένα παιδί περπατάει γύρω από τον κύκλο και τραγουδά ρυθμικά. «περπατώ-περπατώ και όποιον βρω μπροστά μου τον ρωτώ». Στο παιδί που θα σταματήσει του χτυπά στην πλάτη και τον ρώτα .
- «Το θησαυρό που έχεις π.χ. μπροστά σου (ανάλογα με τη θέση που έχει τοποθετήσει το παιδί το θησαυρό) αν το αλλάξεις θέση θα βρίσκεται;»
- Το παιδί αλλάζει τη θέση του θησαυρού και απαντά στην ερώτηση.
- Αν απαντήσει σωστά σηκώνεται από τη θέση του και παίρνει τη θέση του παιδιού που περπατούσε γύρω από κύκλο.

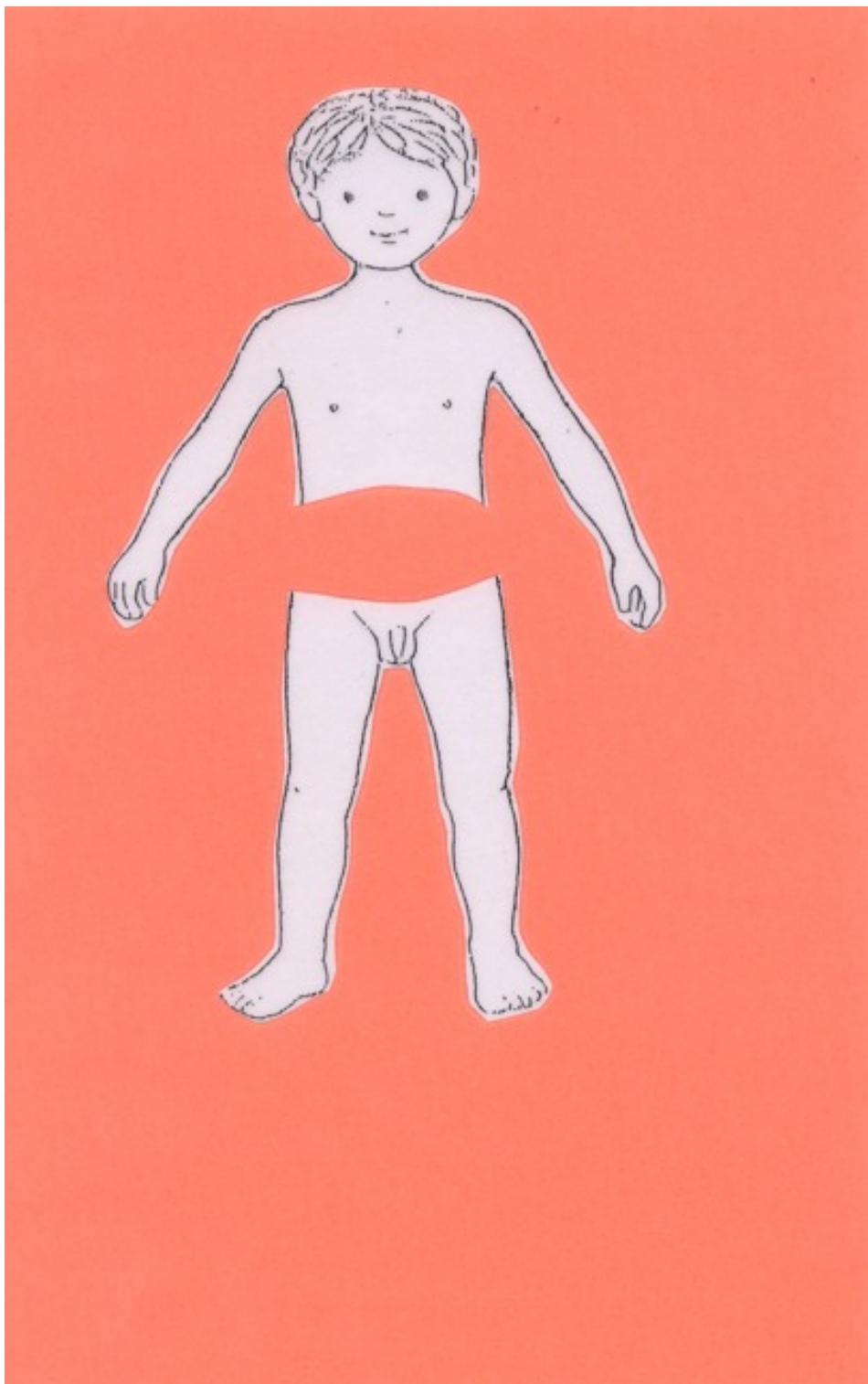
Συνοπτικός πίνακας δραστηριοτήτων με βάση τις επιδιώξεις

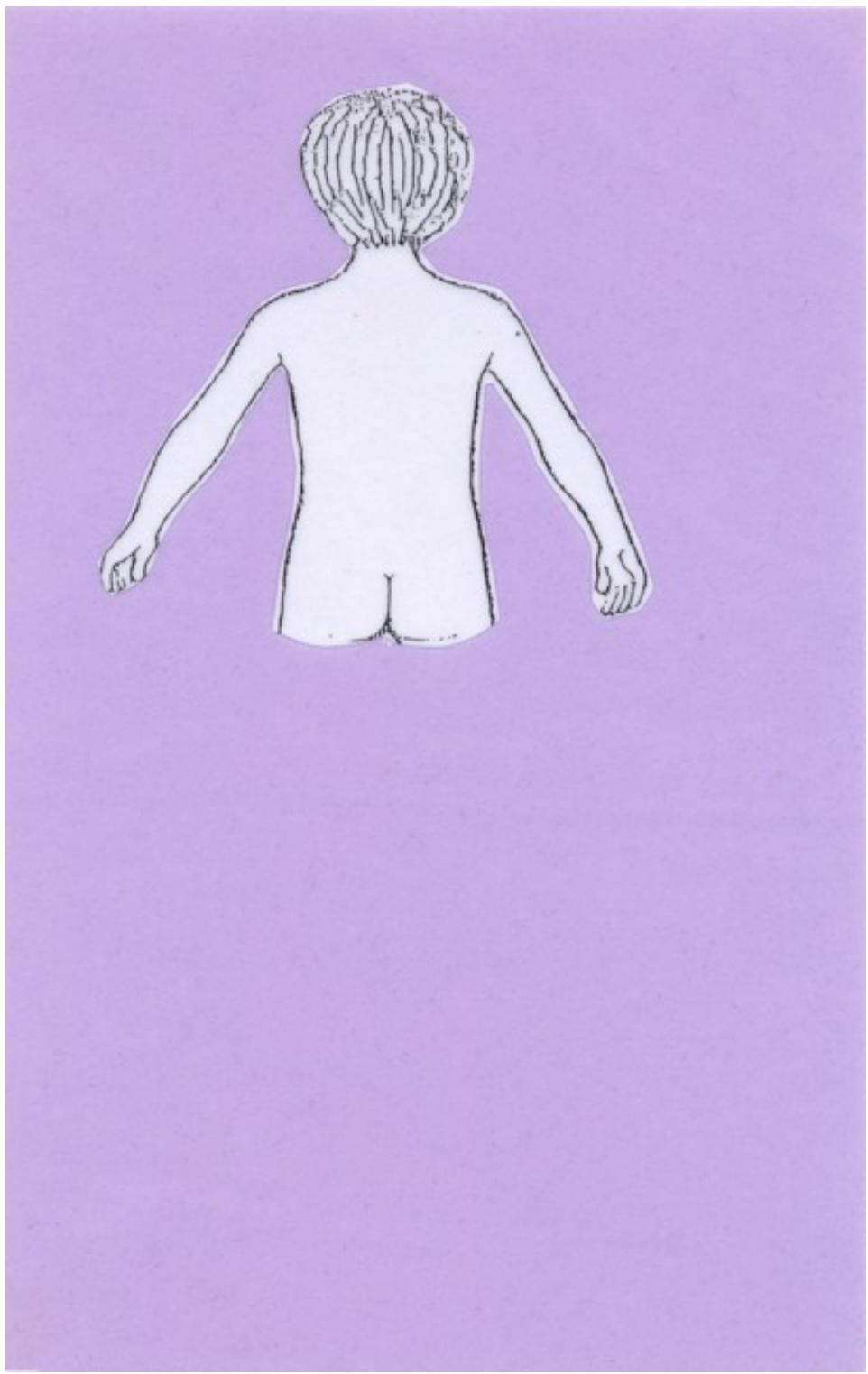
ΕΠΙΔΙΩΣΗ	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ
Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με το ίδιο το παιδί	1, 4,6,20,21
Προσδιορισμός θέσης των αντικειμένων μεταξύ τους	2,10,11,17
Εξάσκηση μνήμης χώρου (χωρικής μνήμης)	3,5
Προσδιορισμός θέσεις των αντικειμένων σε σχέση με ένα άλλο άτομο	7
Προσδιορισμός θέσης των άλλων σε σχέση με το σώμα του ίδιου του παιδιού	8
Προσδιορισμός θέσης των παιδιών σε σχέση με ένα άλλο παιδί	9
Προσδιορισμός αντικειμένων σε σχέση με το σώμα ενός παιδιού που είναι ξαπλωμένο στο πάτωμα.	12
Προσδιορισμός αντικειμένων σε σχέση με το σώμα ενός παιδιού που είναι σχεδιασμένο πάνω σε ένα χαρτί.	13
Προσδιορισμός θέσεις αντικειμένων σε σχέση με άλλα αντικείμενα, χρήση σύνθετων εννοιών με σύστημα αναφοράς ίδιο με το σώμα του παιδιού	14
Προσδιορισμός θέσεις αντικειμένων σε σχέση με άλλα αντικείμενα, χρήση σύνθετων εννοιών με σύστημα αναφοράς αντίστροφο από το σώμα του παιδιού	15
Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε φύλλο εργασίας, με προσανατολισμό αντίστροφο από το σώμα του παιδιού.	16
Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με τον προσανατολισμό του ίδιου του παιδιού και των αντικειμένων που βρίσκονται στην τάξη (χρήση σύνθεσης εννοιών)	18
Προσδιορισμός θέσης αντικειμένων σε σχέση με τον προσανατολισμό ενός άλλου παιδιού και των αντικειμένων που βρίσκονται στην τάξη (χρήση σύνθεσης εννοιών)	19

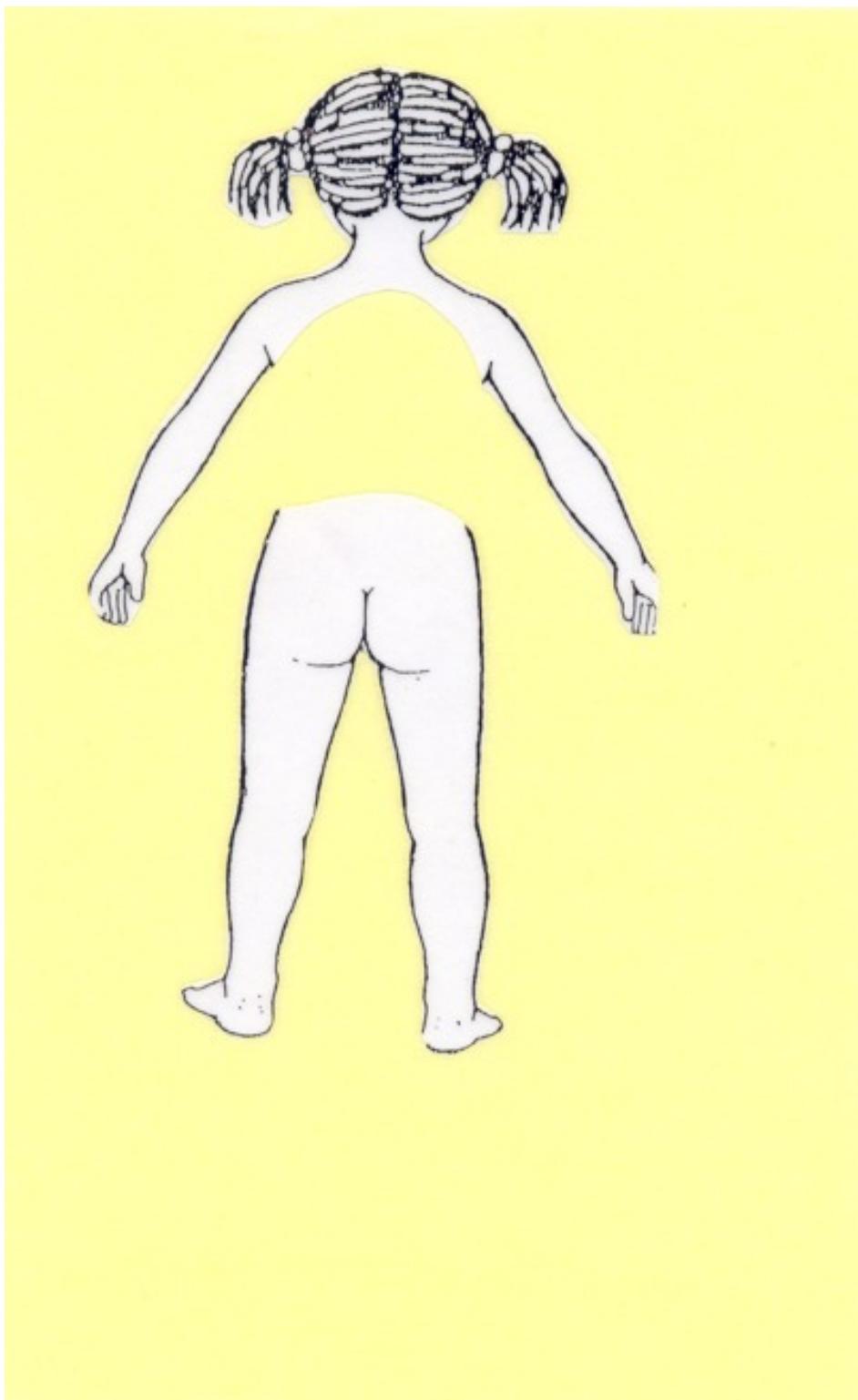
Παράρτημα

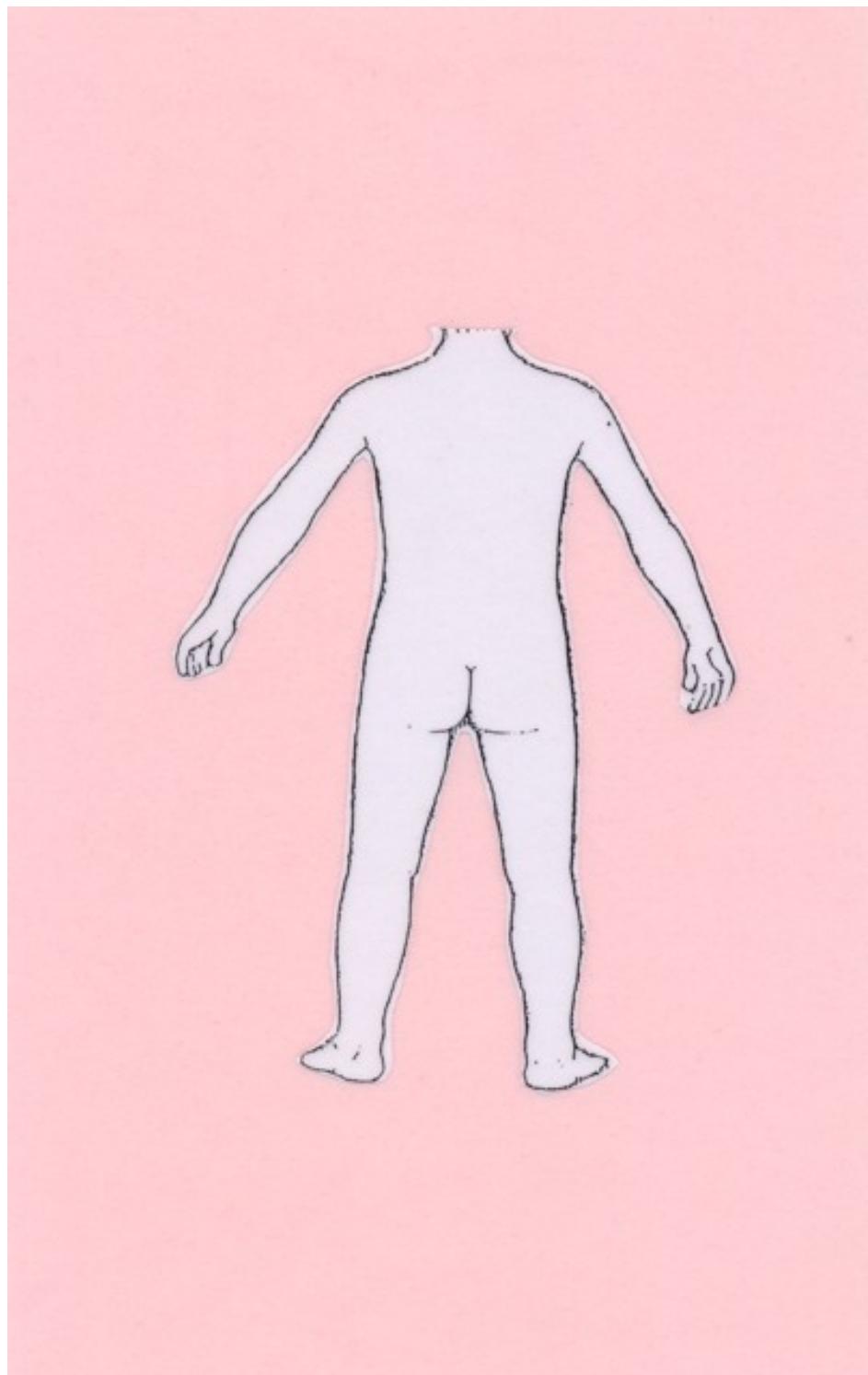
Ενδεικτικό υλικό δραστηριοτήτων

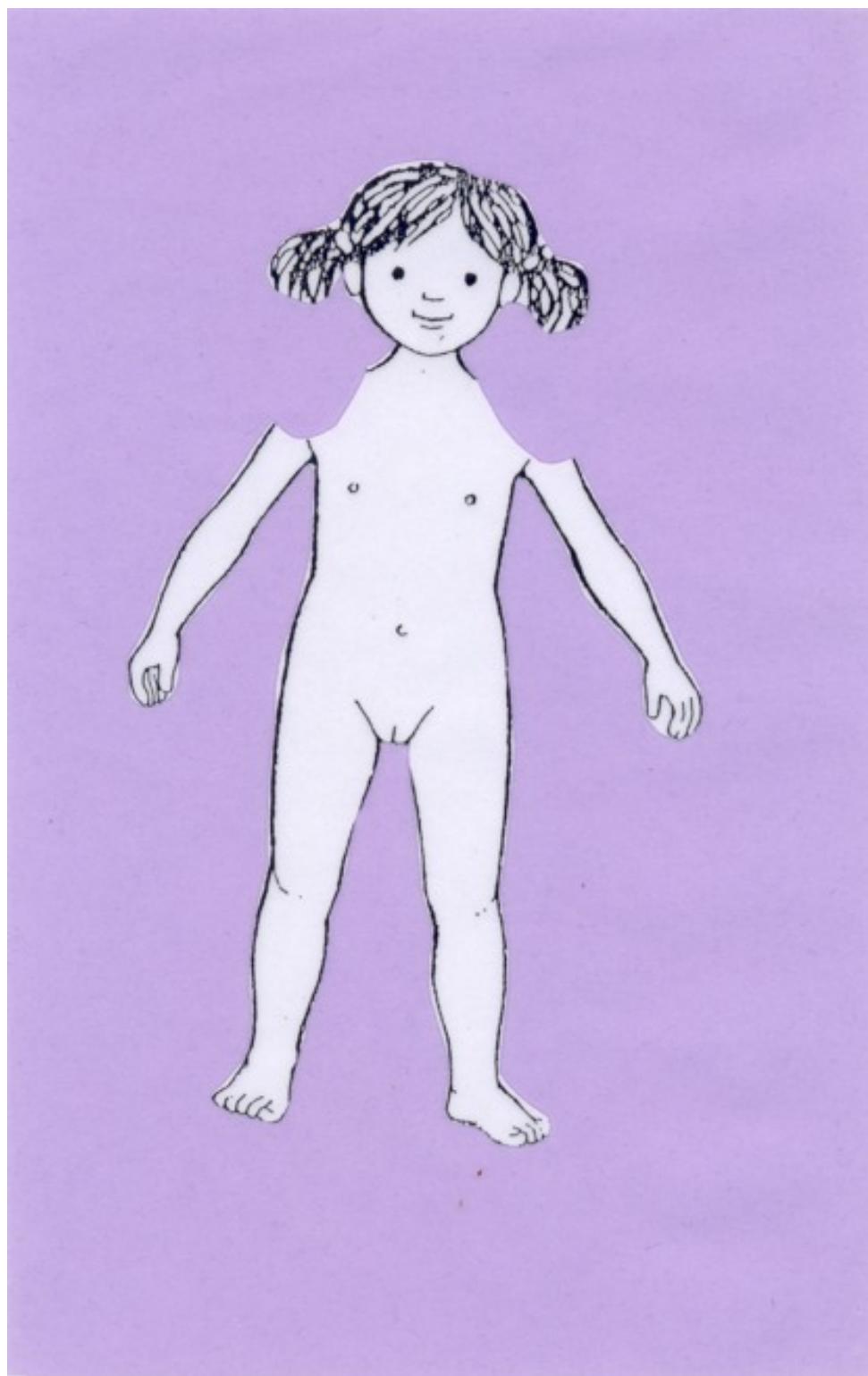

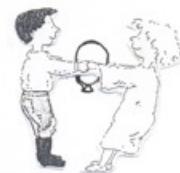
Μπαλόνι στον αέρα εγώ ψηλά πετώ.

Το κρύβω εδώ πέρα και ψάχνω να το βρω.

Το βρίσκω και στη μύτη εγώ το ισορροπώ.

Μεγάλη η κοιλιά μου κοιτά πως περπατώ.

Μπαλόνι αντί για μπάλα προσεκτικά κλωτσώ.

Μα κι όμορφο μωράκι στην αγκαλιά κρατώ.

Ένα βαρύ τσουβάλι στον ώμο κουβαλώ.

Κι αν γίνει και τρομπέτα κοίτα πως παίζω εγώ.

Μπαλόνι - μπαλόνι φίλε μου καλέ,
μπαλόνι - μπαλόνι χορεύω ολέ – ολέ.

Δέκα μικρά ανθρωπάκια
πάνε γύρω-γύρω,

δέκα μικρά ανθρωπάκια
κάνουνε όλο το ίδιο,
δέκα μικρά ανθρωπάκια
κρυφτήκανε στο δάσος.
(ας φωνάξουμε τα ανθρωπάκια)

ανθρωπάκια (πιο δυνατά)

ανθρωπάκια (τρομάξανε και κρυφτήκανε πιο βαθιά,
ας τα φωνάξουμε άλλη μία αλλά όχι τόσο δυνατά)

ανθρωπάκια

ένα,

δύο,

τρία,

τέσσερα,

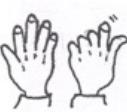

πέντε,

έξη,

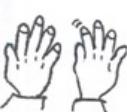
εφτά,

οκτώ,

εννέα,

δέκα.

Δέκα μικρά ανθρωπάκια ήρθαν πάλι εδώ.

Τι αστείος που είν' ο Σαρλό^{με τα χοντρά και στραβά του παπούτσια.}
Τον κοιτάζω και πάντα γελώ,
τι αστείος που είν' ο Σαρλό.

Τι αστείος που είν' ο Σαρλό^{καθώς σκοντάφτει και πέφτει στο χώμα.}
Τον κοιτάζω και πάντα γελώ,
τι αστείος που είν' ο Σαρλό.

Τι αστείος που είν' ο Σαρλό^{καθώς χορεύει κουνά το μπαστούνι.}
Τον κοιτάζω και πάντα γελώ,
τι αστείος που είν' ο Σαρλό.

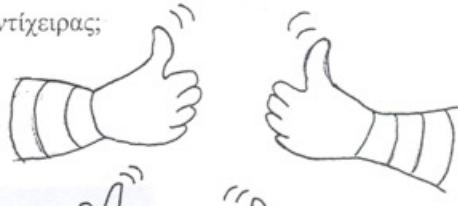

Τι αστείος που είν' ο Σαρλό^{καθώς σκοντάφτει και πέφτει στο χώμα.}
Τον κοιτάζω και πάντα γελώ,
τι αστείος που είν' ο Σαρλό.

Που είναι ο αντίχειρας; Που είναι ο αντίχειρας;
Είμαι εδώ - είμαι εδώ.

Πως είσαι σήμερα; Είμαι καλά
γεια σου τώρα - γεια σου τώρα.

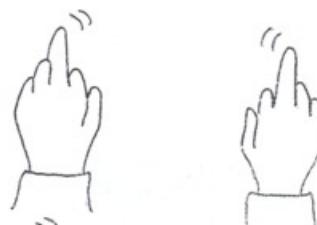
Που είναι ο δείκτης; Που είναι ο δείκτης;
Είμαι εδώ - είμαι εδώ.

Πως είσαι σήμερα; Είμαι καλά
γεια σου τώρα - γεια σου τώρα.

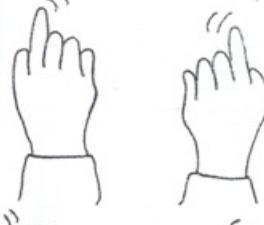
Που είναι ο μεσαίος; Που είναι ο μεσαίος;
Είμαι εδώ - είμαι εδώ.

Πως είσαι σήμερα; Είμαι καλά
γεια σου τώρα - γεια σου τώρα.

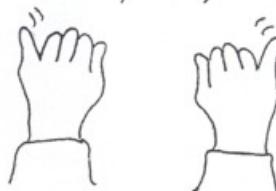
Που είναι ο παράμεσος; Που είναι ο παράμεσος;
Είμαι εδώ - είμαι εδώ.

Πως είσαι σήμερα; Είμαι καλά
γεια σου τώρα - γεια σου τώρα.

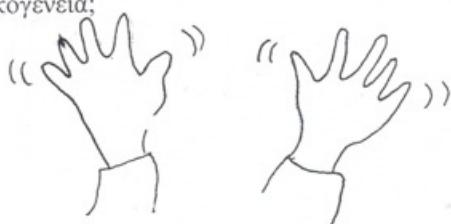
Που είναι ο μικρούλης; Ο πονηρούλης;
Είμαι εδώ - είμαι εδώ.

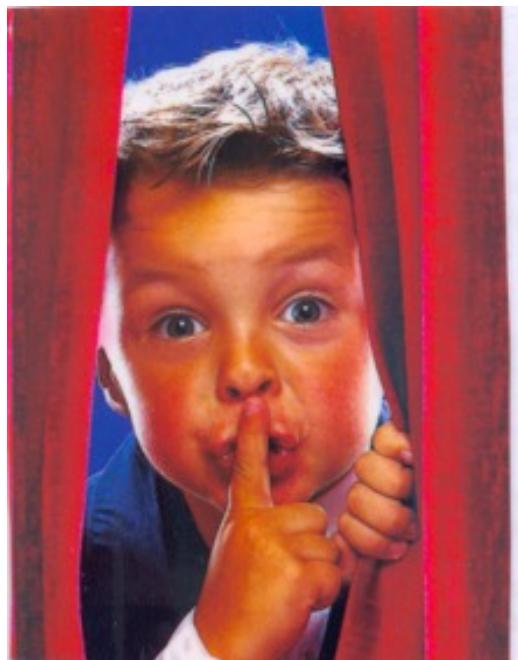
Πως είσαι σήμερα; Είμαι καλά
γεια σου τώρα - γεια σου τώρα.

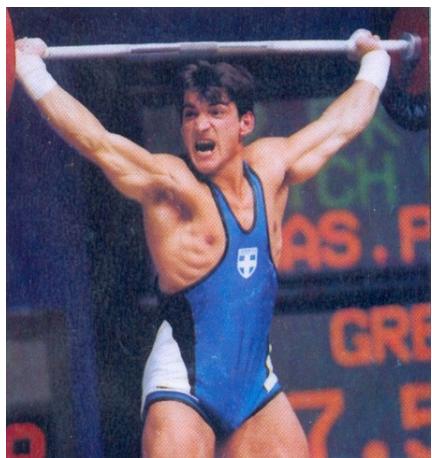
Που είναι η οικογένεια; Που είγαι η οικογένεια;
είμαι εδώ - είμαι εδώ.

Πως είσαι σήμερα; Είμαι καλά
γεια σου τώρα - γεια σου τώρα

26

25

